

**แผนการจัดการเรียนรู้
รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
รหัสวิชา ส21102
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2568**

**นางณัฐฉิณี พันชมภู
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ**

**โรงเรียนสตรีศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด**

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102
สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และเวลาโลก	เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (1)	เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางณัฏฐินี พันชมภู	ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกันใช้แผนที่ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ **ตัวชี้วัด**

ตัวชี้วัด ม.1/2 อธิบายพิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูด และลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลา และเปรียบเทียบ

วันเวลาของโลก **สาระสำคัญ**

การศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ บนโลก ทั้งลักษณะทางด้านกายภาพของโลกและด้านสังคมของมนุษย์ มีความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียม เนื่องจากมีข้อมูลการสำรวจ การศึกษาพื้นที่ต่าง ๆ ไว้อย่างละเอียด โดยนักเรียนไม่จำเป็นต้องเดินทางไปยังสถานที่นั้น ๆ ก็สามารถเรียนรู้ข้อมูลทางภูมิศาสตร์จากเครื่องมือดังกล่าวได้ ส่วนการศึกษาเวลาของโลกจะทำให้เข้าใจความแตกต่างของเวลา และสามารถเปรียบเทียบวันและเวลาในบริเวณต่าง ๆ ของโลกได้ **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

- 1) พิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูด และลองจิจูด)
- 2) เปรียบเทียบวัน เวลาของโลก

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการคิด
- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญและประโยชน์ของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ประเภทต่าง ๆ ได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียได้ (P)
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 10.1 เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)

การจัดการเรียนรู้

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ครูแจ้งชื่อเรื่องที่นักเรียนจะเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ จากนั้นนักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
2. ครูนำภาพ หรือคลิปวิดีโอลักษณะภูมิประเทศของดินแดนต่าง ๆ ในทวีปเอเชียมาให้ให้นักเรียนดู ซึ่งมีทั้งภูเขา ที่ราบสูง แม่น้ำ และทะเลทราย
3. ครูถามคำถามกระตุ้นความคิดโดยให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม เช่น
  - 1) ในการศึกษาลักษณะภูมิประเทศดังกล่าวจำเป็นต้องใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ประเภทใดบ้าง จงอธิบาย
(แนวตอบ เช่น แผนที่ เพราะนำเสนอข้อมูลลักษณะของสิ่งที่ปรากฏบนผิวโลก หรือรูปถ่ายทางอากาศก็ใช้ศึกษาได้เช่นเดียวกัน)
  - 2) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์มีความสำคัญอย่างไร
(แนวตอบ เป็นเครื่องมือที่ใช้ศึกษาเรื่องราวต่างๆ บนโลก เช่น ลักษณะทางกายภาพของโลก ด้านสังคมของมนุษย์ ทำให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและทันสมัย)

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

ขั้นที่ 1 การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์

1. นักเรียนชมภาพ คลิปวิดีโอพิธีกรอ่านข่าวพยากรณ์อากาศทั่วโลก โดยชี้ตำแหน่งต่าง ๆ ประกอบ แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นตามประเด็น เช่น
  - 1) ทำไมพิธีกรจึงสามารถพยากรณ์อากาศได้ถูกต้อง
(แนวตอบ เพราะมีหน่วยงานด้านอุตุนิยมวิทยาที่อาศัยเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการช่วยให้รู้ ตำแหน่งที่ตั้ง ขอบเขต และความสัมพันธ์ของข้อมูลได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และทันสมัย สามารถ จัดเก็บหรือเรียกใช้ได้อย่างเป็นระบบ)
  - 2) เพราะอะไรในการศึกษาข้อมูลทางภูมิศาสตร์ในประเทศไทยและโลก จึงใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์อย่างหลากหลาย
(แนวตอบ เพราะข้อมูลทางภูมิศาสตร์มีหลากหลายมิติ ทำให้ต้องใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์หลายประเภท เช่น หากต้องการศึกษาลักษณะภูมิประเทศ ใช้แผนที่ ภาพถ่ายดาวเทียม หากต้องการศึกษาลักษณะอากาศ ใช้อุปกรณ์ตรวจวัดอากาศ หากต้องการศึกษาลักษณะทรัพยากรธรรมชาติ ใช้ภาพถ่ายดาวเทียม รูปถ่ายทางอากาศ หากต้องการศึกษาฤดูกาล ใช้ลูกโลก เป็นต้น)
2. ครูให้นักเรียนดูแผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของเกาะบอร์เนียว จากหนังสือเรียนภูมิศาสตร์ ม.1 แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกว่า เห็นอะไรบนแผนที่บ้าง
(แนวตอบ ชื่อประเทศ ชื่อทะเล ชื่อเกาะ ชื่อสถานที่สำคัญต่าง ๆ คำอธิบายสัญลักษณ์)

3. จากนั้นครูให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามเชิงภูมิศาสตร์เกี่ยวกับแผนที่ เพื่อค้นหาคำตอบ เช่น

- 1) แผนที่มียุทธศาสตร์อย่างไร
- 2) แม้แผนที่จะมีประโยชน์ แต่ก็ยังมีข้อจำกัดด้วยเช่นกัน ข้อจำกัดนั้นได้แก่อะไรบ้าง
- 3) เพราะอะไรแผนที่จึงถูกนำมาใช้ในการศึกษาข้อมูลทางภูมิศาสตร์ในประเทศไทยและโลก
- 4) พิกัดภูมิศาสตร์มีความเกี่ยวข้องกับแผนที่หรือไม่ และมีวิธีการอ่านอย่างไร

ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูล

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 – 7 คน สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับแผนที่ จากหนังสือเรียน ภูมิศาสตร์ ม.1 ในประเด็นต่อไปนี้

- 1) ประเภทของแผนที่
- 2) องค์ประกอบของแผนที่
- 3) พิกัดภูมิศาสตร์

ขั้นที่ 3 การจัดการข้อมูล

1. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มนำข้อมูลที่ตนได้จากการรวบรวม มาอธิบายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน
2. จากนั้นสมาชิกในกลุ่มช่วยกันคัดเลือกข้อมูลที่น่าสนใจเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง
3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้แผนที่ทวีปเอเชียและออสเตรเลีย จากหนังสือเรียนภูมิศาสตร์ ม.1 หรือใช้สมาร์ตโฟนค้นหาแผนที่ทวีปเอเชีย และทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย แล้วนำข้อมูลมาอภิปรายร่วมกันภายใน กลุ่ม

สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน ภูมิศาสตร์ ม.1
- 2) สื่อ PowerPoint
- 3) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

- ดวงตา ปาวา (แปล) ม.ป.ท. ฉลาดรู้แผนที่โลก. กรุงเทพฯ : ดรีม พับลิชชิง.

- วิโรจน์ เอี่ยมเจริญ และคณะ. (2560). Aksorn Thailand Atlas. กรุงเทพฯ :
อักษร เจริญทัศน์.

- Aksorn Map Project (2560). Aksorn World Geography Atlas. กรุงเทพฯ :

อักษรเจริญทัศน์.

4) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ลูกโลก แผนที่ เซ็มทิส รูปถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายจากดาวเทียม และเครื่องมืออื่น ๆ

- 5) กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1.1 เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- <http://www.learners.in.th/blogs/posts/32187>

-

<http://www.skoolbuz.com/library/content/3942>

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. อธิบายความสำคัญและประโยชน์ของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ประเภทต่าง ๆ ได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10.1	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10.1	- ร้อยละ 60 ขึ้นไปผ่าน เกณฑ์
2. เลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
3. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 10.1 เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)	- สังเกตความมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข

- ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง

.....

.....

.....

- ☐ แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....

.....

- ☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฐธินี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

รายการแนบแผนการจัดการเรียนรู้   รายการแนบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10.1 เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10.1

เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

ตอนที่ 1

คำชี้แจง : ให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์แล้วสรุปความรู้ในหัวข้อต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์

.....

.....

.....

2. ลักษณะสำคัญของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์แต่ละประเภท

.....

.....

.....

3. วิธีใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์แต่ละประเภท

.....

.....

.....

4. ประโยชน์ของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์แต่ละประเภท

.....

.....

.....

5. วิธีการอ่านพิกัดทางภูมิศาสตร์

.....

.....

.....
ตอนที่ 2 คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการหาลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย
มาอย่างน้อย 2 ประเภท พร้อมอธิบายสาเหตุที่เลือกใช้ และข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือดังกล่าว

1. เครื่องมือที่เลือกใช้ คือ .....

สาเหตุที่เลือกใช้เครื่องมือนี้ คือ .....

.....

.....

.....

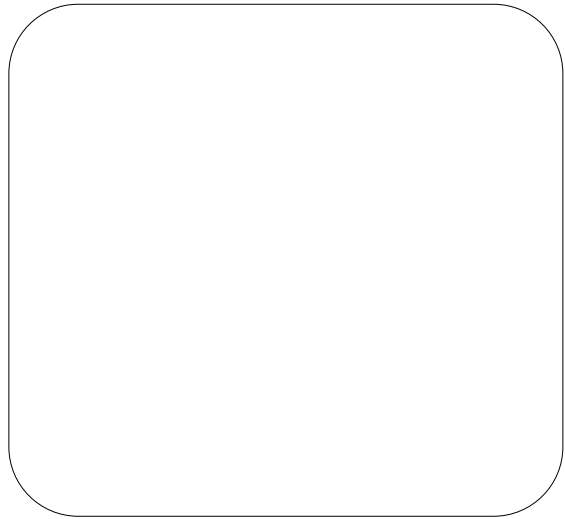
ข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือชนิดนี้ คือ .....

.....

.....

2. เครื่องมือที่เลือกใช้ คือ

.....

.....

สาเหตุที่เลือกใช้เครื่องมือนี้ คือ .....

.....

.....

.....

ข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือชนิดนี้ คือ .....

.....

.....

.....

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10.1

เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

ตอนที่ 1 คำชี้แจง : ให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง

เครื่องมือทางภูมิศาสตร์แล้วสรุปความรู้ในหัวข้อต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์

...ประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์สามารถแบ่งได้ตามการใช้งาน คือ ประเภทเครื่องมือ.....

...ประเภทจัดเก็บและเรียกใช้ และประเภทให้ข้อมูล.....

2. ลักษณะสำคัญของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์แต่ละประเภท

...ประเภทเครื่องมือ ใช้สำรวจข้อมูลทางภูมิศาสตร์ เช่น เครื่องวัดระยะ เข็มทิศ เทอร์โมมิเตอร์.....

...ประเภทจัดเก็บและเรียกใช้ ใช้บันทึกข้อมูล วิเคราะห์และแสดงผลข้อมูลทางภูมิศาสตร์ เช่น ระบบ GPS.....

...ประเภทให้ข้อมูล ใช้เป็นสื่อความรู้ทางภูมิศาสตร์ เช่น รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียม แผนที่ ลูกโลก.....

3. วิธีการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์แต่ละประเภท

...ประเภทเครื่องมือ ส่วนใหญ่ใช้โดยวิธีการวัด เช่น เครื่องวัดระยะ ใช้วัดระยะทาง เมื่อออกภาคสนาม.....

...ประเภทจัดเก็บและเรียกใช้ ใช้โดยวิธีการนำข้อมูล ที่จัดเก็บมาแสดงเป็นภาพและระบุตำแหน่ง เช่น ระบบ GPS.....

...ประเภทให้ข้อมูล ใช้โดยวิธีการแสดงเป็นภาพและข้อความเพื่อข้อมูลพื้นที่ที่ตั้งบนผิวโลก เช่น แผนที่ ลูกโลก.....

4. ประโยชน์ของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์แต่ละประเภท

...ประเภทเครื่องมือ มีประโยชน์ในการคำนวณระยะทาง หรืออนุ หภูมิ ในการออกภาคสนาม.....

...ประเภทจัดเก็บและเรียกใช้ มีประโยชน์ในการระบุตำแหน่งบนพื้นโลกที่ต้องการความแม่นยำ.....

...ประเภทให้ข้อมูล มีประโยชน์ในการดูลักษณะและสภาพของพื้นที่ และตำแหน่งจริงของพื้นที่บนผิวโลก.....

5. วิธีการอ่านพิกัดทางภูมิศาสตร์

...พิกัดทางภูมิศาสตร์ คือ สิ่งที่บอกตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ต่างๆ บนโลก โดยสามารถอ่านตำแหน่งได้จาก
จุดลองจิจูดและละติจูดบนเส้นเมริเดียนและเส้นขนาน เช่น ประเทศไทยมีพิกัดภูมิศาสตร์ที่ ลองจิจูดที่

97 องศา ตะวันออก ถึง 105 องศา ตะวันออก และละติจูดที่ 5 องศา เหนือถึง 20 องศา เหนือ.....

ตอนที่ 2

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการหาลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียอย่างน้อย 2 ชิ้น พร้อมอธิบายสาเหตุที่เลือกใช้ และข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือดังกล่าว

1 . เครื่องมือที่เลือกใช้ คือ .....แผนที่.....

.....

สาเหตุที่เลือกใช้เครื่องมือนี้ คือ เพราะสามารถใช้ดูข้อมูล

ของทวีปเอเชียบนผิวโลกในรูปแบบกราฟิก โดยการย่อส่วน

ให้เล็กลงด้วยมาตราส่วนและเส้นโครงแผนที่แบบต่างๆตาม

ข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือชนิดนี้ คือ สัญลักษณ์แทนสิ่งต่างๆที่มีอยู่จริงบนผิวโลก...เห็นส่วนที่เป็นพื้นดิน
พื้นน้ำ เห็นเส้นลองจิจูด ละติจูดทำให้ได้ข้อมูล.....

ตำแหน่งที่ตั้งของทวีปเอเชียและประเทศต่างๆ ที่อยู่ในทวีปเอเชีย ลักษณะภูมิประเทศของประเทศในทวีปเอเชีย

.....

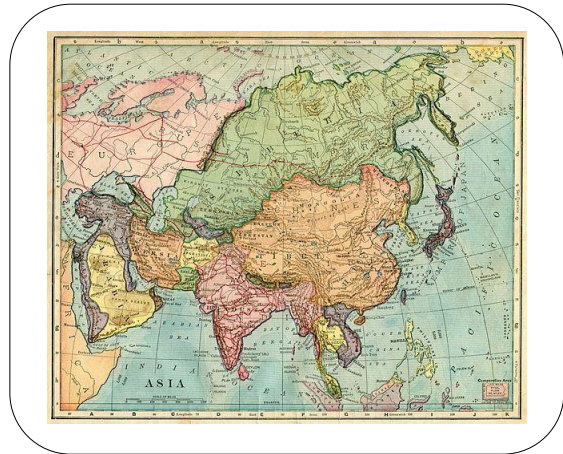
.....

2 . เครื่องมือที่เลือกใช้ คือ

.....ภาพจากดาวเทียม.....

.....

สาเหตุที่เลือกใช้เครื่องมือนี้ คือ .....

... เพราะเป็นข้อมูลที่มีความทันสมัย ครอบคลุมพื้นที่บริเวณ กว้าง ทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ได้ชัดเจน

.....

.....

ข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือชนิดนี้ คือ ...เห็นสภาพพื้นที่ได้อย่างชัดเจน ทั้งพื้นที่ภูเขา พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่ราบลุ่ม

พื้นที่ริมชายฝั่ง และสามารถเห็นการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม หรือสภาพอากาศที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วใน.....

พื้นที่ต่างๆ ได้อย่างชัดเจน เช่น การก่อตัวของพายุ เป็นต้น.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102
สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และเวลาโลก	เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (2)	เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางณัฏฐิณี พันชมภู	ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกันใช้แผนที่ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ **ตัวชี้วัด**

ตัวชี้วัด ม.1/2 อธิบายพิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูด และลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลา และเปรียบเทียบวันเวลาของโลก **สาระสำคัญ**

การศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ บนโลก ทั้งลักษณะทางด้านกายภาพของโลกและด้านสังคมของมนุษย์ มีความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียม เนื่องจากมีข้อมูลการสำรวจ การศึกษาพื้นที่ต่าง ๆ ไว้อย่างละเอียด โดยนักเรียนไม่จำเป็นต้องเดินทางไปยังสถานที่นั้น ๆ ก็สามารถเรียนรู้ข้อมูลทางภูมิศาสตร์จากเครื่องมือดังกล่าวได้ ส่วนการศึกษาเวลาของโลกจะทำให้เข้าใจความแตกต่างของเวลา และสามารถเปรียบเทียบวันและเวลาในบริเวณต่าง ๆ ของโลกได้ **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

- 1) พิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูด และลองจิจูด)
- 2) เปรียบเทียบวัน เวลาของโลก

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการคิด
- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญและประโยชน์ของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ประเภทต่าง ๆ ได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียได้ (P)

3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 10.1 เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์
ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)

การจัดการเรียนรู้

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

1. ครูให้สมาชิกแต่ละกลุ่มลงหาค่าพิกัดภูมิศาสตร์ของประเทศต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย และทวีป
ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยครูชี้แนะวิธีการอ่านค่าพิกัดภูมิศาสตร์ว่า
  - 1) เลือกตำแหน่งที่ต้องการทราบค่าพิกัดภูมิศาสตร์ เช่น ที่ตั้งของประเทศไต้หวันอยู่ตรงพิกัดใด
  - 2) จากนั้นสังเกตเส้นขนานว่ามีค่าละติจูดเท่าใด และเส้นเมริเดียนมีค่าลองจิจูดเท่าใด
2. สมาชิกแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้อาจจากการศึกษาค้นคว้ามาทำการวิเคราะห์
ระหว่างนั้นครูอาจให้นักเรียน ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ส่องดู QR Code เพื่อขยายความรู้เกี่ยวกับละติจูด ลองจิจูด
จากนั้นร่วมกันตรวจสอบความ ถูกต้องของข้อมูล

ขั้นที่ 5 การสรุปเพื่อตอบคำถาม

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มลงอ่านและแปลความหมายแผนที่ภูมิประเทศของประเทศไทยจาก
หนังสือเรียนภูมิศาสตร์ ม.1 แล้วอภิปรายร่วมกันในกลุ่ม พร้อมทั้งประโยชน์ที่ได้รับ
2. จากนั้นครูให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปสาระสำคัญเพื่อตอบคำถามเชิงภูมิศาสตร์
3. ครูให้นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันทำแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1 เกี่ยวกับเรื่อง พิกัดภูมิศาสตร์
เพื่อทดสอบความรู้ที่ได้ศึกษามา

สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน ภูมิศาสตร์ ม.1
- 2) สื่อ PowerPoint
- 3) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
  - ดวงตา ปาวา (แปล) ม.ป.ท. ฉลาดดูรู้แผนที่โลก. กรุงเทพฯ : ดรีม พับลิชชิ่ง.
  - วิโรจน์ เอี่ยมเจริญ และคณะ. (2560). Aksorn Thailand Atlas. กรุงเทพฯ : อักษร เจริญทัศน์.
  - Aksorn Map Project (2560). Aksorn World Geography Atlas. กรุงเทพฯ :
อักษรเจริญทัศน์.
- 4) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ลูกโลก แผนที่ เข็มทิศ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายจาก
ดาวเทียม และเครื่องมืออื่น ๆ
- 5) กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10.1 เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

6) แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด

2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- <http://www.learners.in.th/blogs/posts/32187>

-

<http://www.skoolbuz.com/library/content/3942>

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. อธิบายความสำคัญและประโยชน์ของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ประเภทต่าง ๆ ได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10.1	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10.1	- ร้อยละ 60 ขึ้นไปผ่าน เกณฑ์
2. เลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
3. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 10.1 เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)	- สังเกตความมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข

- ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง .....

.....

.....

- ☐ แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....

.....

- ☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฐฉิณี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

รายการแนบแผนการจัดการเรียนรู้   รายการแนบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10.1 เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10.1

เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

ตอนที่ 1

คำชี้แจง : ให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์แล้วสรุปความรู้ในหัวข้อต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์

.....

.....

.....

2. ลักษณะสำคัญของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์แต่ละประเภท

.....

.....

.....

3. วิธีการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์แต่ละประเภท

.....

.....

.....

4. ประโยชน์ของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์แต่ละประเภท

.....

.....

.....

5. วิธีการอ่านพิกัดทางภูมิศาสตร์

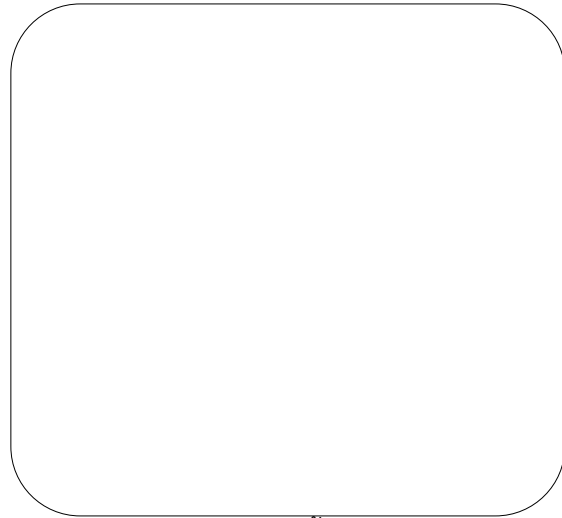
.....

.....

.....
ตอนที่ 2 คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการหาลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย
มาอย่างน้อย 2 ประเภท พร้อมอธิบายสาเหตุที่เลือกใช้ และข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือดังกล่าว

1. เครื่องมือที่เลือกใช้ คือ

.....

..... สาเหตุที่เลือกใช้เครื่องมือนี้ คือ

.....

.....

.....

.....

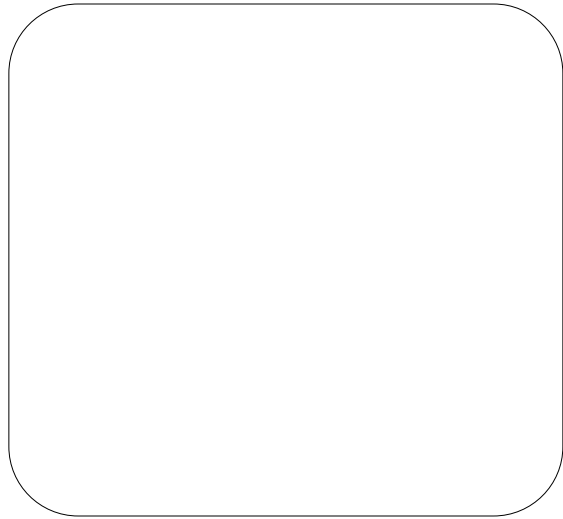
ข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือชนิดนี้ คือ .....

.....

.....

2. เครื่องมือที่เลือกใช้ คือ

.....

.....

สาเหตุที่เลือกใช้เครื่องมือนี้ คือ .....

.....

.....

.....

ข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือชนิดนี้ คือ .....

.....

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10.1

เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

ตอนที่ 1 คำชี้แจง : ให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง

เครื่องมือทางภูมิศาสตร์แล้วสรุปความรู้ในหัวข้อต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์

...ประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์สามารถแบ่งได้ตามการใช้งาน คือ ประเภทเครื่องมือ.....

...ประเภทจัดเก็บและเรียกใช้ และประเภทให้ข้อมูล.....

.....

2. ลักษณะสำคัญของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์แต่ละประเภท

...ประเภทเครื่องมือ ใช้สำรวจข้อมูลทางภูมิศาสตร์ เช่น เครื่องวัดระยะ เข็มทิศ เทอร์โมมิเตอร์.....

...ประเภทจัดเก็บและเรียกใช้ ใช้บันทึกข้อมูล วิเคราะห์และแสดงผลข้อมูลทางภูมิศาสตร์ เช่น ระบบ GPS.....

...ประเภทให้ข้อมูล ใช้เป็นสื่อความรู้ทางภูมิศาสตร์ เช่น รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียม แผนที่ ลูกโลก.....

3. วิธีการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์แต่ละประเภท

...ประเภทเครื่องมือ ส่วนใหญ่ใช้โดยวิธีการวัด เช่น เครื่องวัดระยะ ใช้วัดระยะทาง เมื่อออกภาคสนาม.....

...ประเภทจัดเก็บและเรียกใช้ ใช้โดยวิธีการนำข้อมูล ที่จัดเก็บมาแสดงเป็นภาพและระบุตำแหน่ง เช่น ระบบ GPS.....

...ประเภทให้ข้อมูล ใช้โดยวิธีการแสดงเป็นภาพและข้อความเพื่อข้อมูลพื้นที่ที่ตั้งบนผิวโลก เช่น แผนที่ ลูกโลก.....

4. ประโยชน์ของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์แต่ละประเภท

...ประเภทเครื่องมือ มีประโยชน์ในการคำนวณระยะทาง หรืออนุ หภูมิ ในการออกภาคสนาม.....

...ประเภทจัดเก็บและเรียกใช้ มีประโยชน์ในการระบุตำแหน่งบนพื้นโลกที่ต้องการความแม่นยำ.....

...ประเภทให้ข้อมูล มีประโยชน์ในการดูลักษณะและสภาพของพื้นที่ และตำแหน่งจริงของพื้นที่บนผิวโลก.....

5. วิธีการอ่านพิกัดทางภูมิศาสตร์

...พิกัดทางภูมิศาสตร์ คือ สิ่งที่บอกตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ต่างๆ บนโลก โดยสามารถอ่านตำแหน่งได้จาก
จุดลองจิจูดและละติจูดบนเส้นเมริเดียนและเส้นขนาน เช่น ประเทศไทยมีพิกัดภูมิศาสตร์ที่ ลองจิจูดที่

97 องศา ตะวันออก ถึง 105 องศา ตะวันออก และละติจูดที่ 5 องศา เหนือถึง 20 องศา เหนือ.....

ตอนที่ 2

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการหาลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียอย่างน้อย 2 ชิ้น พร้อมอธิบายสาเหตุที่เลือกใช้ และข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือดังกล่าว

1 . เครื่องมือที่เลือกใช้ คือ .....แผนที่.....

.....

สาเหตุที่เลือกใช้เครื่องมือนี้ คือ เพราะสามารถใช้ดูข้อมูล

ของทวีปเอเชียบนผิวโลกในรูปแบบกราฟิก โดยการย่อส่วน

ให้เล็กลงด้วยมาตราส่วนและเส้นโครงแผนที่แบบต่างๆตาม

ข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือชนิดนี้ คือ สัญลักษณ์แทนสิ่งต่างๆที่มีอยู่จริงบนผิวโลก...เห็นส่วนที่เป็นพื้นดิน
พื้นน้ำ เห็นเส้นลองจิจูด ละติจูดทำให้ได้ข้อมูล.....

ตำแหน่งที่ตั้งของทวีปเอเชียและประเทศต่างๆ ที่อยู่ในทวีปเอเชีย ลักษณะภูมิประเทศของประเทศในทวีปเอเชีย

.....

.....

2 . เครื่องมือที่เลือกใช้ คือ

.....ภาพจากดาวเทียม.....

.....

สาเหตุที่เลือกใช้เครื่องมือนี้ คือ .....

... เพราะเป็นข้อมูลที่มีความทันสมัย ครอบคลุมพื้นที่บริเวณ กว้าง ทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ได้ชัดเจน

.....

.....

ข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือชนิดนี้ คือ ...เห็นสภาพพื้นที่ได้อย่างชัดเจน ทั้งพื้นที่ภูเขา พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่ราบลุ่ม

- พื้นที่ริมชายฝั่ง และสามารถเห็นการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม หรือสภาพอากาศที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วใน.....

พื้นที่ต่างๆ ได้อย่างชัดเจน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102
สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และเวลาโลก	เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (3)	เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางณัฏฐิณี พันชมภู	ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกันใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ม.1/2 อธิบายพิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูด และลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลา และเปรียบเทียบวันเวลาของโลก **สาระสำคัญ**

การศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ บนโลก ทั้งลักษณะทางด้านกายภาพของโลกและด้านสังคมของมนุษย์ มีความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียม เนื่องจากมีข้อมูลการสำรวจ การศึกษาพื้นที่ต่าง ๆ ไว้อย่างละเอียด โดยนักเรียนไม่จำเป็นต้องเดินทางไปยังสถานที่นั้น ๆ ก็สามารถเรียนรู้ข้อมูลทางภูมิศาสตร์จากเครื่องมือดังกล่าวได้ ส่วนการศึกษาเวลาของโลกจะทำให้เข้าใจความแตกต่างของเวลา และสามารถเปรียบเทียบวันและเวลาในบริเวณต่าง ๆ ของโลกได้ **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

1) พิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูด และลองจิจูด)

2) เปรียบเทียบวัน เวลาของโลก

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญและประโยชน์ของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ประเภทต่าง ๆ ได้ (K)

2. เพื่อให้นักเรียนสามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียได้ (P)
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 10.1 เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)

การจัดการเรียนรู้

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ขั้นที่ 1 การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์

1. ครูนำรูปถ่ายทางอากาศและภาพจากดาวเทียมสวย ๆ มาให้นักเรียนดู จากนั้นให้นักเรียนลองบอกสิ่งที่เห็นจากสายตา
2. ครูกระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามเชิงภูมิศาสตร์ เช่น
  - 1) ภาพใดเป็นรูปถ่ายทางอากาศ และภาพใดเป็นภาพจากดาวเทียม เพราะเหตุใด
  - 2) ภาพทั้งสองมีการใช้ประโยชน์เหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร
  - 3) นอกจากเครื่องมือทางภูมิศาสตร์อย่างลูกโลก แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ และภาพจากดาวเทียมแล้วยังมีเครื่องมือใดอีกบ้างที่ใช้ศึกษาข้อมูลทางภูมิศาสตร์ และให้ข้อมูลเกี่ยวกับอะไร ขั้นที่

2 การรวบรวมข้อมูล

- ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมรวบรวมข้อมูล จากหนังสือเรียนภูมิศาสตร์ ม.1 เรื่อง รูปถ่ายทางอากาศและภาพจากดาวเทียม หรืออาจใช้สมาร์ตโฟนสืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ในอินเทอร์เน็ตเพิ่มเติม ขั้นที่ 3 การจัดการข้อมูล

1. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มนำข้อมูลที่ตนได้จากการรวบรวม มาอธิบายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน
2. จากนั้นสมาชิกในกลุ่มช่วยกันคัดเลือกข้อมูลที่นำเสนอเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ ขั้นที่ 4

การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

1. สมาชิกแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาทำการวิเคราะห์ และร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาตัวอย่างภาพจากดาวเทียมแสดงการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ก่อนและหลังเกิดสึนามิ จากหนังสือเรียนภูมิศาสตร์ ม.1 แล้วอภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกัน
3. ครูตั้งคำถาม เช่น คำถาม H.O.T.S. จากหนังสือเรียนภูมิศาสตร์ ม.1 แล้วให้นักเรียนร่วมกันระดมความคิดในการตอบคำถาม

ขั้นที่ 5 การสรุปเพื่อตอบคำถาม

1. ครูให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปสาระสำคัญเพื่อตอบคำถามเชิงภูมิศาสตร์
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมที่ 10.1 เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และช่วยกันเฉลยคำตอบ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูให้ตัวแทนกลุ่มออกมาแนะนำเสนอหรือสาธิตการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูลลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย
2. นักเรียนกลุ่มผู้ฟังร่วมกันแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ครูตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบ และช่วยอธิบายความรู้เสริมเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ หรือใช้ PPT สรุปสาระสำคัญของเนื้อหา
4. นักเรียนทำแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1 เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์เพื่อทดสอบความรู้ที่ได้ศึกษามา

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมิน

1. ครูประเมินผลโดยสังเกตจากการตอบคำถาม การร่วมกันทำงาน และการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
2. ครูตรวจสอบผลจากการทำใบงาน และแบบฝึกสมรรถนะภูมิศาสตร์ ม.1

สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน ภูมิศาสตร์ ม.1
- 2) สื่อ PowerPoint
- 3) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

- ดวงตา ปาวา (แปล) ม.ป.ท. ฉลาดดูรู้แผนที่โลก. กรุงเทพฯ : ดรีม พับลิชชิง.

- วิโรจน์ เอี่ยมเจริญ และคณะ. (2560). Aksorn

Thailand Atlas. กรุงเทพฯ : อักษร เจริญทัศน์.

- Aksorn Map Project (2560). Aksorn World Geography Atlas. กรุงเทพฯ :

อักษรเจริญทัศน์.

4) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ลูกโลก แผนที่ เข็มทิศ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายจากดาวเทียม และเครื่องมืออื่น ๆ

- 5) กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1.1 เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- <http://www.learners.in.th/blogs/posts/32187>

-

<http://www.skoolbuz.com/library/content/3942>

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. อธิบายความสำคัญและประโยชน์ของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ประเภทต่าง ๆ ได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10.1	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10.1	- ร้อยละ 60 ขึ้นไปผ่าน เกณฑ์
2. เลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
3. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 10.1 เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)	- สังเกตความมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข

- ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง .....

.....

.....

- ☐ แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....

.....

- ☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฏฐิณี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

รายการแนบแผนการจัดการเรียนรู้   รายการแนบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10.1 เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10.1

เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

ตอนที่ 1

คำชี้แจง : ให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์แล้วสรุปความรู้ในหัวข้อต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์

.....

.....

.....

2. ลักษณะสำคัญของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์แต่ละประเภท

.....

.....

.....

3. วิธีใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์แต่ละประเภท

.....

.....

.....

4. ประโยชน์ของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์แต่ละประเภท

.....

.....

.....

5. วิธีการอ่านพิกัดทางภูมิศาสตร์

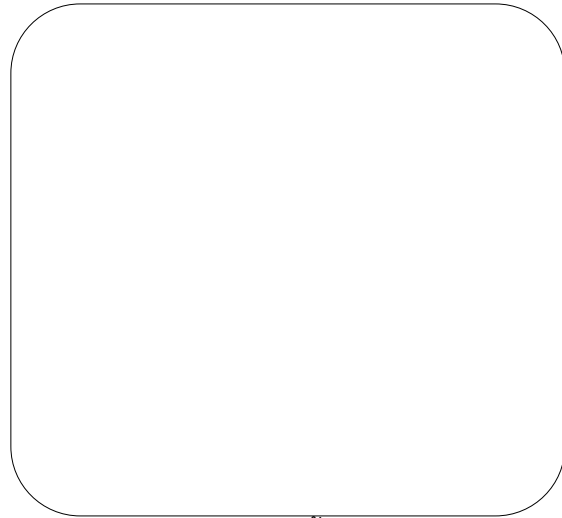
.....

.....

.....
ตอนที่ 2 คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการหาลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย
มาอย่างน้อย 2 ประเภท พร้อมอธิบายสาเหตุที่เลือกใช้ และข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือดังกล่าว

1. เครื่องมือที่เลือกใช้ คือ

.....

..... สาเหตุที่เลือกใช้เครื่องมือนี้ คือ

.....

.....

.....

.....

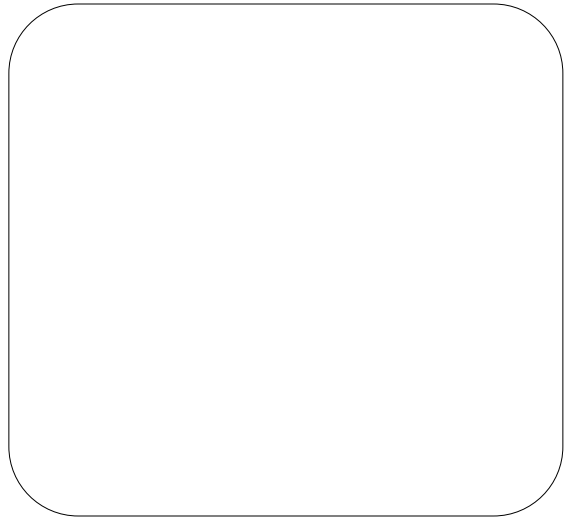
ข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือชนิดนี้ คือ .....

.....

.....

2. เครื่องมือที่เลือกใช้ คือ

.....

.....

สาเหตุที่เลือกใช้เครื่องมือนี้ คือ .....

.....

.....

.....

ข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือชนิดนี้ คือ .....

.....

.....

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10.1

เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

ตอนที่ 1 คำชี้แจง : ให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง

เครื่องมือทางภูมิศาสตร์แล้วสรุปความรู้ในหัวข้อต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์

...ประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์สามารถแบ่งได้ตามการใช้งาน คือ ประเภทเครื่องมือ.....

...ประเภทจัดเก็บและเรียกใช้ และประเภทให้ข้อมูล.....

2. ลักษณะสำคัญของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์แต่ละประเภท

...ประเภทเครื่องมือ ใช้สำรวจข้อมูลทางภูมิศาสตร์ เช่น เครื่องวัดระยะ เข็มทิศ เทอร์โมมิเตอร์.....

...ประเภทจัดเก็บและเรียกใช้ ใช้บันทึกข้อมูล วิเคราะห์และแสดงผลข้อมูลทางภูมิศาสตร์ เช่น ระบบ GPS.....

...ประเภทให้ข้อมูล ใช้เป็นสื่อความรู้ทางภูมิศาสตร์ เช่น รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียม แผนที่ ลูกโลก.....

3. วิธีการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์แต่ละประเภท

...ประเภทเครื่องมือ ส่วนใหญ่ใช้โดยวิธีการวัด เช่น เครื่องวัดระยะ ใช้วัดระยะทาง เมื่อออกภาคสนาม.....

...ประเภทจัดเก็บและเรียกใช้ ใช้โดยวิธีการนำข้อมูล ที่จัดเก็บมาแสดงเป็นภาพและระบุตำแหน่ง เช่น ระบบ GPS.....

...ประเภทให้ข้อมูล ใช้โดยวิธีการแสดงเป็นภาพและข้อความเพื่อข้อมูลพื้นที่ที่ตั้งบนผิวโลก เช่น แผนที่ ลูกโลก.....

4. ประโยชน์ของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์แต่ละประเภท

...ประเภทเครื่องมือ มีประโยชน์ในการคำนวณระยะทาง หรืออนุ หภูมิ ในการออกภาคสนาม.....

...ประเภทจัดเก็บและเรียกใช้ มีประโยชน์ในการระบุตำแหน่งบนพื้นโลกที่ต้องการความแม่นยำ.....

...ประเภทให้ข้อมูล มีประโยชน์ในการดูลักษณะและสภาพของพื้นที่ และตำแหน่งจริงของพื้นที่บนผิวโลก.....

5. วิธีการอ่านพิกัดทางภูมิศาสตร์

...พิกัดทางภูมิศาสตร์ คือ สิ่งที่บอกตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ต่างๆ บนโลก โดยสามารถอ่านตำแหน่งได้จาก
จุดลองจิจูดและละติจูดบนเส้นเมริเดียนและเส้นขนาน เช่น ประเทศไทยมีพิกัดภูมิศาสตร์ที่ ลองจิจูดที่

97 องศา ตะวันออก ถึง 105 องศา ตะวันออก และละติจูดที่ 5 องศา เหนือถึง 20 องศา เหนือ.....

ตอนที่ 2

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการหาลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียอย่างน้อย 2 ชิ้น พร้อมอธิบายสาเหตุที่เลือกใช้ และข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือดังกล่าว

1 . เครื่องมือที่เลือกใช้ คือ .....แผนที่.....

.....
.....

สาเหตุที่เลือกใช้เครื่องมือนี้ คือ เพราะสามารถใช้ดูข้อมูล

ของทวีปเอเชียบนผิวโลกในรูปแบบกราฟิก โดยการย่อส่วน

ให้เล็กลงด้วยมาตราส่วนและเส้นโครงแผนที่แบบต่างๆตาม

ข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือชนิดนี้ คือ สัญลักษณ์แทนสิ่งต่างๆที่มีอยู่จริงบนผิวโลก...เห็นส่วนที่เป็นพื้นดิน
พื้นน้ำ เห็นเส้นลองจิจูด ละติจูดทำให้ได้ข้อมูล.....

ตำแหน่งที่ตั้งของทวีปเอเชียและประเทศต่างๆ ที่อยู่ในทวีปเอเชีย ลักษณะภูมิประเทศของประเทศในทวีปเอเชีย

.....
.....

2 . เครื่องมือที่เลือกใช้ คือ

.....ภาพจากดาวเทียม.....

.....

สาเหตุที่เลือกใช้เครื่องมือนี้ คือ .....

... เพราะเป็นข้อมูลที่มีความทันสมัย ครอบคลุมพื้นที่บริเวณ กว้าง ทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ได้ชัดเจน

.....

.....
ข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือชนิดนี้ คือ ...เห็นสภาพพื้นที่ได้อย่างชัดเจน ทั้งพื้นที่ภูเขา พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่ราบลุ่ม

พื้นที่ริมชายฝั่ง และสามารถเห็นการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม หรือสภาพอากาศที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วใน.....

พื้นที่ต่างๆ ได้อย่างชัดเจน เช่น การก่อตัวของพายุ เป็นต้น .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102

สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และเวลาโลก

เวลาเรียน 5 ชั่วโมง

เรื่อง การแบ่งเขตเวลาของโลก (1)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

สอนโดย นางณัฏฐิณี พันชมภู

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกันใช้แผนที่ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ **ตัวชี้วัด**

ตัวชี้วัด ม.1/2 อธิบายพิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูด และลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลา และเปรียบเทียบ

วันเวลาของโลก **สาระสำคัญ**

การศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ บนโลก ทั้งลักษณะทางด้านกายภาพของโลกและด้านสังคมของมนุษย์ มีความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียม เนื่องจากมีข้อมูลการสำรวจ การศึกษาพื้นที่ต่าง ๆ ไว้อย่างละเอียด โดยนักเรียนไม่จำเป็นต้องเดินทางไปยังสถานที่นั้น ๆ ก็สามารถเรียนรู้ข้อมูลทางภูมิศาสตร์จากเครื่องมือดังกล่าวได้ ส่วนการศึกษาเวลาของโลกจะทำให้เข้าใจความแตกต่างของเวลา และสามารถเปรียบเทียบวันและเวลาในบริเวณต่าง ๆ ของโลกได้ **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

1) พิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูด และลองจิจูด)

2) เปรียบเทียบวัน เวลาของโลก

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายการคำนวณวัน เวลา ของโลกได้ (K)

2. เพื่อให้นักเรียนสามารถเปรียบเทียบเวลาของโลกได้ (P)

3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 10.2 เรื่อง การเทียบเวลารอบโลก

ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)

การจัดการเรียนรู้

วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es (5Es Instructional Model)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์ การถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในทวีปยุโรป
2. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่อง วันและเวลาโลก เช่น
  - 1) เพราะเหตุใดการแข่งขันฟุตบอล ฟุตบอลจึงประกาศเวลาในทวีปยุโรปแตกต่างกับเวลาในประเทศไทย (แนวตอบ เพราะการกำหนดเวลามาตรฐานโดยอิงเส้นเมริเดียนกลางของเขตเวลาแต่ละเขตมีเวลาต่างกัน 1 ชม. ทำให้เวลาในทวีปยุโรปแตกต่างกับเวลาในประเทศไทย)
  - 2) ประเทศไทยกับประเทศอังกฤษ ประเทศใดสว่างเร็วกว่ากัน (แนวตอบ ประเทศไทยสว่างเร็วกว่า เพราะเส้นเมริเดียนแรก (๐ องศา) ลากผ่านเมืองกรีนิช ประเทศอังกฤษ ถือเป็นเส้นกำหนดเวลาปานกลาง กรีนิชที่ประเทศต่าง ๆ ใช้อ้างอิงและใช้กำหนดเขตเวลา โดยประเทศไทยอยู่ในเขตเวลาด้านทิศตะวันออกของเส้นเมริเดียนแรก จึงมีเวลาเร็วกว่าประเทศอังกฤษ)

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

1. แบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม แล้วส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน ออกมาจับฉลากในหัวข้อที่กำหนดให้ ดังนี้
  - 1) การรับแสงสัมพันธ์กับเส้นขนานละติจูด
  - 2) เส้นเมริเดียนกับเวลา
  - 3) เวลามาตรฐาน
  - 4) การเปรียบเทียบวันและเวลาของโลก
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาข้อมูลในหัวข้อที่จับฉลากได้ โดยนำความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือทางภูมิศาสตร์มาประกอบในการศึกษาด้วย

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. ครูให้นักเรียนกลุ่มที่จับฉลากในหัวข้อ การรับแสงสัมพันธ์กับเส้นขนานละติจูด ส่งตัวแทนออกมานำเสนอความรู้ให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูถามนักเรียนว่า
  - 1) ละติจูดมีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของวันและเวลาโลกอย่างไร (แนวตอบ ละติจูดคือ พิกัดที่ใช้บอกตำแหน่งบนผิวโลก ซึ่งวัดจากเส้นศูนย์สูตร โดยพื้นที่ที่มีพิกัดละติจูดต่างกัน จะได้รับแสงและรังสีจากดวงอาทิตย์ต่างกันไปในแต่ละวัน ทำให้เกิดกลางวัน – กลางคืนที่ยาวนานไม่เท่ากัน นำไปสู่การเกิดฤดูกาลต่าง ๆ ในรอบปี)
2. ครูเปิดคลิปวิดีโอ เรื่อง การโคจรของโลกรอบดวงอาทิตย์ ให้นักเรียนดู เพื่อสรุปองค์ความรู้ให้นักเรียนเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น
3. ครูให้นักเรียนกลุ่มที่จับฉลากได้ในหัวข้อ เส้นเมริเดียนกับเวลา ส่งตัวแทนออกมานำเสนอความรู้ให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูถามนักเรียนว่า

1) เส้นเมริเดียนสำคัญกับเวลามีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร (แนวตอบ บอกพิกัดของตำแหน่งต่าง ๆ บนพื้นผิวโลก โดยใช้ร่วมกับเส้นละติจูด ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นแนวแบ่งเขตเวลาของโลก)

2) จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของเส้นเมริเดียนแรกจะอยู่ในตำแหน่งใด (แนวตอบ จุดเริ่มต้นจะอยู่บริเวณขั้วโลกเหนือมุ่งหน้าไปทางใต้ ผ่านประเทศอังกฤษที่เมืองกรีนวิช ประเทศฝรั่งเศส ประเทศสเปน ประเทศแอลจีเรีย ประเทศมาลี ประเทศโตโก ประเทศกานา และผ่านอีกหลายจุดไปจนถึงขั้วโลกใต้ในลักษณะเป็นเส้นตรง)

4. ครูนำลูกโลกมาให้นักเรียนดูเกี่ยวกับการเดินทางของเส้นเมริเดียน หรืออาจใช้คำถาม Geo

Question จากหนังสือเรียนภูมิศาสตร์ ม.1 เพื่อเป็นการสรุปองค์ความรู้ให้นักเรียนเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

5. ครูให้นักเรียนกลุ่มที่จับสลากได้ในหัวข้อ เวลามาตรฐาน ส่งตัวแทนออกมานำเสนอความรู้ให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูถามนักเรียนว่า

1) เวลามาตรฐานหมายถึงเวลาที่มีลักษณะอย่างไร (แนวตอบ เวลาที่มีมาตรวัดที่เที่ยงตรงและคงที่ สามารถกำหนดจุดเริ่มต้นและจุดสุดท้ายของคาบเวลาได้ โดยจะมีหน่วยเป็นช่วงปี วัน ชั่วโมง นาที และวินาที ตามลำดับ)

2) เมย์อาศัยอยู่ประเทศออสเตรเลีย ซึ่งตั้งอยู่ที่ลองจิจูด 150 องศาตะวันออก เวลา 16.00 น. และได้โทรศัพท์หาตัวที่อาศัยอยู่ที่ประเทศฟินแลนด์ ตั้งอยู่ที่ลองจิจูด 30 องศาตะวันออก อยากทราบว่าดาวรับโทรศัพท์ของเมย์ในเวลาใด (แนวตอบ 08.00 น. เพราะเวลาของประเทศฟินแลนด์จะช้ากว่าออสเตรเลีย 8 ชั่วโมง)

6. ครูนำนานาฬิกาให้นักเรียนดู พร้อมทั้งตั้งคำถามเกี่ยวกับเวลา โดยให้นักเรียนคำนวณเวลาตาม

โจทย์ที่ครูตั้งขึ้นให้ถูกต้อง เพื่อเป็นการสรุปองค์ความรู้ให้นักเรียนเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น

- ออยอาศัยอยู่ที่กรุงเทพฯ ซึ่งตั้งอยู่ลองจิจูด 100.5 องศาตะวันออก เมื่อมีการประกาศเวลามาตรฐานกรีนิชเป็นเวลา 01.00 น. ของวันพุธ ประเทศไทยใช้เมริเดียนลองจิจูด 105 องศาตะวันออก ออยควรตั้งนาฬิกาเวลาใดจึงจะสอดคล้องกับเวลามาตรฐาน

(แนวตอบ เพราะประเทศไทยอยู่ห่างจากมาตรฐานกรีนิช 105 องศา ลองจิจูดที่ห่างกัน 1 องศา จะมีเวลาที่ต่างกัน 4 นาที เมื่อมีลองจิจูดห่างกัน 105 องศา จึงคำนวณได้จาก 4×105 นาที เท่ากับ 420 นาที $420 \div 60 = 7$ ชั่วโมง ดังนั้น เมื่อเมืองกรีนิชเป็นเวลา 01.00 น. จึงเท่ากับเวลาในประเทศไทย คือ 08.00 น.)

7. ครูให้นักเรียนกลุ่มที่จับสลากในหัวข้อ การเปรียบเทียบวันและเวลาของโลก ส่งตัวแทนออกมานำเสนอความรู้ให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูถามนักเรียนว่า

- เพราะเหตุใดวันและเวลาของโลกจึงมีความแตกต่างกัน (แนวตอบ เพราะเมืองแต่ละเมืองจะถูกกำหนดวันและเวลาตามเส้นเมริเดียนที่ลากผ่านเมือง จึงทำให้เวลาในแต่ละเมืองหรือประเทศมีความแตกต่างกันสอดคล้องกับการรับแสงอาทิตย์)

8. ครุณำตัวอย่างตารางเวลาเปรียบเทียบเวลาไทยกับต่างประเทศมาให้นักเรียนดู เพื่อเป็น
การสรุปองค์ความรู้ให้นักเรียนเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

ประเทศที่เวลาเร็วกว่าประเทศไทย		ประเทศที่เวลาช้ากว่าประเทศไทย	
ประเทศ	เวลาเร็วกว่าประเทศ ไทย	ประเทศ	เวลาช้ากว่าประเทศไทย
ทวีปเอเชีย มาเลเซีย ใต้หวัน ฟิลิปปินส์	1 ชั่วโมง 1 ชั่วโมง 1 ชั่วโมง	ทวีปเอเชีย อินเดีย เมียนมา ศรีลังกา	1 ชั่วโมง 30 นาที 30 นาที 1 ชั่วโมง 30 นาที
ทวีปออสเตรเลียและ โอเชียเนีย ออสเตรเลีย แคนเบอร์รา เพิร์ท นิวซีแลนด์	 3 ชั่วโมง 1 ชั่วโมง 5 ชั่วโมง	ทวีปยุโรป อังกฤษ ฝรั่งเศส	 7 ชั่วโมง 6 ชั่วโมง
		ทวีปแอฟริกา ไนจีเรีย โมร็อกโก	 7 ชั่วโมง 7 ชั่วโมง

		ทวีปอเมริกาเหนือ สหรัฐอเมริกา วอชิงตัน ดี.ซี.	12 ชั่วโมง 12 ชั่วโมง
		ทวีปอเมริกาใต้ บราซิล ซีลี	10 ชั่วโมง 11 ชั่วโมง

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

- ครูให้นักเรียนฝึกการเทียบวันและเวลาของประเทศต่าง ๆ โดยใช้แผนที่แสดงเขตเวลาของโลก โดยฝึกการเทียบเวลากับประเทศเพื่อนบ้านของไทยก่อน จากนั้นจึงเทียบเวลากับประเทศอื่น ๆ ต่อไป ระหว่างนั้นครูอาจ ให้นักเรียนใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ส่องดู QR Code เพื่อขยายความรู้เกี่ยวกับการเปรียบเทียบวันและเวลาของโลก จากนั้นร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล
- ครูให้นักเรียนดูแผนที่แสดงเขตเวลาของโลก และสุ่มเรียกนักเรียน 4 – 5 คน ออกมาเทียบเวลาของประเทศต่าง ๆ ตามที่ครูกำหนด และทำกิจกรรมที่ 10.2 เรื่อง การเทียบเวลารอบโลก และช่วยกันเฉลยคำตอบ
- ครูตั้งคำถามและให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ดังนี้
  - 1) เพราะเหตุใดเวลาในดินแดนต่าง ๆ ของโลกจึงมีความแตกต่างกัน
  - 2) การกำหนดเขตภาคเวลามีผลต่อวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์อย่างไร
- ครูให้นักเรียนทำชิ้นงาน เรื่อง การเปรียบเทียบวัน เวลา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์
- ครูให้นักเรียนทบทวนความรู้ โดยศึกษาสรุปสาระสำคัญวันและเวลาโลก หรือใช้ PPT สรุปสาระสำคัญของเนื้อหาที่ได้ศึกษามา
- นักเรียนทำแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1 เกี่ยวกับวันและเวลาโลก เพื่อทดสอบความรู้

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

- ครูตรวจสอบผลจากการตอบคำถาม การทำใบงาน การทำแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1

ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปความรู้และความสำคัญของการแบ่งเขตเวลาโลก

ขั้นประเมิน

1. ครูประเมินผลจากการตอบคำถาม การร่วมกันทำงาน และการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
2. ครูตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลจากการทำใบงาน และจากการทำแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1
3. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์และเวลาโลก

สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน ภูมิศาสตร์ ม.1
- 2) แบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1
- 3) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

- วิโรจน์ เอี่ยมเจริญ และคณะ. (2560). Aksorn Thailand Atlas. กรุงเทพฯ :

อักษรเจริญทัศน์. Aksorn Map Project (2559). Aksorn ASEAN Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

- 4) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ลูกโลก แผนที่ 5) กิจกรรมที่ 10.2 เรื่อง การเทียบเวลารอบโลก

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- <http://earth.google.co.th>

- <http://maps.google.co.th>

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. นักเรียนสามารถอธิบายการคำนวณวันเวลาของโลกได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10.2	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10.2	- ร้อยละ 60 ขึ้นไปผ่าน เกณฑ์
2. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบเวลาของโลกได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
3. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 10.2 เรื่อง การเทียบเวลารอบโลก ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)	- สังเกตความมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข

- ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง .....

.....

.....

- ☐ แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....

.....

- ☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฐฉิณี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

กิจกรรมที่ 10.2

เรื่อง การเทียบเวลารอบโลก

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านกรณีศึกษา แล้วตอบคำถาม กรณีศึกษาที่

1

แอนเป็นนักเรียนไทยที่เดินทางไปเรียนต่อยังรัฐชิคาโก ประเทศสหรัฐอเมริกา แอนอยากโทรศัพท์ข้ามประเทศเพื่อคุยกับคุณแม่ที่จะตื่นมาเตรียมอาหารในตอนเช้า หากเวลานี้ที่ชิคาโกเป็นเวลา 19.00 น. ของวันที่ 1 ธันวาคม

1. นักเรียนคิดว่า แอนควรโทรศัพท์หาคุณแม่หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

กรณีศึกษาที่ 2

วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2555 เวลา 18.00 น. คำตาได้โทรศัพท์มาจากเวียงจันทน์ถึงฝนว่า เครื่องบินจะออกจากสนามบิน เวลา 19.00 น. ให้ฝนมารับที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิด้วย ขณะที่คุยโทรศัพท์คำม่วนได้ยินเสียงเพลงชาติไทยดังเข้ามาในโทรศัพท์ด้วย

2. นักเรียนคิดว่า ขณะนั้นที่เมืองเวียงจันทน์ ประเทศลาว เป็นเวลาใด

.....

3. เครื่องบินจะมาถึงสุวรรณภูมิเวลาประมาณเท่าใด

.....

กรณีศึกษาที่ 3

ขณะที่ก้อยนั่งดูละครโทรทัศน์ เวลา 21.00 น. ได้มีรายงานข่าวด่วนมาว่า ขณะนี้ที่เมืองซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย ได้เกิดไฟป่าลุกลามเป็นบริเวณกว้างครอบคลุมพื้นที่หลายร้อยไร่ การดับไฟป่าเป็นไปอย่างลำบาก

4. ไฟป่าที่เกิดขึ้นตรงกับเวลาเท่าใดในประเทศออสเตรเลีย

.....

เฉลยกิจกรรมที่ 10.2 เรื่อง

การเทียบเวลารอบโลก

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านกรณีศึกษา แล้วตอบคำถาม กรณีศึกษาที่

1

แอนเป็นนักเรียนไทยที่เดินทางไปเรียนต่อยังรัฐชิคาโก ประเทศสหรัฐอเมริกา แอนอยากโทรศัพท์ข้ามประเทศเพื่อคุยกับคุณแม่ที่จะตื่นมาเตรียมอาหารในตอนเช้า หากเวลานี้ที่ชิคาโกเป็น เวลา 19.00 น. ของวันที่ 1 ธันวาคม

1. นักเรียนคิดว่า แอนควรโทรศัพท์หาคุณแม่หรือไม่ เพราะเหตุใด ควรโทรศัพท์ เพราะเวลาของเมืองชิคาโก ประเทศสหรัฐอเมริกา จะช้ากว่าประเทศไทย
ประมาณ 13 ชั่วโมง ดังนั้น เวลา 19.00 น. ของวันที่ 1 ธันวาคม ณ เมืองชิคาโกจะตรงกับวันที่ 2 ธันวาคม ของประเทศไทย เวลาประมาณ 08.00 น. ซึ่งเป็นเวลาเหมาะสมในการสื่อสาร

กรณีศึกษาที่ 2

วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2555 เวลา 18.00 น. คำตาได้โทรศัพท์มาจากเวียงจันทน์ถึงฝนว่า เครื่องบินจะออกจาก สนามบิน เวลา 19.00 น. ให้ฝนมารับที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ด้วย ขณะที่คุยโทรศัพท์คำม่วนได้ยินเสียงเพลงชาติไทยดังเข้ามาในโทรศัพท์ด้วย

2. นักเรียนคิดว่า ขณะนั้นที่เมืองเวียงจันทน์ ประเทศลาว เป็นเวลาใด เวลา 18.00 นาฬิกา
เพราะ ประเทศไทยและลาวใช้เวลามาตรฐานเดียวกันที่เส้นเมริเดียนกลางที่ 105 องศาตะวันออก
3. เครื่องบินจะมาถึงสุวรรณภูมิเวลาประมาณเท่าใด เวลา 20.00 นาฬิกา
ระยะเวลาการเดินทางจากลาวถึงไทยใช้เวลาบิน 1 ชั่วโมง เครื่องบินจึงมาถึง สุวรรณภูมิเวลา 20.00 นาฬิกา

กรณีศึกษาที่ 3

ขณะที่ก้อยนั่งดูละครโทรทัศน์ เวลา 21.00 น. ได้มีรายงานข่าวด่วนมาว่า ขณะนี้ที่เมืองซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย ได้เกิดไฟป่าลุกลามเป็นบริเวณกว้างครอบคลุม พื้นที่หลายร้อยไร่ การดับไฟป่าเป็นไปอย่างลำบาก

4. ไฟป่าที่เกิดขึ้นตรงกับเวลาเท่าใดในประเทศออสเตรเลีย เวลา 01.00 นาฬิกา
เพราะเวลามาตรฐานที่เส้นเมริเดียนกลางที่ 150 องศาตะวันออก ซึ่งมีเวลาเร็ว กว่าประเทศไทย 4 ชั่วโมง
การเกิดไฟป่าที่เมืองซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย ซึ่งตรงกับเวลาในประเทศไทยเวลา 01.00 น.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102
สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และเวลาโลก	เวลาเรียน 5 ชั่วโมง
เรื่อง การแบ่งเขตเวลาของโลก (2)	เวลาเรียน 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางณัฐฉิณี พันชมภู	ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกันใช้แผนที่ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ **ตัวชี้วัด**

ตัวชี้วัด ม.1/2 อธิบายพิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูด และลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลา และเปรียบเทียบวันเวลาของโลก **สาระสำคัญ**

การศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ บนโลก ทั้งลักษณะทางด้านกายภาพของโลกและด้านสังคมของมนุษย์ มีความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียม เนื่องจากมีข้อมูลการสำรวจ การศึกษาพื้นที่ต่าง ๆ ไว้อย่างละเอียด โดยนักเรียนไม่จำเป็นต้องเดินทางไปยังสถานที่นั้น ๆ ก็สามารถเรียนรู้ข้อมูลทางภูมิศาสตร์จากเครื่องมือดังกล่าวได้ ส่วนการศึกษาเวลาของโลกจะทำให้เข้าใจความแตกต่างของเวลา และสามารถเปรียบเทียบวันและเวลาในบริเวณต่าง ๆ ของโลกได้ **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

- 1) พิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูด และลองจิจูด)
- 2) เปรียบเทียบวัน เวลาของโลก

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการคิด
- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายการคำนวณวัน เวลา ของโลกได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถเปรียบเทียบเวลาของโลกได้ (P)
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 10.2 เรื่อง การเทียบเวลารอบโลก ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)

การจัดการเรียนรู้

วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5Es (5Es Instructional Model) ขั้นที่

1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

- ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์ การถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในทวีปยุโรป
- ครูตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่อง วันและเวลาโลก เช่น
  - เพราะเหตุใดการแข่งขันฟุตบอล ฟิธีกรจึงประกาศเวลาในทวีปยุโรปแตกต่างกับเวลาในประเทศไทย (แนวตอบ เพราะการกำหนดเวลามาตรฐานโดยอิงเส้นเมริเดียนกลางของเขตเวลาแต่ละเขตมีเวลาต่างกัน 1 ชม. ทำให้เวลาในทวีปยุโรปแตกต่างกับเวลาในประเทศไทย)
  - ประเทศไทยกับประเทศอังกฤษ ประเทศใดสว่างเร็วกว่ากัน (แนวตอบ ประเทศไทยสว่างเร็วกว่า เพราะเส้นเมริเดียนแรก (๐ องศา) ลากผ่านเมืองกรีนิช ประเทศอังกฤษ ถือเป็นเส้นกำหนดเวลาปานกลาง กรีนิชที่ประเทศต่าง ๆ ใช้อ้างอิงและใช้กำหนดเขตเวลา โดยประเทศไทยอยู่ในเขตเวลาด้านทิศตะวันออกของเส้นเมริเดียนแรก จึงมีเวลาเร็วกว่าประเทศอังกฤษ)

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

- แบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม แล้วส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน ออกมาจับฉลากในหัวข้อที่กำหนดให้ ดังนี้
  - การรับแสงสัมพันธ์กับเส้นขนานละติจูด
  - เส้นเมริเดียนกับเวลา
  - เวลามาตรฐาน
  - การเปรียบเทียบวันและเวลาของโลก

- นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาข้อมูลในหัวข้อที่จับฉลากได้ โดยนำความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือทาง

ภูมิศาสตร์มาประกอบในการศึกษาด้วย ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

- ครูให้นักเรียนกลุ่มที่จับฉลากในหัวข้อ การรับแสงสัมพันธ์กับเส้นขนานละติจูด ส่งตัวแทนออกมานำเสนอความรู้ให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูถามนักเรียนว่า
  - ละติจูดมีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของวันและเวลาโลกอย่างไร (แนวตอบ ละติจูดคือ พิกัดที่ใช้บอกตำแหน่งบนผิวโลก ซึ่งวัดจากเส้นศูนย์สูตร โดยพื้นที่ที่มีพิกัดละติจูดต่างกัน จะได้รับแสงและรังสีจากดวงอาทิตย์ต่างกันไปในแต่ละวัน ทำให้เกิดกลางวัน – กลางคืนที่ยาวนานไม่เท่ากัน นำไปสู่การเกิดฤดูกาลต่าง ๆ ในรอบปี)
- ครูเปิดคลิปวิดีโอ เรื่อง การโคจรของโลกรอบดวงอาทิตย์ ให้นักเรียนดู เพื่อสรุปองค์ความรู้ให้นักเรียนเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น
- ครูให้นักเรียนกลุ่มที่จับฉลากได้ในหัวข้อ เส้นเมริเดียนกับเวลา ส่งตัวแทนออกมานำเสนอความรู้ให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูถามนักเรียนว่า
  - เส้นเมริเดียนสำคัญกับเวลามีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร (แนวตอบ บอกพิกัดของ

ตำแหน่งต่าง ๆ บนพื้นผิวโลก โดยใช้ร่วมกับเส้นละติจูด ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นแนวแบ่งเขตเวลาของโลก)

2) จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของเส้นเมริเดียนแรกจะอยู่ในตำแหน่งใด (แนวตอบ

จุดเริ่มต้นจะอยู่บริเวณขั้วโลกเหนือมุ่งหน้าไปทางใต้ ผ่านประเทศอังกฤษที่เมืองกรีนวิช ประเทศฝรั่งเศส ประเทศสเปน ประเทศแอลจีเรีย ประเทศมาลี ประเทศโตโก ประเทศกานา และผ่านอีกหลายจุดไปจนถึงขั้วโลกใต้ในลักษณะเป็นเส้นตรง)

4. ครูนำลูกโลกมาให้นักเรียนดูเกี่ยวกับการเดินทางของเส้นเมริเดียน หรืออาจใช้คำถาม Geo

Question จากหนังสือเรียนภูมิศาสตร์ ม.1 เพื่อเป็นการสรุปองค์ความรู้ให้นักเรียนเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

5. ครูให้นักเรียนกลุ่มที่จับฉลากได้ในหัวข้อ เวลามาตรฐาน ส่งตัวแทนออกมานำเสนอความรู้ให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูถามนักเรียนว่า

1) เวลามาตรฐานหมายถึงเวลาที่มีลักษณะอย่างไร (แนวตอบ เวลาที่มีมาตรวัดที่

เที่ยงตรงและคงที่ สามารถกำหนดจุดเริ่มต้นและจุดสุดท้ายของคาบเวลาได้ โดยจะมีหน่วยเป็นช่วงปี วัน ชั่วโมง นาที และวินาที ตามลำดับ)

2) เมย์อาศัยอยู่ประเทศออสเตรเลีย ซึ่งตั้งอยู่ที่ลองจิจูด 150 องศาตะวันออก เวลา 16.00 น.

และได้โทรศัพท์หาดาวที่อาศัยอยู่ที่ประเทศฟินแลนด์ ตั้งอยู่ที่ลองจิจูด 30 องศาตะวันออก อยากทราบว่าดาวรับโทรศัพท์ของเมย์ในเวลาใด (แนวตอบ 08.00 น. เพราะเวลาของประเทศฟินแลนด์จะช้ากว่าออสเตรเลีย 8 ชั่วโมง)

6. ครูนำนานาฬิกาให้นักเรียนดู พร้อมทั้งตั้งคำถามเกี่ยวกับเวลา โดยให้นักเรียนคำนวณเวลาตาม

โจทย์ที่ครูตั้งขึ้นให้ถูกต้อง เพื่อเป็นการสรุปองค์ความรู้ให้นักเรียนเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น

- ออยอาศัยอยู่ที่กรุงเทพฯ ซึ่งตั้งอยู่ลองจิจูด 100.5 องศาตะวันออก เมื่อมีการประกาศเวลามาตรฐานกรีนิชเป็นเวลา 01.00 น. ของวันพุธ ประเทศไทยใช้เมริเดียนลองจิจูด 105 องศาตะวันออก ออยควรตั้งนาฬิกาเวลาใดจึงจะสอดคล้องกับเวลามาตรฐาน

(แนวตอบ เพราะประเทศไทยอยู่ห่างจากมาตรฐานกรีนิช 105 องศา ลองจิจูดที่ห่างกัน 1 องศา จะมีเวลาที่ต่างกัน 4 นาที เมื่อมีลองจิจูดห่างกัน 105 องศา จึงคำนวณได้จาก 4×105 นาที เท่ากับ 420 นาที $420 \div 60 = 7$ ชั่วโมง ดังนั้น เมื่อเมืองกรีนิชเป็นเวลา 01.00 น. จึงเท่ากับเวลาในประเทศไทย คือ 08.00 น.)

7. ครูให้นักเรียนกลุ่มที่จับสลากในหัวข้อ การเปรียบเทียบวันและเวลาของโลก ส่งตัวแทนออกมานำเสนอความรู้ให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูถามนักเรียนว่า

- เพราะเหตุใดวันและเวลาของโลกจึงมีความแตกต่างกัน (แนวตอบ เพราะเมืองแต่ละเมืองจะถูกกำหนดวันและเวลาตามเส้นเมริเดียนที่ลากผ่านเมือง จึงทำให้เวลาในแต่ละเมืองหรือประเทศมีความแตกต่างกันสอดคล้องกับการรับแสงอาทิตย์)

8. ครูนำตัวอย่างตารางเวลาเปรียบเทียบเวลาไทยกับต่างประเทศมาให้นักเรียนดู เพื่อเป็น

การสรุปองค์ความรู้ให้นักเรียนเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

ประเทศที่เวลาเร็วกว่าประเทศไทย		ประเทศที่เวลาช้ากว่าประเทศไทย	
ประเทศ	เวลาเร็วกว่าประเทศ ไทย	ประเทศ	เวลาช้ากว่าประเทศไทย
ทวีปเอเชีย มาเลเซีย ไต้หวัน ฟิลิปปินส์	1 ชั่วโมง 1 ชั่วโมง 1 ชั่วโมง	ทวีปเอเชีย อินเดีย เมียนมา ศรีลังกา	1 ชั่วโมง 30 นาที 30 นาที 1 ชั่วโมง 30 นาที
ทวีปออสเตรเลียและ โอเชียเนีย ออสเตรเลีย แคนเบอร์รา เพิร์ท นิวซีแลนด์	 3 ชั่วโมง 1 ชั่วโมง 5 ชั่วโมง	ทวีปยุโรป อังกฤษ ฝรั่งเศส	 7 ชั่วโมง 6 ชั่วโมง
		ทวีปแอฟริกา ไนจีเรีย โมร็อกโก	 7 ชั่วโมง 7 ชั่วโมง

		ทวีปอเมริกาเหนือ สหรัฐอเมริกา วอชิงตัน ดี.ซี.	12 ชั่วโมง 12 ชั่วโมง
		ทวีปอเมริกาใต้ บราซิล ซีลี	10 ชั่วโมง 11 ชั่วโมง

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

- ครูให้นักเรียนฝึกการเทียบวันและเวลาของประเทศต่าง ๆ โดยใช้แผนที่แสดงเขตเวลาของโลก โดยฝึกการเทียบเวลากับประเทศเพื่อนบ้านของไทยก่อน จากนั้นจึงเทียบเวลากับประเทศอื่น ๆ ต่อไป ระหว่างนั้นครูอาจ ให้นักเรียนใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ส่องดู QR Code เพื่อขยายความรู้เกี่ยวกับการเปรียบเทียบวันและเวลาของโลก จากนั้นร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล
- ครูให้นักเรียนดูแผนที่แสดงเขตเวลาของโลก และสุ่มเรียกนักเรียน 4 – 5 คน ออกมาเทียบเวลาของประเทศต่าง ๆ ตามที่ครูกำหนด และทำกิจกรรมที่ 10.2 เรื่อง การเทียบเวลารอบโลก และช่วยกันเฉลยคำตอบ
- ครูตั้งคำถามและให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ดังนี้
  - 1) เพราะเหตุใดเวลาในดินแดนต่าง ๆ ของโลกจึงมีความแตกต่างกัน
  - 2) การกำหนดเขตภาคเวลามีผลต่อวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์อย่างไร
- ครูให้นักเรียนทำชิ้นงาน เรื่อง การเปรียบเทียบวัน เวลา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์
- ครูให้นักเรียนทบทวนความรู้ โดยศึกษาสรุปสาระสำคัญวันและเวลาโลก หรือใช้ PPT สรุปสาระสำคัญของเนื้อหาที่ได้ศึกษามา
- นักเรียนทำแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1 เกี่ยวกับวันและเวลาโลก เพื่อทดสอบความรู้

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

- ครูตรวจสอบผลจากการตอบคำถาม การทำใบงาน การทำแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1

ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปความรู้และความสำคัญของการแบ่งเขตเวลาโลก

ขั้นประเมิน

1. ครูประเมินผลจากการตอบคำถาม การร่วมกันทำงาน และการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
2. ครูตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลจากการทำใบงาน และจากการทำแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1
3. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์และเวลาโลก

สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน ภูมิศาสตร์ ม.1
- 2) แบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1
- 3) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

- วิโรจน์ เอี่ยมเจริญ และคณะ. (2560). Aksorn Thailand Atlas. กรุงเทพฯ :

อักษรเจริญทัศน์. Aksorn Map Project (2559). Aksorn ASEAN Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

- 4) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ลูกโลก แผนที่ 5) กิจกรรมที่ 10.2 เรื่อง การเทียบเวลารอบโลก

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- <http://earth.google.co.th>

- <http://maps.google.co.th>

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. นักเรียนสามารถอธิบายการคำนวณวันเวลาของโลกได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10.2	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10.2	- ร้อยละ 60 ขึ้นไป ผ่าน เกณฑ์
2. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบเวลาของโลกได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
3. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 10.2 เรื่อง การเทียบเวลารอบโลก ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)	- สังเกตความมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข

- ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง .....

.....

.....

- ☐ แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....

.....

- ☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฐฉิณี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

กิจกรรมที่ 10.2

เรื่อง การเทียบเวลารอบโลก

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านกรณีศึกษา แล้วตอบคำถาม กรณีศึกษาที่

1

แอนเป็นนักเรียนไทยที่เดินทางไปเรียนต่อยังรัฐชิคาโก ประเทศสหรัฐอเมริกา แอนอยากโทรศัพท์ข้ามประเทศเพื่อคุยกับคุณแม่ที่จะตื่นมาเตรียมอาหารในตอนเช้า หากเวลานี้ที่ชิคาโกเป็นเวลา 19.00 น. ของวันที่ 1 ธันวาคม

2. นักเรียนคิดว่า แอนควรโทรศัพท์หาคุณแม่หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

กรณีศึกษาที่ 2

วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2555 เวลา 18.00 น. คำตาได้โทรศัพท์มาจากเวียงจันทน์ถึงฝนว่า เครื่องบินจะออกจากสนามบิน เวลา 19.00 น. ให้ฝนมารับที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิด้วย ขณะที่คุยโทรศัพท์คำม่วนได้ยินเสียงเพลงชาติไทยดังเข้ามาในโทรศัพท์ด้วย

2. นักเรียนคิดว่า ขณะนั้นที่เมืองเวียงจันทน์ ประเทศลาว เป็นเวลาใด

.....

3. เครื่องบินจะมาถึงสุวรรณภูมิเวลาประมาณเท่าใด

.....

กรณีศึกษาที่ 3

ขณะที่ก้อยนั่งดูละครโทรทัศน์ เวลา 21.00 น. ได้มีรายงานข่าวด่วนมาว่า ขณะนี้ที่เมืองซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย ได้เกิดไฟป่าลุกลามเป็นบริเวณกว้างครอบคลุมพื้นที่หลายร้อยไร่ การดับไฟป่าเป็นไปอย่างลำบาก

4. ไฟป่าที่เกิดขึ้นตรงกับเวลาเท่าใดในประเทศออสเตรเลีย

.....

เฉลยกิจกรรมที่ 10.2 เรื่อง การเทียบเวลารอบโลก

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านกรณีศึกษา แล้วตอบคำถาม กรณีศึกษาที่

1

แอนเป็นนักเรียนไทยที่เดินทางไปเรียนต่อยังรัฐชิคาโก ประเทศสหรัฐอเมริกา แอนอยากโทรศัพท์ข้ามประเทศเพื่อคุยกับคุณแม่ที่จะตื่นมาเตรียมอาหารในตอนเช้า หากเวลานี้ที่ชิคาโกเป็น เวลา 19.00 น. ของวันที่ 1 ธันวาคม

1. นักเรียนคิดว่า แอนควรโทรศัพท์หาคุณแม่หรือไม่ เพราะเหตุใด ควรโทรศัพท์ เพราะเวลาของเมืองชิคาโก ประเทศสหรัฐอเมริกา จะช้ากว่าประเทศไทย ประมาณ 13 ชั่วโมง ดังนั้น เวลา 19.00 น. ของวันที่ 1 ธันวาคม ณ เมืองชิคาโกจะตรงกับวันที่ 2 ธันวาคม ของประเทศไทย...เวลาประมาณ 08.00 น. ซึ่งเป็นเวลาเหมาะสมในการสื่อสาร.....

กรณีศึกษาที่ 2

วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2555 เวลา 18.00 น. คำตาได้โทรศัพท์มาจากเวียงจันทน์ถึงฝนว่า เครื่องบินจะออกจาก สนามบิน เวลา 19.00 น. ให้ฝนมารับที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิด้วย ขณะที่คุยโทรศัพท์คำตาวนได้ยินเสียงเพลงชาติไทยดังเข้ามาในโทรศัพท์ด้วย

2. นักเรียนคิดว่า ขณะนั้นที่เมืองเวียงจันทน์ ประเทศลาว เป็นเวลาใด เวลา 18.00 นาฬิกา
เพราะ ประเทศไทยและลาวใช้เวลามาตรฐานเดียวกันที่เส้นเมริเดียนกลางที่ 105 องศาตะวันออก
3. เครื่องบินจะมาถึงสุวรรณภูมิเวลาประมาณเท่าใด เวลา 20.00 นาฬิกา
ระยะเวลาการเดินทางจากลาวถึงไทยใช้เวลาบิน 1 ชั่วโมง เครื่องบินจึงมาถึง สุวรรณภูมิเวลา 20.00 นาฬิกา

กรณีศึกษาที่ 3

ขณะที่ก้อยนั่งดูละครโทรทัศน์ เวลา 21.00 น. ได้มีรายงานข่าวด่วนมาว่า ขณะนี้ที่เมืองซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย ได้เกิดไฟป่าลุกลามเป็นบริเวณกว้างครอบคลุม พื้นที่หลายร้อยไร่ การดับไฟป่าเป็นไปอย่างลำบาก

4. ไฟป่าที่เกิดขึ้นตรงกับเวลาเท่าใดในประเทศออสเตรเลีย เวลา 01.00 นาฬิกา
เพราะเวลามาตรฐานที่เส้นเมริเดียนกลางที่ 150 องศาตะวันออก ซึ่งมีเวลาเร็ว กว่าประเทศไทย 4 ชั่วโมง
การเกิดไฟป่าที่เมืองซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย ซึ่งตรงกับเวลาในประเทศไทยเวลา 01.00 น.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102

สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 ทวีปเอเชีย

เวลาเรียน 15 ชั่วโมง

เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย (1)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

สอนโดย นางณัฐฉิณี พันชมภู

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกันใช้แผนที่ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ **ตัวชี้วัด**

ตัวชี้วัด ม.1/1 วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้น

สาระสำคัญ

ทวีปเอเชียเป็นแผ่นดินขนาดใหญ่ที่สุดของโลก มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย มีประชากรที่มีเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่แตกต่างกันมาก **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

- 1) ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปเอเชีย
- 2) การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ

ภาพจากดาวเทียมในการสืบค้น ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชียได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียได้ (P)
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 11.1 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)
4. การจัดการเรียนรู้

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)

ชั่วโมงที่ 1 ชั้นที่ 1 ชั้นนำ

1. ครูแจ้งชื่อเรื่องที่เรียนรู้อื่น และผลการเรียนรู้ จากนั้นนักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
2. ครูให้นักเรียนฟังเพลง Country of the World แล้วให้

นักเรียนช่วยกันนับจำนวนประเทศในทวีป เอเชียว่ามีกี่ประเทศ

3. ครูให้นักเรียนดูแผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อของทวีปเอเชีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 แล้วร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับอาณาเขตดังกล่าว

4. ครูถามคำถามกระตุ้นความคิดโดยให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม เช่น

- 1) การที่นักเรียนจะศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย นักเรียนจะสืบค้นข้อมูลได้จากแหล่งใดบ้าง (แนวตอบ เช่น แผนที่ เพราะนำเสนอข้อมูลลักษณะของสิ่งที่ปรากฏบนผิวโลก หรือรูปถ่ายทางอากาศก็ใช้ศึกษาได้เช่นเดียวกัน)
- 2) นักเรียนจะได้ประโยชน์อะไรจากการศึกษาเรื่องภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย (แนวตอบ ทำให้ทราบและเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ของทวีปเอเชีย เช่น ลักษณะทางกายภาพ ท่าเลที่ตั้ง ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น) **ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ชั้นที่ 1 การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์**

1. นักเรียนทุกคนช่วยกันบอกหรือเล่าเกี่ยวกับความรู้เดิมของทวีปเอเชีย แล้วให้เขียนข้อมูลของตนเองบนกระดานดำ เช่น ท่าเลที่ตั้ง อาณาเขต แหล่งท่องเที่ยว สิ่งที่เป็นที่สนใจในโลก ชื่อประเทศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ เป็นต้น

2. นักเรียนดูภาพแผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของทวีปเอเชีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 และร่วมกันแสดงความคิดเห็นตามประเด็น เช่น

- ในการศึกษาท่าเลที่ตั้งและอาณาเขตของทวีปเอเชีย สามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ใดได้บ้าง
(แนวตอบ เนื่องจากข้อมูลทางภูมิศาสตร์มีหลากหลายมิติ จึงต้องใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่มีลักษณะตรงตามประเภทของข้อมูล โดยเฉพาะการศึกษาสภาพภูมิประเทศ ควรใช้แผนที่ ภาพถ่ายดาวเทียมหรือภาพถ่ายทางอากาศ เนื่องจากสามารถทำให้ทราบข้อมูลลักษณะของสิ่งที่ปรากฏบนผิวโลกได้อย่างชัดเจน)

3. ครูให้นักเรียนศึกษาแผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของทวีปเอเชีย และแผนที่แสดงภูมิภาคทางภูมิศาสตร์ของทวีปเอเชีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 และให้นักเรียนช่วยกันอธิบายว่า เห็นอะไรในแผนที่บ้าง (แนวตอบ เช่น ชื่อประเทศ ชื่อมหาสมุทร ชื่อภูมิภาค ชื่อแม่น้ำ ลักษณะภูมิศาสตร์ เส้นเมริเดียน และเส้นขนาน เป็นต้น)

4. จากนั้นครูให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามทางภูมิศาสตร์เกี่ยวกับท่าเลที่ตั้งและอาณาเขตของทวีปเอเชีย เพื่อค้นหาคำตอบ เช่น

- 1) ทวีปเอเชียเป็นภูมิภาคที่มีท่าเลที่ตั้งอยู่ในบริเวณใด
- 2) ทวีปเอเชียเป็นภูมิภาคที่มีอาณาเขตติดบริเวณใดบ้าง

- 3) ทวีปเอเชียแบ่งออกเป็นภูมิภาคที่ใดบ้าง
- 4) ทวีปเอเชียเป็นภูมิภาคที่มีความสำคัญในด้านใดบ้าง
- 5) นักเรียนคิดว่าลักษณะภูมิประเทศของทวีปเอเชียจะเหมือนกันทั้งทวีปหรือไม่ เพราะอะไร

ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูล

- ครูให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าข้อมูล จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 เรื่อง ทำเลที่ตั้งและอาณาเขตของทวีปเอเชีย หรือจากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น หนังสือในห้องสมุด เว็บไซต์ในอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมา อภิปรายในชั้นเรียน

ขั้นที่ 3 การจัดการข้อมูล

- นักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

- นักเรียนนำข้อมูลที่รวบรวมมาได้ทำการวิเคราะห์เพื่ออธิบายคำตอบ

ขั้นที่ 5 การสรุปเพื่อตอบคำถาม

- นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันตอบคำถาม โดยครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม (แนวตอบ เช่น ทวีปเอเชียเป็นภูมิภาคที่มีทำเลที่ตั้งที่ต่อเนื่องกับทวีปยุโรป

บางส่วนติดกับทวีปแอฟริกาพื้นที่ส่วนใหญ่ตั้งอยู่เหนือเส้นศูนย์สูตร

มีอาณาเขตในทิศเหนือจดมหาสมุทรอาร์กติก ทิศใต้จดมหาสมุทร อินเดีย

ทิศตะวันออกจดมหาสมุทรแปซิฟิก และทิศตะวันตกจดทะเลเมดิเตอร์เรเนียน โดยแบ่งภูมิภาค

ออกเป็นเอเชียกลาง เอเชียตะวันตกเฉียงใต้ เอเชียใต้ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชียตะวันออก

ซึ่งทวีปเอเชียเป็นภูมิภาคที่มีความสำคัญในการเป็นแหล่งทรัพยากร ที่สำคัญด้านต่าง ๆ ของโลก

มีความหลากหลายในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านลักษณะภูมิประเทศที่มีทั้งพื้นที่ที่เป็นที่ราบสูง

ที่ราบลุ่มแม่น้ำ หมู่เกาะ มหาสมุทร ฯลฯ รวมถึงเป็นทวีปที่มีประชากรหนาแน่นมากที่สุดในโลกอีก

สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1

2) แบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1

3) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

- ฝ่ายวิชาการ ปีปซี. (2552). ทวีปเอเชีย. กรุงเทพฯ : เดอะบุ๊กส์จำกัด. วิโรจน์ เอี่ยม เจริญ และคณะ. (2560).

Aksorn Thailand Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์. Aksorn Map Project (2560).

Aksorn World Geography Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

- ดนัย ไชโยธา.(2558) พจนานุกรมประเทศตามภูมิศาสตร์โลก . กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์

4) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ลูกโลก แผนที่ เข็มทิศ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายจาก

ดาวเทียม และเครื่องมืออื่น ๆ

5) กิจกรรมที่ 11.1 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย

6) กิจกรรมที่ 11.2 เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชีย

7) แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด

2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- <http://www.learners.in.th/blogs/posts/32187>

- <http://www.skoolbuz.com/library/content/3942>

- <https://www.youtube.com/watch?v=DBAnI31VTNY>

- https://www.youtube.com/watch?v=cekU_MvrkEs

- <http://www.wou.edu/~kathomas06/myweb/asia.htm>

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. นักเรียนสามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชียได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.1	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.1	- ร้อยละ 60 ขึ้นไป ผ่าน เกณฑ์
2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
3. นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 11.1 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)	- สังเกตความมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข

- ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง

.....

.....

.....

- ☐ แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....

.....

- ☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฏฐิณี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

รายการแนบแผนการจัดการเรียนรู้   รายการแนบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ที่

11.1 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย

กิจกรรมที่ 11.1

เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย

ตอนที่ 1 คำชี้แจง :

ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลจากแผนที่ทวีปเอเชียค้นหาลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย

ข้อที่	สิ่งที่ควรรู้	ผลการสืบค้นข้อมูล
1	จุดเหนือสุดของทวีปเอเชีย	
2	ลักษณะภูมิประเทศที่พบทางตะวันออกของทวีปเอเชีย	
3	มหาสมุทรที่อยู่ทางตอนใต้ของทวีปเอเชีย	
4	แอ่งแผ่นดินที่ใหญ่ที่สุด	
5	แม่น้ำสายที่ยาวที่สุดในทวีปเอเชีย	
6	ที่ราบที่สำคัญของทวีปเอเชีย	
7	คาบสมุทรที่สำคัญของทวีปเอเชีย	
8	หมู่เกาะที่ใหญ่ที่สุด	
9	ที่ราบสูงที่สูงที่สุดในโลก	
10	ยอดเขาที่สูงที่สุด	
11	ขุมเขาที่สำคัญ	
12	ที่ราบลุ่มแม่น้ำที่เป็นแหล่งอารยธรรมโบราณ	
13	แผ่นดินที่สูงที่สุดและแผ่นดินที่ต่ำที่สุดในโลก	
14	บริเวณที่มีอากาศหนาวที่สุด	
15	ทะเลทรายในทวีปเอเชีย	
16	เทือกเขาที่สำคัญคืออะไรและอยู่ในประเทศใด	
17	ประเทศที่ได้ชื่อว่าตั้งอยู่บนหลังคาโลก	
18	ประเทศที่มีพื้นที่อยู่ใต้เส้นศูนย์สูตร	
19	เหวที่ลึกที่สุดในโลก	
20	ยูเรเชีย	

ตอนที่ 2 คำชี้แจง :

ให้นักเรียนอธิบายเหตุผลเชิงภูมิศาสตร์ว่าเพราะเหตุใดทวีปเอเชียจึงมีลักษณะทางกายภาพดังนี้

1. ทวีปเอเชียมีขนาดพื้นที่มากที่สุดในโลกจะเกิดผลดีต่อการดำรงชีวิตของประชากรอย่างไร

.....

.....

.....

2. การที่ทวีปเอเชียมีพื้นที่ขนาดใหญ่จะส่งผลให้เกิดความแตกต่างในเรื่องใดบ้าง

.....

.....

3. มีพื้นที่เกือบทั้งหมดอยู่ในซีกโลกเหนือเพราะ

.....

.....

4. การที่ทวีปเอเชียมีภูมิอากาศทุกรูปแบบจะก่อให้เกิดผลดีในด้านใดบ้าง

.....

.....

5. ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ทวีปเอเชียมีความหลากหลายทางลักษณะดิน

.....

.....

เฉลยกิจกรรมที่ 11.1

เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย

ตอนที่ 1

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลจากแผนที่ทวีปเอเชียค้นหาลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย

ข้อที่	สิ่งที่ควรรู้	ผลการสืบค้นข้อมูล
1	จุดเหนือสุดของทวีปเอเชีย	แหลมจีนยูสกิน ในประเทศรัสเซีย
2	ลักษณะภูมิประเทศที่พบทางตะวันออกของทวีปเอเชีย	เป็นพื้นที่ราบและที่ราบลุ่มแม่น้ำ
3	มหาสมุทรที่อยู่ทางตอนใต้ของทวีปเอเชีย	มหาสมุทรอินเดีย
4	แอ่งแผ่นดินที่สำคัญ	แอ่งทาริม แอ่งไคต้าม แอ่งเสฉวน แอ่งซุงกาเรีย แอ่งคาซัค
5	แม่น้ำสายที่ยาวที่สุดในทวีปเอเชีย	แม่น้ำแยงซี หรือแยงซีเกียง
6	ที่ราบที่สำคัญของทวีปเอเชีย	ที่ราบไซบีเรีย ที่ราบลุ่มแม่น้ำคงคา ที่ราบลุ่มแม่น้ำสินธุ
7	คาบสมุทรที่สำคัญของทวีปเอเชีย	คาบสมุทรอินโดจีน คาบสมุทรอาหรับ คาบสมุทรเกาหลี
8	หมู่เกาะที่ใหญ่ที่สุด	หมู่เกาะอินโดนีเซียตะวันออก
9	ที่ราบสูงที่สูงที่สุดในโลก	ที่ราบสูงทิเบต
10	ยอดเขาที่สูงที่สุด	ยอดเขาเอเวอร์เรส
11	ชุมเขาที่สำคัญ	ชุมเขาปามีร์ หรือปามีร์นอต
12	ที่ราบลุ่มแม่น้ำที่เป็นแหล่งอารยธรรมโบราณ	ที่ราบลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรติส ที่ราบลุ่มแม่น้ำสินธุ ที่ราบลุ่มแม่น้ำคงคา ที่ราบลุ่มแม่น้ำแยงซี
13	แผ่นดินที่สูงที่สุดและแผ่นดินที่ต่ำที่สุดในโลก	ที่ราบสูงทิเบต/เดดซี
14	บริเวณที่มีอากาศหนาวที่สุด	ที่ราบไซบีเรียในประเทศรัสเซีย(ด้านตะวันออก)
15	ทะเลทรายในทวีปเอเชีย	ทะเลทรายโกบี ทะเลทรายตากาลิมันตัน ทะเลทรายอาหรับ ทะเลทรายซีเรีย
16	เทือกเขาที่สำคัญคืออะไรและอยู่ในประเทศใด	เทือกเขาหิมาลัย/อินเดีย,เทือกเขาซาคารอส/อิหร่าน, เทือกเขาทอรัส/ตุรกี
17	ประเทศที่ได้ชื่อว่าตั้งอยู่บนหลังคาโลก	ทิเบต

18	ประเทศที่มีพื้นที่อยู่ใต้เส้นศูนย์สูตร	อินโดนีเซีย, ติมอร์เลสเต
19	แหล่งที่ลึกที่สุดในโลก	ห้วงทะเลมาเรียน่า
20	ยูเรเชีย	พื้นดินที่เป็นเขตติดต่อระหว่างเอเชียและยุโรป

ตอนที่ 2 คำชี้แจง

ให้นักเรียนอธิบายเหตุผลเชิงภูมิศาสตร์เกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพดังนี้

1. เพราะเหตุใดทวีปเอเชียจึงมีพื้นที่ขนาดใหญ่

.....
 เพราะมีพื้นดินขนาดใหญ่กว้างผืนเดียวติดต่อกันและยังเชื่อมต่อกับบางส่วนของทวีปยุโรป.....
 .....
 .....

2. เพราะเหตุใดทวีปเอเชียจึงมีความแตกต่างของเวลา

.....เพราะทวีปเอเชียมีความกว้างนับจากทางตะวันออกที่ลองจิจูดที่ 169 องศา 40 ลิปดาตะวันตก .....
 .....ไปทางตะวันตกที่ลองจิจูดที่ 24 องศา 4 ลิปดาตะวันออก ทำให้เวลาแตกต่างกันถึง 12 ชั่วโมง.....
 .....

3. การที่ทวีปเอเชียมีพื้นที่เกือบทั้งหมดอยู่ในซีกโลกเหนือจะส่งผลดีในเรื่องใด

..... 1

ทำให้มีลักษณะอากาศหลากหลายตั้งแต่ร้อนจัดจนถึงหนาวจัด

เพราะตั้งอยู่ในเขตละติจูดต่ำไปจนถึงละติจูดสูง.....
 .....

..... 2. ทำให้มีฤดูกาลเหมือนกัน

เพราะมีพื้นที่ตั้งอยู่ในซีกโลกเดียวกัน.....
 .....

4. การที่ทวีปเอเชียมีภูมิอากาศทุกรูปแบบจะก่อให้เกิดผลดีในด้านใดบ้าง

.....ทำให้มีพืชพรรณธรรมชาติหลากหลายเพราะพืชแต่ละชนิดจะเจริญเติบโตได้ดีใ
นภูมิอากาศที่เหมาะสม.....
.....

5. ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ทวีปเอเชียมีความหลากหลายทางลักษณะดิน

.....5.1
เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ตั้งอยู่ในเขตหินเก่าและเขตหินใหม่ .....

.....5.2
เนื่องจากมีภูมิประเทศหลากหลายทำให้เกิดการทับถมของซากพืชซากสัตว์แตกต่างกัน.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102

สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 ทวีปเอเชีย

เวลาเรียน 15 ชั่วโมง

เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย (2)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

สอนโดย นางณัฏฐิณี พันชมภู

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกันใช้แผนที่ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ **ตัวชี้วัด**

ตัวชี้วัด ม.1/1 วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้น

สาระสำคัญ

ทวีปเอเชียเป็นแผ่นดินขนาดใหญ่ที่สุดของโลก มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย มีประชากรที่มีเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่แตกต่างกันมาก **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

- 1) ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปเอเชีย
- 2) การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ

ภาพจากดาวเทียมในการสืบค้น ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชียได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียได้ (P)
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 11.1 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A) **การจัดการเรียนรู้**

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)

ชั่วโมงที่ 1 ชั้นที่ 1 ชั้่นนำ

1. ครูแจ้งชื่อเรื่องที่นักเรียนจะเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ จากนั้นนักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
  2. ครูให้นักเรียนฟังเพลง Country of the World แล้วให้นักเรียนช่วยกันนับจำนวนประเทศในทวีปเอเชียว่ามีกี่ประเทศ
  3. ครูให้นักเรียนดูแผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อของทวีปเอเชีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 แล้วร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับอาณาเขตดังกล่าว
  4. ครูถามคำถามกระตุ้นความคิดโดยให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม เช่น
    - 1) การที่นักเรียนจะศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย นักเรียนจะสืบค้นข้อมูลได้จากแหล่งใดบ้าง (แนวตอบ เช่น แผนที่ เพราะนำเสนอข้อมูลลักษณะของสิ่งที่ปรากฏบนผิวโลก หรือรูปถ่ายทางอากาศก็ใช้ศึกษาได้เช่นเดียวกัน)
    - 2) นักเรียนจะได้ประโยชน์อะไรจากการศึกษาเรื่องภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย (แนวตอบ ทำให้ทราบและเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ของทวีปเอเชีย เช่น ลักษณะทางกายภาพ ทำเลที่ตั้ง ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น) **ขั้นที่ 2 ขั้นสอน**
- ขั้นที่ 1 การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์**
1. นักเรียนทุกคนช่วยกันบอกหรือเล่าเกี่ยวกับความรู้เดิมของทวีปเอเชีย แล้วให้เขียนข้อมูลของตนเองบนกระดานดำ เช่น ทำเลที่ตั้ง อาณาเขต แหล่งท่องเที่ยว สิ่งที่เป็นที่สนใจในโลก ชื่อประเทศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ เป็นต้น
  2. นักเรียนดูภาพแผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของทวีปเอเชีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 และร่วมกันแสดงความคิดเห็นตามประเด็น เช่น
    - ในการศึกษาทำเลที่ตั้งและอาณาเขตของทวีปเอเชีย สามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ใดได้บ้าง (แนวตอบ เนื่องจากข้อมูลทางภูมิศาสตร์มีหลากหลายมิติ จึงต้องใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่มีลักษณะตรงตามประเภทของข้อมูล โดยเฉพาะการศึกษาสภาพภูมิประเทศ ควรใช้แผนที่ ภาพถ่ายดาวเทียมหรือภาพถ่ายทางอากาศ เนื่องจากสามารถทำให้ทราบข้อมูลลักษณะของสิ่งที่ปรากฏบนผิวโลกได้อย่างชัดเจน)
  3. ครูให้นักเรียนศึกษาแผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของทวีปเอเชีย และแผนที่แสดงภูมิภาคทางภูมิศาสตร์ของทวีปเอเชีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 และให้นักเรียนช่วยกันอธิบายว่า เห็นอะไรในแผนที่บ้าง (แนวตอบ เช่น ชื่อประเทศ ชื่อมหาสมุทร ชื่อภูมิภาค ชื่อแม่น้ำ ลักษณะภูมิศาสตร์ เส้นเมริเดียน และเส้นขนาน เป็นต้น)
  4. จากนั้นครูให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามทางภูมิศาสตร์เกี่ยวกับทำเลที่ตั้งและอาณาเขตของทวีปเอเชีย เพื่อค้นหาคำตอบ เช่น
    - 1) ทวีปเอเชียเป็นภูมิภาคที่มีทำเลที่ตั้งอยู่ในบริเวณใด
    - 2) ทวีปเอเชียเป็นภูมิภาคที่มีอาณาเขตติดบริเวณใดบ้าง
    - 3) ทวีปเอเชียแบ่งออกเป็นภูมิภาคที่ใดบ้าง

4) ทวีปเอเชียเป็นภูมิภาคที่มีความสำคัญในด้านใดบ้าง

5) นักเรียนคิดว่าลักษณะภูมิประเทศของทวีปเอเชียจะเหมือนกันทั้งทวีปหรือไม่ เพราะอะไร

ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูล

- ครูให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าข้อมูล จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 เรื่อง ทำเลที่ตั้งและอาณาเขตของทวีปเอเชีย หรือจากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น หนังสือในห้องสมุด เว็บไซต์ในอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมา อภิปรายในชั้นเรียน

ขั้นที่ 3 การจัดการข้อมูล

- นักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

- นักเรียนนำข้อมูลที่รวบรวมมาได้ทำการวิเคราะห์เพื่ออธิบายคำตอบ

ขั้นที่ 5 การสรุปเพื่อตอบคำถาม

- นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันตอบคำถาม โดยครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม (แนวตอบ เช่น ทวีปเอเชียเป็นภูมิภาคที่มีทำเลที่ตั้งที่ต่อเนื่องกับทวีปยุโรป บางส่วนติดกับทวีปแอฟริกาพื้นที่ส่วนใหญ่ตั้งอยู่เหนือเส้นศูนย์สูตร มีอาณาเขตในทิศเหนือจดมหาสมุทรอาร์กติก ทิศใต้จดมหาสมุทรอินเดีย ทิศตะวันออกจดมหาสมุทรแปซิฟิก และทิศตะวันตกจดทะเลเมดิเตอร์เรเนียน โดยแบ่งภูมิภาคออกเป็นเอเชียกลาง เอเชียตะวันตกเฉียงใต้ เอเชียใต้ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชียตะวันออก ซึ่งทวีปเอเชียเป็นภูมิภาคที่มีความสำคัญในการเป็นแหล่งทรัพยากร ที่สำคัญด้านต่าง ๆ ของโลก มีความหลากหลายในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านลักษณะภูมิประเทศที่มีทั้งพื้นที่ที่เป็นที่ราบสูง ที่ราบลุ่มแม่น้ำ ภูเขา มหาสมุทร ฯลฯ รวมถึงเป็นทวีปที่มีประชากรหนาแน่นมากที่สุดในโลกอีก

สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1

2) แบบฝึกสมรรถนะ ภูมิศาสตร์ ม.1

3) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

- ฝ่ายวิชาการ ปีปซี. (2552). ทวีปเอเชีย. กรุงเทพฯ : เดอะบุ๊คส์จำกัด. วิโรจน์ เอี่ยม เจริญ และคณะ. (2560).

Aksorn Thailand Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์. Aksorn Map Project (2560).

Aksorn World Geography Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

- ดนัย ไชยโยธา.(2558) พจนานุกรมประเทศตามภูมิศาสตร์โลก . กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์

4) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ลูกโลก แผนที่ เข็มทิศ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายจาก

ดาวเทียม และเครื่องมืออื่น ๆ

5) กิจกรรมที่ 11.1 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย

6) กิจกรรมที่ 11.2 เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชีย แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด

2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- <http://www.learners.in.th/blogs/posts/32187>

- <http://www.skoolbuz.com/library/content/3942>

- <https://www.youtube.com/watch?v=DBAnI31VTNY>.

- https://www.youtube.com/watch?v=cekU_MvrkEs

- <http://www.wou.edu/~kathomas06/myweb/asia.htm>

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. นักเรียนสามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชียได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.1	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.1	- ร้อยละ 60 ขึ้นไปผ่าน เกณฑ์
2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
3. นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 11.1 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)	- สังเกตความมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม

- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข

- ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง .....

.....

.....

- ☐ แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....

.....

- ☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฐฉิณี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

รายการแนบแผนการจัดการเรียนรู้   รายการแนบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ที่

11.1 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย

กิจกรรมที่ 11.

เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย

ตอนที่ 1 คำชี้แจง :

ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลจากแผนที่ทวีปเอเชียค้นหาลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย

ข้อที่	สิ่งที่ควรรู้	ผลการสืบค้นข้อมูล
1	จุดเหนือสุดของทวีปเอเชีย	
2	ลักษณะภูมิประเทศที่พบทางตะวันออกของทวีปเอเชีย	
3	มหาสมุทรที่อยู่ทางตอนใต้ของทวีปเอเชีย	
4	แอ่งแผ่นดินที่ใหญ่ที่สุด	
5	แม่น้ำสายที่ยาวที่สุดในทวีปเอเชีย	
6	ที่ราบที่สำคัญของทวีปเอเชีย	
7	คาบสมุทรที่สำคัญของทวีปเอเชีย	
8	หมู่เกาะที่ใหญ่ที่สุด	
9	ที่ราบสูงที่สูงที่สุดในโลก	
10	ยอดเขาที่สูงที่สุด	
11	ขุมเขาที่สำคัญ	
12	ที่ราบลุ่มแม่น้ำที่เป็นแหล่งอารยธรรมโบราณ	
13	แผ่นดินที่สูงที่สุดและแผ่นดินที่ต่ำที่สุดในโลก	
14	บริเวณที่มีอากาศหนาวที่สุด	
15	ทะเลทรายในทวีปเอเชีย	
16	เทือกเขาที่สำคัญคืออะไรและอยู่ในประเทศใด	
17	ประเทศที่ได้ชื่อว่าตั้งอยู่บนหลังคาโลก	
18	ประเทศที่มีพื้นที่อยู่ใต้เส้นศูนย์สูตร	
19	เหวที่ลึกที่สุดในโลก	
20	ยูเรเชีย	

ตอนที่

2

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอธิบายเหตุผลเชิงภูมิศาสตร์ว่าเพราะเหตุใดทวีปเอเชียจึงมีลักษณะทางกายภาพดังนี้

1. ทวีปเอเชียมีขนาดพื้นที่มากที่สุดในโลกจะเกิดผลดีต่อการดำรงชีวิตของประชากรอย่างไร

.....

.....

.....

2. การที่ทวีปเอเชียมีพื้นที่ขนาดใหญ่จะส่งผลให้เกิดความแตกต่างในเรื่องใดบ้าง

.....

.....

3. มีพื้นที่เกือบทั้งหมดอยู่ในซีกโลกเหนือเพราะ

.....

.....

4. การที่ทวีปเอเชียมีภูมิอากาศทุกรูปแบบจะก่อให้เกิดผลดีในด้านใดบ้าง

.....

.....

5. ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ทวีปเอเชียมีความหลากหลายทางลักษณะดิน

.....

.....

ตอนที่

เฉลยกิจกรรมที่ 11.

เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลจากแผนที่ทวีปเอเชียค้นหาลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย

ข้อที่	สิ่งที่ควรรู้	ผลการสืบค้นข้อมูล
1	จุดเหนือสุดของทวีปเอเชีย	แหลมจีนยูกิน ในประเทศรัสเซีย
2	ลักษณะภูมิประเทศที่พบทางตะวันออกของทวีปเอเชีย	เป็นพื้นที่ราบและที่ราบลุ่มแม่น้ำ
3	มหาสมุทรที่อยู่ทางตอนใต้ของทวีปเอเชีย	มหาสมุทรอินเดีย
4	แอ่งแผ่นดินที่สำคัญ	แอ่งทาริม แอ่งไคตัม แอ่งเสฉวน แอ่งซุงกาเรีย แอ่งคาซัค
5	แม่น้ำสายที่ยาวที่สุดในทวีปเอเชีย	แม่น้ำแยงซี หรือแยงซีเกียง
6	ที่ราบที่สำคัญของทวีปเอเชีย	ที่ราบไซบีเรีย ที่ราบลุ่มแม่น้ำคงคา ที่ราบลุ่มแม่น้ำสินธุ
7	คาบสมุทรที่สำคัญของทวีปเอเชีย	คาบสมุทรอินโดจีน คาบสมุทรอาหรับ คาบสมุทรเกาหลี
8	หมู่เกาะที่ใหญ่ที่สุด	หมู่เกาะอินโดนีเซียตะวันออก
9	ที่ราบสูงที่สูงที่สุดในโลก	ที่ราบสูงทิเบต
10	ยอดเขาที่สูงที่สุด	ยอดเขาเอเวอร์เรส
11	ชุมชนที่สำคัญ	ชุมชนปามิร์ หรือปามิร์นอต
12	ที่ราบลุ่มแม่น้ำที่เป็นแหล่งอารยธรรมโบราณ	ที่ราบลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรติส ที่ราบลุ่มแม่น้ำสินธุ ที่ราบลุ่มแม่น้ำคงคา ที่ราบลุ่มแม่น้ำแยงซี
13	แผ่นดินที่สูงที่สุดและแผ่นดินที่ต่ำที่สุดในโลก	ที่ราบสูงทิเบต/เดดซี
14	บริเวณที่มีอากาศหนาวที่สุด	ที่ราบไซบีเรียในประเทศรัสเซีย(ด้านตะวันออก)
15	ทะเลทรายในทวีปเอเชีย	ทะเลทรายโกบี ทะเลทรายตากาลิมันตัน ทะเลทรายอาหรับ ทะเลทรายซีเรีย
16	เทือกเขาที่สำคัญคืออะไรและอยู่ในประเทศใด	เทือกเขาหิมาลัย/อินเดีย, เทือกเขาซากรอส/อิหร่าน, เทือกเขาทอรัส/ตุรกี

ตอนที่

17	ประเทศที่ได้ชื่อว่ายั้ตั้งอยู่บนหลังคาโลก	ทิเบต
18	ประเทศที่มีพื้นที่อยู่ใต้เส้นศูนย์สูตร	อินโดนีเซีย, ตีมอร์เลสเต
19	เทวที่ลึกที่สุดในโลก	เทวทะเลมาเรียน่า
20	ยูเรเชีย	พื้นดินที่เป็นเขตติดต่อระหว่างเอเชียและยุโรป

_____2

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายเหตุผลเชิงภูมิศาสตร์เกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพดังนี้

1. เพราะเหตุใดทวีปเอเชียจึงมีพื้นที่ขนาดใหญ่

.....
 เพราะมีพื้นดินขนาดใหญ่กว้างผืนเดียวติดต่อกันและยังเชื่อมต่อกับบางส่วนของทวีปยุโรป.....
 .....
 .....

2. เพราะเหตุใดทวีปเอเชียจึงมีความแตกต่างของเวลา

.....เพราะทวีปเอเชียมีความกว้างนับจากทางตะวัน
 นอกที่ลองจิจูดที่ 169 องศา 40 ลิปดาตะวันตก .....
 .....ไปทางตะวันตกที่ลองจิจูดที่ 24 องศา 4 ลิปดาตะวันออก ทำให้เวลาแตกต่างกันถึง 12
 ชั่วโมง.....

3. การที่ทวีปเอเชียมีพื้นที่เกือบทั้งหมดอยู่ในซีกโลกเหนือจะส่งผลดีในเรื่องใด

..... 1
 ทำให้มีลักษณะอากาศหลากหลายตั้งแต่ร้อนจัดจนถึงหนาวจัด
 เพราะตั้งอยู่ในเขตละติจูดต่ำไปจนถึงล.....ะติจูดสูง
 ..... 2. ทำให้มีฤดูกาลเหมือนกัน

ตอนที่

เพราะมีพื้นที่ตั้งอยู่ในซีกโลกเดียวกัน.....

4. การที่ทวีปเอเชียมีภูมิอากาศทุกรูปแบบจะก่อให้เกิดผลดีในด้านใดบ้าง

.....ทำให้มีพืชพรรณธรรมชาติหลากหลายเพราะ
พืชแต่ละชนิดจะเจริญเติบโตได้ดีในภูมิอากาศที่เหมาะสม.....

5. ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ทวีปเอเชียมีความหลากหลายทางลักษณะดิน

.....5.1
เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ตั้งอยู่ในเขตหินเก่าและเขตหินใหม่ .....

.....5.2
เนื่องจากมีภูมิประเทศหลากหลายทำให้เกิดการทับถมของซากพืชซากสัตว์แตกต่างกัน.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102

สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 ทวีปเอเชีย

เวลาเรียน 15 ชั่วโมง

เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย (3)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

สอนโดย นางณัฐฉิณี พันชมภู

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกันใช้แผนที่ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ **ตัวชี้วัด**

ตัวชี้วัด ม.1/1 วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้น

สาระสำคัญ

ทวีปเอเชียเป็นแผ่นดินขนาดใหญ่ที่สุดของโลก มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย มีประชากรที่มีเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่แตกต่างกันมาก **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

1) ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปเอเชีย

2) การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียมในการสืบค้น

ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชียได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียได้ (P)
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 11.1 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของ ทวีปเอเชีย ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A) **การจัดการเรียนรู้**

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)

ชั่วโมงที่ 3 ชั้นสอน

ขั้นที่ 1 การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์

1. ครูนำรูปถ่ายสภาพอากาศที่แตกต่างกันมาให้นักเรียนดู จากนั้นให้นักเรียนลองบอกสิ่งที่เห็นจากสายตา
2. ครูกระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามเชิงภูมิศาสตร์ เช่น
  - 1) สิ่งใดบ้างที่ส่งผลให้สภาพอากาศในแต่ละรูปมีความแตกต่างกัน เพราะเหตุใด
  - 2) ทวีปเอเชียมีลักษณะภูมิอากาศแบบใดบ้าง

ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูล

1. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมรวบรวมข้อมูล จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 เรื่อง ปัจจัยควบคุมอากาศ หรืออาจใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ส่องดู QR Code เพื่อขยายความรู้เกี่ยวกับปัจจัยควบคุมภูมิอากาศ หรืออาจสืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ในอินเทอร์เน็ตเพิ่มเติม
2. ครูให้นักเรียนศึกษาเชื่อมโยงปัจจัยควบคุมอากาศกับแผนที่แสดงภูมิอากาศของทวีปเอเชีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 เพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 การจัดการข้อมูล

1. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มนำข้อมูลที่ตนได้จากการรวบรวมมาอธิบายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน
2. จากนั้นสมาชิกในกลุ่มช่วยกันคัดเลือกข้อมูลที่น่าสนใจเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

1. สมาชิกแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาทำการวิเคราะห์ และร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเขตภูมิอากาศและลักษณะพืชพรรณธรรมชาติ จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 แล้วอภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกัน
3. ครูให้นักเรียนวิเคราะห์และแปลผลเชื่อมโยงลักษณะภูมิอากาศกับบริเวณพื้นที่ ตลอดจนพืชพรรณธรรมชาติในพื้นที่ที่มีความเกี่ยวข้องกัน
4. ครูให้นักเรียนในชั้นเรียนช่วยกันอภิปรายความถูกต้องของการวิเคราะห์และแปลผลเชื่อมโยงลักษณะภูมิอากาศกับบริเวณพื้นที่ ตลอดจนพืชพรรณธรรมชาติในพื้นที่ที่มีความเกี่ยวข้องกัน

ขั้นที่ 5 การสรุปเพื่อตอบคำถาม

- ครูให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปสาระสำคัญเพื่อตอบคำถามเชิงภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปเอเชีย โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ

สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1

2) แบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1

3) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

- ฝ่ายวิชาการ ปีชื้อ. (2552). ทวีปเอเชีย. กรุงเทพฯ : เดอะบุ๊กส์จำกัด. วิโรจน์ เอี่ยม เจริญ และคณะ. (2560).

Aksorn Thailand Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์. Aksorn Map Project (2560).

Aksorn World Geography Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

- ดนัย ไชยโยธา.(2558) พจนานุกรมประเทศตามภูมิศาสตร์โลก . กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์

4) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ลูกโลก แผนที่ เข็มทิศ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายจากดาวเทียม และเครื่องมืออื่น ๆ

5) กิจกรรมที่ 11.1 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย

6) กิจกรรมที่ 11.2 เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชีย แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด

2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- <http://www.learners.in.th/blogs/posts/32187>

- <http://www.skoolbuz.com/library/content/3942>

- <https://www.youtube.com/watch?v=DBAnI31VTNY>.

- https://www.youtube.com/watch?v=cekU_MvrkEs

- <http://www.wou.edu/~kathomas06/myweb/asia.htm>

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. นักเรียนสามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชียได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.1	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.1	- ร้อยละ 60 ขึ้นไปผ่าน เกณฑ์
2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
3. นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 11.1 เรื่องลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)	- สังเกตความมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข

- ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง .....

.....

.....

แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....

.....

- ☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฐฉิณี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

รายการแนบแผนการจัดการเรียนรู้   รายการแนบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.1
เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย

กิจกรรมที่ 11.1   เรื่อง ลกั
ษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย

ตอนที่ 1 คำชี้แจง :

ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลจากแผนที่ทวีปเอเชียค้นหาลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย

ข้อที่	สิ่งที่ควรรู้	ผลการสืบค้นข้อมูล
1	จุดเหนือสุดของทวีปเอเชีย	
2	ลักษณะภูมิประเทศที่พบทางตะวันออกของทวีปเอเชีย	
3	มหาสมุทรที่อยู่ทางตอนใต้ของทวีปเอเชีย	
4	แอ่งแผ่นดินที่ใหญ่ที่สุด	
5	แม่น้ำสายที่ยาวที่สุดในทวีปเอเชีย	
6	ที่ราบที่สำคัญของทวีปเอเชีย	
7	คาบสมุทรที่สำคัญของทวีปเอเชีย	
8	หมู่เกาะที่ใหญ่ที่สุด	
9	ที่ราบสูงที่สูงที่สุดในโลก	
10	ยอดเขาที่สูงที่สุด	
11	ชุมเขาที่สำคัญ	
12	ที่ราบลุ่มแม่น้ำที่เป็นแหล่งอารยธรรมโบราณ	
13	แผ่นดินที่สูงที่สุดและแผ่นดินที่ต่ำที่สุดในโลก	
14	บริเวณที่มีอากาศหนาวที่สุด	
15	ทะเลทรายในทวีปเอเชีย	
16	เทือกเขาที่สำคัญคืออะไรและอยู่ในประเทศใด	
17	ประเทศที่ได้ชื่อว่าตั้งอยู่บนหลังคาโลก	
18	ประเทศที่มีพื้นที่อยู่ใต้เส้นศูนย์สูตร	
19	เหวที่ลึกที่สุดในโลก	
20	ยูเรเชีย	

ตอนที่ 2 คำชี้แจง :

ให้นักเรียนอธิบายเหตุผลเชิงภูมิศาสตร์ว่าเพราะเหตุใดทวีปเอเชียจึงมีลักษณะทางกายภาพดังนี้

1. ทวีปเอเชียมีขนาดพื้นที่มากที่สุดในโลกจะเกิดผลดีต่อการดำรงชีวิตของประชากรอย่างไร

.....

.....

.....

2. การที่ทวีปเอเชียมีพื้นที่ขนาดใหญ่จะส่งผลให้เกิดความแตกต่างในเรื่องใดบ้าง

.....

.....

3. มีพื้นที่เกือบทั้งหมดอยู่ในซีกโลกเหนือเพราะ

.....

.....

4. การที่ทวีปเอเชียมีภูมิอากาศทุกรูปแบบจะก่อให้เกิดผลดีในด้านใดบ้าง

.....

.....

5. ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ทวีปเอเชียมีความหลากหลายทางลักษณะดิน

.....

.....

เฉลยกิจกรรมที่ 11.1 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย

ตอนที่ 1

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลจากแผนที่ทวีปเอเชียค้นหาลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย

ข้อที่	สิ่งที่ควรรู้	ผลการสืบค้นข้อมูล
1	จุดเหนือสุดของทวีปเอเชีย	แหลมจีนยูนิกิน ในประเทศรัสเซีย
2	ลักษณะภูมิประเทศที่พบทางตะวันออกของทวีปเอเชีย	เป็นพื้นที่ราบและที่ราบลุ่มแม่น้ำ
3	มหาสมุทรที่อยู่ทางตอนใต้ของทวีปเอเชีย	มหาสมุทรอินเดีย
4	แอ่งแผ่นดินที่สำคัญ	แอ่งทาริม แอ่งไคต้าม แอ่งเสฉวน แอ่งซุงกาเรีย แอ่งคาซัค
5	แม่น้ำสายที่ยาวที่สุดในทวีปเอเชีย	แม่น้ำแยงซี หรือแยงซีเกียง
6	ที่ราบที่สำคัญของทวีปเอเชีย	ที่ราบไซบีเรีย ที่ราบลุ่มแม่น้ำคงคา ที่ราบลุ่มแม่น้ำสินธุ
7	คาบสมุทรที่สำคัญของทวีปเอเชีย	คาบสมุทรอินโดจีน คาบสมุทรอาหรับ คาบสมุทรเกาหลี
8	หมู่เกาะที่ใหญ่ที่สุด	หมู่เกาะอินโดนีเซียตะวันออก
9	ที่ราบสูงที่สูงที่สุดในโลก	ที่ราบสูงทิเบต
10	ยอดเขาที่สูงที่สุด	ยอดเขาเอเวอร์เรส
11	ชุมเขาที่สำคัญ	ชุมเขาปามีร์ หรือปามีร์นอต
12	ที่ราบลุ่มแม่น้ำที่เป็นแหล่งอารยธรรมโบราณ	ที่ราบลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟติส ที่ราบลุ่มแม่น้ำสินธุ ที่ราบลุ่มแม่น้ำคงคา ที่ราบลุ่มแม่น้ำแยงซี
13	แผ่นดินที่สูงที่สุดและแผ่นดินที่ต่ำที่สุดในโลก	ที่ราบสูงทิเบต/เดดซี
14	บริเวณที่มีอากาศหนาวที่สุด	ที่ราบไซบีเรียในประเทศรัสเซีย(ด้านตะวันออก)
15	ทะเลทรายในทวีปเอเชีย	ทะเลทรายโกบี ทะเลทรายตากาลิมันตัน ทะเลทรายอาหรับ ทะเลทรายซีเรีย
16	เทือกเขาที่สำคัญคืออะไรและอยู่ในประเทศใด	เทือกเขาหิมาลัย/อินเดีย,เทือกเขาซาคารอส/อิหร่าน, เทือกเขาทอรัส/ตุรกี
17	ประเทศที่ได้ชื่อว่าตั้งอยู่บนหลังคาโลก	ทิเบต
18	ประเทศที่มีพื้นที่อยู่ใต้เส้นศูนย์สูตร	อินโดนีเซีย, ติมอร์เลสเต
19	เหวที่ลึกที่สุดในโลก	เหวทะเลมาเรียน่า
20	ยูเรเชีย	พื้นดินที่เป็นเขตติดต่อระหว่างเอเชียและยุโรป

ตอนที่ 2 คำชี้แจง

ให้นักเรียนอธิบายเหตุผลเชิงภูมิศาสตร์เกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพดังนี้

1. เพราะเหตุใดทวีปเอเชียจึงมีพื้นที่ขนาดใหญ่

.....
เพราะมีพื้นดินขนาดใหญ่กว้างผืนเดียวติดต่อกันและยังเชื่อมต่อกับบางส่วนของทวีปยุโรป.....
.....
.....

2. เพราะเหตุใดทวีปเอเชียจึงมีความแตกต่างของเวลา

.....เพราะทวีปเอเชียมีความกว้างนับจากทางตะวันออกที่
ลองจิจูดที่ 169 องศา 40 ลิปดาตะวันตก .....
.....ไปทางตะวันตกที่ลองจิจูดที่ 24 องศา 4 ลิปดาตะวันออก ทำให้เวลาแตกต่างกันถึง 12
ชั่วโมง.....

3. การที่ทวีปเอเชียมีพื้นที่เกือบทั้งหมดอยู่ในซีกโลกเหนือจะส่งผลดีในเรื่องใด

..... 1
ทำให้มีลักษณะอากาศหลากหลายตั้งแต่ร้อนจัดจนถึงหนาวจัด
เพราะตั้งอยู่ในเขตละติจูดต่ำไปจนถึง.....ะติจูดสูง .....
2. ทำให้มีฤดูกาลเหมือนกัน เพราะมีพื้นที่ตั้งอยู่ในซีกโลกเดียวกัน.....
.....

4. การที่ทวีปเอเชียมีภูมิอากาศทุกรูปแบบจะก่อให้เกิดผลดีในด้านใดบ้าง

.....ทำให้มีพืชพรรณธรรมชาติหลากหลายเพราะพืชแต่ละชนิดจะเจริญเติบโตได้ดีในภูมิอากาศที่เหมาะสม.....

5. ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ทวีปเอเชียมีความหลากหลายทางลักษณะดิน

.....5.1
เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ตั้งอยู่ในเขตหินเก่าและเขตหินใหม่ .....

.....5.2
เนื่องจากมีภูมิประเทศหลากหลายทำให้เกิดการทับถมของซากพืชซากสัตว์แตกต่างกัน.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102

สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 ทวีปเอเชีย

เวลาเรียน 15 ชั่วโมง

เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย (4)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

สอนโดย นางณัฐฉิณี พันชมภู

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกันใช้แผนที่ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ **ตัวชี้วัด**

ตัวชี้วัด ม.1/1 วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้น

สาระสำคัญ

ทวีปเอเชียเป็นแผ่นดินขนาดใหญ่ที่สุดของโลก มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย มีประชากรที่มีเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่แตกต่างกันมาก **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

1) ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปเอเชีย

2) การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียมในการสืบค้น

ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชียได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียได้ (P)
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 11.2 เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของ ทวีปเอเชีย ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A) **การจัดการเรียนรู้**

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)

ชั่วโมงที่ 4 ชั้นสอน

ขั้นที่ 1 การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์

1. ครูเปิดวีดิทัศน์ที่แสดงตัวอย่างทรัพยากรธรรมชาติในทวีปเอเชีย เช่น ดิน น้ำ พืชพรรณธรรมชาติ ตลอดจนแร่ธาตุต่าง ๆ

2. ครูกระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามเชิงภูมิศาสตร์ เช่น

- 1) ดินในแต่ละภูมิภาคของทวีปเอเชียมีความเหมือนหรือต่างกันอย่างไร และเพราะสาเหตุใด
- 2) ทรัพยากรธรรมชาติแต่ละแบบของทวีปเอเชีย มีคุณภาพในการใช้ประโยชน์ที่แตกต่างกัน อย่างไร

ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูล

- ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 – 7 คน สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทรัพยากรธรรมชาติ จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 ในประเด็นต่อไปนี้

- 1) ดิน
- 2) น้ำ
- 3) พืชพรรณและสัตว์ป่า
- 4) แร่และแร่พลังงาน

ขั้นที่ 3 การจัดการข้อมูล

1. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มนำข้อมูลที่ตนได้จากการรวบรวม มาอธิบายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน
2. จากนั้นสมาชิกในกลุ่มช่วยกันคัดเลือกข้อมูลที่นำเสนอเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง
3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้แผนที่แสดงแหล่งน้ำและน้ำใต้ดินของทวีปเอเชีย จากหนังสือเรียน สังคมศึกษา ม.1 ศึกษาความเชื่อมโยงระหว่างดินและน้ำของทวีปเอเชีย ว่ามีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์หรือไม่ อย่างไร หรือครูอาจใช้ Geo Question เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของดินและน้ำในทวีปเอเชียเพิ่มเติม แล้วนำข้อมูลมาอภิปรายร่วมกันภายในกลุ่ม

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

1. สมาชิกแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาทำการวิเคราะห์ โดยครูอาจให้นักเรียนทำ Geo Activity เพื่อเพิ่มเติมความสมบูรณ์ของข้อมูล จากนั้นร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล
2. ครูให้สมาชิกแต่ละกลุ่มทำการศึกษาเชื่อมโยงแผนที่แสดงเขตพืชพรรณและสัตว์ป่าของทวีปเอเชีย เพิ่มเติมจากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1
3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์เพิ่มเติมถึงความสัมพันธ์ของแหล่งป่าไม้และสัตว์ป่าในทวีปเอเชีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 แล้วอภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกัน
4. ครูให้นักเรียนวิเคราะห์และแปลผลเชื่อมโยงแหล่งป่าไม้กับแหล่งแร่และพลังงานในทวีปเอเชีย ในพื้นที่ที่มีความเกี่ยวข้องกัน
5. ครูให้นักเรียนในชั้นเรียนช่วยกันอภิปรายความถูกต้องของการวิเคราะห์และแปลผลเชื่อมโยงลักษณะ แหล่งป่าไม้ สัตว์ป่า ตลอดจนแร่และพลังงานในพื้นที่ที่มีความเกี่ยวข้องกัน

ขั้นที่ 5 การสรุปเพื่อตอบคำถาม

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปถึงความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ ในพื้นที่ทั้ง 5 ภูมิภาคของทวีปเอเชียทวีปเอเชีย
2. ครูให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปสาระสำคัญเพื่อตอบคำถามเชิงภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชีย โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ
3. ครูให้นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันทำใบงานที่ 11.2 เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชีย เพื่อทดสอบความรู้ที่ได้ศึกษามา

ขั้นสรุป

1. ครูให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอหรือสาธิตการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูลลักษณะทั่วไปของทวีปเอเชีย ในด้านทำเลที่ตั้งและอาณาเขต ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศพืชพรรณธรรมชาติ และลักษณะทรัพยากรธรรมชาติ
2. นักเรียนกลุ่มผู้ฟังร่วมกันแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ครูตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบ และช่วยอธิบายความรู้เสริมเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของทวีปเอเชีย ในด้านทำเลที่ตั้งและ อาณาเขต ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศพืชพรรณธรรมชาติ และลักษณะทรัพยากรธรรมชาติ หรือใช้ PPT สรุปสาระสำคัญของเนื้อหา
4. นักเรียนทำแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1 เรื่อง ลักษณะทั่วไปของทวีปเอเชียเพื่อทดสอบความรู้ที่ได้ศึกษามา

ขั้นประเมิน

1. ครูประเมินผลโดยสังเกตจากการตอบคำถาม การร่วมกันทำงาน และการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
2. ครูตรวจสอบผลจากการทำใบงาน และแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1

สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1
  - 2) แบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1
  - 3) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
- ฝ่ายวิชาการ ปีปชช. (2552). ทวีปเอเชีย. กรุงเทพฯ : เดอะบุ๊กส์จำกัด. วิโรจน์ เอี่ยม เจริญ และคณะ. (2560). Aksorn Thailand Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์. Aksorn Map Project (2560). Aksorn World Geography Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ดนัย ไชยโยธา.(2558) พจนานุกรมประเทศตามภูมิศาสตร์โลก . กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์

4) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ลูกโลก แผนที่ เข็มทิศ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายจากดาวเทียม และเครื่องมืออื่น ๆ

5) กิจกรรมที่ 11.1 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย

6) กิจกรรมที่ 11.2 เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชีย

แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด

2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- <http://www.learners.in.th/blogs/posts/32187>

- <http://www.skoolbuz.com/library/content/3942>

- <https://www.youtube.com/watch?v=DBAnI31VTNY>.

- https://www.youtube.com/watch?v=cekU_MvrkEs

- <http://www.wou.edu/~kathomas06/myweb/asia.htm>

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. นักเรียนสามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชียได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.2	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.2	- ร้อยละ 60 ขึ้นไปผ่าน เกณฑ์
2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
3. นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 11.2 เรื่องลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)	- สังเกตความมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข

- ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง .....

.....

.....

แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....

.....

- ☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฐฉิณี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

รายการแนบแผนการจัดการเรียนรู้
เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชีย

รายการแนบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.2

กิจกรรมที่ 11.2

เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูลทางภูมิศาสตร์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

1. บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำที่เรียกว่า "ตะพักลำนํ้า" ดินเป็นดินร่วน ควรเพาะปลูกพืชชนิดใด

.....

2. ถ้าต้องการสร้างบ้านด้วยไม้สนเพื่อป้องกันอากาศหนาว ควรเลือกพื้นที่ใด

.....

3. ถ้าต้องการปลูกพืชในสภาพดินแห้งแล้ง ต้องการนํ้าน้อย ควรเลือกปลูกในที่ใด

.....

4. ถ้าทวีปเอเชียไม่มีแหล่งน้ำจะผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชากรอย่างไร

.....

5. บนที่ราบสูงทิเบต เป็นเขตอากาศแบบที่สูง มีหิมะปกคลุม น้ำในแหล่งน้ำส่วนใหญ่จึงมาจากที่ใด

.....

6. ทวีปเอเชียมีภูมิประเทศทั้งที่ราบ ที่ราบสูง ทะเลทราย เขตภูเขาสูง แหล่งน้ำในทวีปเอเชียได้มาจาก แหล่งใด

.....

7. เป็นบริเวณที่มีต้นไม้ขึ้นหนาแน่น เป็นถิ่นที่อยู่ของช้าง เสือ หมี กวาง พบมากในเกาะใต้กับเขตศูนย์สูตร บริเวณนี้จะเป็นป่าประเภทใด

.....

8. พื้นที่เป็นทะเลทราย ประชากรอาศัยเบาบาง อากาศร้อน ฝนตกน้อย บริเวณที่มีทรัพยากรธรรมชาติ ชนิดใดบ้าง

.....

9. ต้องเป็นแหล่งป่าไผ่ มีอากาศหนาวตลอดปี ผู้ดูแลต้องมีความรู้และทักษะในการดูแลสัตว์ที่สืบพันธุ์ยาก สัตว์ประเภทนี้ควรเป็นชนิดใด

.....

10. เป็นดินแดนแห่งรัตนชาติแหล่งใหญ่ที่สุดในเอเชีย มีแร่หายากและเป็นแหล่งทองคำ ดินแดนนี้ควรเป็นภูมิภาคใด

.....

กิจกรรมที่ 11.2

เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูลทางภูมิศาสตร์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

1. บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำที่เรียกว่า "ตะพักลำนํ้า" ดินเป็นดินร่วน ควรเพาะปลูกพืชชนิดใด

.....ข้าว ข้าวโพด ถั่ว.....

2. ถ้าต้องการสร้างบ้านด้วยไม้สนเพื่อป้องกันอากาศหนาว ควรเลือกพื้นที่ใด

.....ที่ราบไซบีเรีย.....

3. ถ้าต้องการปลูกพืชในสภาพดินแห้งแล้ง ต้องการน้ำน้อย ควรเลือกปลูกในที่ใด

.....เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียกลางและทางตะวันตกเฉียงเหนือของเอเชียใต้..... 4.

ถ้าทวีปเอเชียไม่มีแหล่งน้ำจะผลกระทบต่อการค้าทางชีวิตของประชากรอย่างไร

.....ไม่มีน้ำใช้ในการบริโภค การเพาะปลูก อุตสาหกรรม การคมนาคม เป็นต้น..... 5.

บนที่ราบสูงทิเบต เป็นเขตอากาศแบบที่สูง มีหิมะปกคลุม น้ำในแหล่งน้ำจืดจะมาจากที่ใด

.....การละลายของหิมะ.....

6. ทวีปเอเชียมีภูมิประเทศทั้งที่ราบ ที่ราบสูง ทะเลทราย เขตภูเขาสูง แหล่งน้ำในทวีปเอเชียได้มาจากแหล่งใด

.....น้ำฝน น้ำใต้ดิน น้ำผิวดิน.....

7. เป็นบริเวณที่มีต้นไม้อุดมสมบูรณ์ เป็นถิ่นที่อยู่ของช้าง เสือ หมี กวาง พบมากในเกาะใต้กับเขตศูนย์สูตร บริเวณนี้จะเป็นป่าประเภทใด

.....ป่าเขตร้อน.....

8. พื้นที่ที่เป็นทะเลทราย ประชากรอาศัยเบาบาง อากาศร้อน ฝนตกน้อย บริเวณที่มีทรัพยากรธรรมชาติชนิดใดบ้าง

.....ปิโตรเลียม.....

9. ต้องเป็นแหล่งป่าไม้ มีอากาศหนาวตลอดปี ผู้ดูแลต้องมีความรู้และทักษะในการดูแลสัตว์ที่สืบพันธุ์ยาก สัตว์ประเภทนี้ควรเป็นชนิดใด

.....หมีแพนด้า.....

10. เป็นดินแดนแห่งรัตนชาติแหล่งใหญ่ที่สุดในเอเชีย มีแร่หายากและเป็นแหล่งทองคำ ดินแดนนี้ควรเป็นภูมิภาคใด

.....เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียใต้.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102

สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 ทวีปเอเชีย

เวลาเรียน 15 ชั่วโมง

เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย (5)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

สอนโดย นางณัฐฉิณี พันชมภู

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกันใช้แผนที่ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ **ตัวชี้วัด**

ตัวชี้วัด ม.1/1 วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้น

สาระสำคัญ

ทวีปเอเชียเป็นแผ่นดินขนาดใหญ่ที่สุดของโลก มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย มีประชากรที่มีเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่แตกต่างกันมาก **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

1) ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปเอเชีย

2) การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียมในการสืบค้น

ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชียได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียได้ (P)
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 11.2 เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของ ทวีปเอเชีย ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A) **การจัดการเรียนรู้**

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)

ชั่วโมงที่ 5 ขึ้นสอน

ขั้นที่ 1 การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์

1. ครูเปิดวีดิทัศน์ที่แสดงตัวอย่างทรัพยากรธรรมชาติในทวีปเอเชีย เช่น ดิน น้ำ พืชพรรณธรรมชาติ ตลอดจนแร่ธาตุต่าง ๆ

2. ครูกระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามเชิงภูมิศาสตร์ เช่น

- 1) ดินในแต่ละภูมิภาคของทวีปเอเชียมีความเหมือนหรือต่างกันอย่างไร และเพราะสาเหตุใด
- 2) ทรัพยากรธรรมชาติแต่ละแบบของทวีปเอเชีย มีคุณภาพในการใช้ประโยชน์ที่แตกต่างกัน อย่างไร

ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูล

- ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 – 7 คน สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทรัพยากรธรรมชาติ จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 ในประเด็นต่อไปนี้

- 1) ดิน
- 2) น้ำ
- 3) พืชพรรณและสัตว์ป่า
- 4) แร่และแร่พลังงาน

ขั้นที่ 3 การจัดการข้อมูล

1. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มนำข้อมูลที่ตนได้จากการรวบรวม มาอธิบายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน
2. จากนั้นสมาชิกในกลุ่มช่วยกันคัดเลือกข้อมูลที่นำเสนอเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง
3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้แผนที่แสดงแหล่งน้ำและน้ำใต้ดินของทวีปเอเชีย จากหนังสือเรียน สังคมศึกษา ม.1 ศึกษาความเชื่อมโยงระหว่างดินและน้ำของทวีปเอเชีย ว่ามีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์หรือไม่ อย่างไร หรือครูอาจใช้ Geo Question เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของดินและน้ำในทวีปเอเชียเพิ่มเติม แล้วนำข้อมูลมาอภิปรายร่วมกันภายในกลุ่ม

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

1. สมาชิกแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาทำการวิเคราะห์ โดยครูอาจให้นักเรียนทำ Geo Activity เพื่อเพิ่มความสมบูรณ์ของข้อมูล จากนั้นร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล
2. ครูให้สมาชิกแต่ละกลุ่มทำการศึกษาเชื่อมโยงแผนที่แสดงเขตพืชพรรณและสัตว์ป่าของทวีปเอเชีย เพิ่มเติมจากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1
3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์เพิ่มเติมถึงความสัมพันธ์ของแหล่งป่าไม้และสัตว์ป่าในทวีปเอเชีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 แล้วอภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกัน
4. ครูให้นักเรียนวิเคราะห์และแปลผลเชื่อมโยงแหล่งป่าไม้กับแหล่งแร่และพลังงานในทวีปเอเชีย ในพื้นที่ที่มีความเกี่ยวข้องกัน
5. ครูให้นักเรียนในชั้นเรียนช่วยกันอภิปรายความถูกต้องของการวิเคราะห์และแปลผลเชื่อมโยงลักษณะ แหล่งป่าไม้ สัตว์ป่า ตลอดจนแร่และพลังงานในพื้นที่ที่มีความเกี่ยวข้องกัน

ขั้นที่ 5 การสรุปเพื่อตอบคำถาม

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปถึงความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ ในพื้นที่ทั้ง 5 ภูมิภาคของทวีปเอเชียทวีปเอเชีย

2. ครูให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปสาระสำคัญเพื่อตอบคำถามเชิงภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชีย โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ
3. ครูให้นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันทำใบงานที่ 11.2 เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชีย เพื่อทดสอบความรู้ที่ได้ศึกษามา

ขั้นสรุป

1. ครูให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอหรือสาธิตการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูลลักษณะทั่วไปของทวีปเอเชีย ในด้านทำเลที่ตั้งและอาณาเขต ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศพืชพรรณธรรมชาติ และลักษณะทรัพยากรธรรมชาติ
2. นักเรียนกลุ่มผู้ฟังร่วมกันแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ครูตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบ และช่วยอธิบายความรู้เสริมเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของทวีปเอเชีย ในด้านทำเลที่ตั้งและ อาณาเขต ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศพืชพรรณธรรมชาติ และลักษณะทรัพยากรธรรมชาติ หรือใช้ PPT สรุปสาระสำคัญของเนื้อหา
4. นักเรียนทำแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1 เรื่อง ลักษณะทั่วไปของทวีปเอเชียเพื่อทดสอบความรู้ที่ได้ศึกษามา

ขั้นประเมิน

1. ครูประเมินผลโดยสังเกตจากการตอบคำถาม การร่วมกันทำงาน และการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

2. ครูตรวจสอบผลจากการทำใบงาน และแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1

สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1
- 2) แบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1
- 3) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

- ฝ่ายวิชาการ ปีปซี. (2552). ทวีปเอเชีย. กรุงเทพฯ : เดอะบุ๊กส์จำกัด. วิโรจน์ เอี่ยม เจริญ และคณะ. (2560).

Aksorn Thailand Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์. Aksorn Map Project (2560).

Aksorn World Geography Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

- ดนัย ไชยโยธา.(2558) พจนานุกรมประเทศตามภูมิศาสตร์โลก . กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์

- 4) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ลูกโลก แผนที่ เข็มทิศ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายจากดาวเทียม และเครื่องมืออื่น ๆ

- 5) กิจกรรมที่ 11.1 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย

- 6) กิจกรรมที่ 11.2 เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชีย

แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด

2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- <http://www.learners.in.th/blogs/posts/32187>

- <http://www.skoolbuz.com/library/content/3942>

- <https://www.youtube.com/watch?v=DBAnI31VTNY>.

- https://www.youtube.com/watch?v=cekU_MvrkEs

- <http://www.wou.edu/~kathomas06/myweb/asia.htm>

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. นักเรียนสามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชียได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.2	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.2	- ร้อยละ 60 ขึ้นไปผ่าน เกณฑ์
2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
3. นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 11.2 เรื่องลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)	- สังเกตความมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข

- ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง .....

.....

.....

- ☐ แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....

.....

- ☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฐฉิณี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

รายการแนบแผนการจัดการเรียนรู้
เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชีย

รายการแนบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.2

กิจกรรมที่ 11.2

เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูลทางภูมิศาสตร์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

1. บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำที่เรียกว่า "ตะพักลำนํ้า" ดินเป็นดินร่วน ควรเพาะปลูกพืชชนิดใด

.....

2. ถ้าต้องการสร้างบ้านด้วยไม้สนเพื่อป้องกันอากาศหนาว ควรเลือกพื้นที่ใด

.....

3. ถ้าต้องการปลูกพืชในสภาพดินแห้งแล้ง ต้องการนํ้าน้อย ควรเลือกปลูกในที่ใด

.....

4. ถ้าทวีปเอเชียไม่มีแหล่งน้ำจะผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชากรอย่างไร

.....

5. บนที่ราบสูงทิเบต เป็นเขตอากาศแบบที่สูง มีหิมะปกคลุม น้ำในแหล่งน้ำส่วนใหญ่จึงมาจากที่ใด

.....

6. ทวีปเอเชียมีภูมิประเทศทั้งที่ราบ ที่ราบสูง ทะเลทราย เขตภูเขาสูง แหล่งน้ำในทวีปเอเชียได้มาจาก แหล่งใด

.....

7. เป็นบริเวณที่มีต้นไม้ขึ้นหนาแน่น เป็นถิ่นที่อยู่ของช้าง เสือ หมี กวาง พบมากในเกาะใต้กับเขตศูนย์สูตร บริเวณนี้จะเป็นป่าประเภทใด

.....

8. พื้นที่เป็นทะเลทราย ประชากรอาศัยเบาบาง อากาศร้อน ฝนตกน้อย บริเวณที่มีทรัพยากรธรรมชาติ ชนิดใดบ้าง

.....

9. ต้องเป็นแหล่งป่าไผ่ มีอากาศหนาวตลอดปี ผู้ดูแลต้องมีความรู้และทักษะในการดูแลสัตว์ที่สืบพันธุ์ยาก สัตว์ประเภทนี้ควรเป็นชนิดใด

.....

10. เป็นดินแดนแห่งรัตนชาติแหล่งใหญ่ที่สุดในเอเชีย มีแร่หายากและเป็นแหล่งทองคำ ดินแดนนี้ควรเป็นภูมิภาคใด

.....

กิจกรรมที่ 11.2

เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปเอเชีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูลทางภูมิศาสตร์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

1. บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำที่เรียกว่า "ตะพักลำนํ้า" ดินเป็นดินร่วน ควรเพาะปลูกพืชชนิดใด

.....ข้าว ข้าวโพด ถั่ว.....

2. ถ้าต้องการสร้างบ้านด้วยไม้สนเพื่อป้องกันอากาศหนาว ควรเลือกพื้นที่ใด

.....ที่ราบไซบีเรีย.....

3. ถ้าต้องการปลูกพืชในสภาพดินแห้งแล้ง ต้องการน้ำน้อย ควรเลือกปลูกในที่ใด

.....เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียกลางและทางตะวันตกเฉียงเหนือของเอเชียใต้..... 4.

ถ้าทวีปเอเชียไม่มีแหล่งน้ำจะผลกระทบต่อการค้าทางชีวิตของประชากรอย่างไร

.....ไม่มีน้ำใช้ในการบริโภค การเพาะปลูก อุตสาหกรรม การคมนาคม เป็นต้น..... 5.

บนที่ราบสูงทิเบต เป็นเขตอากาศแบบที่สูง มีหิมะปกคลุม น้ำในแหล่งน้ำจืดจะมาจากที่ใด

.....การละลายของหิมะ.....

6. ทวีปเอเชียมีภูมิประเทศทั้งที่ราบ ที่ราบสูง ทะเลทราย เขตภูเขาสูง แหล่งน้ำในทวีปเอเชียได้มาจากแหล่งใด

.....น้ำฝน น้ำใต้ดิน น้ำผิวดิน.....

7. เป็นบริเวณที่มีต้นไม้อุดมหนาแน่น เป็นถิ่นที่อยู่ของช้าง เสือ หมี กวาง พบมากในเกาะใต้กับเขตศูนย์สูตร บริเวณนี้จะเป็นป่าประเภทใด

.....ป่าเขตร้อน.....

8. พื้นที่ที่เป็นทะเลทราย ประชากรอาศัยเบาบาง อากาศร้อน ฝนตกน้อย บริเวณที่มีทรัพยากรธรรมชาติชนิดใดบ้าง

.....ปิโตรเลียม.....

9. ต้องเป็นแหล่งป่าไม้ มีอากาศหนาวตลอดปี ผู้ดูแลต้องมีความรู้และทักษะในการดูแลสัตว์ที่สืบพันธุ์ยาก สัตว์ประเภทนี้ควรเป็นชนิดใด

.....หมีแพนด้า.....

10. เป็นดินแดนแห่งรัตนชาติแหล่งใหญ่ที่สุดในเอเชีย มีแร่หายากและเป็นแหล่งทองคำ ดินแดนนี้ควรเป็นภูมิภาคใด

.....เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียใต้.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102

สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 ทวีปเอเชีย

เวลาเรียน 15 ชั่วโมง

เรื่อง ลักษณะประชากร สังคมและวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย (1)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

สอนโดย นางณัฐฉิณี พันชมภู

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ ก่อให้เกิด การสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด ตัวชี้วัด ม.1/2 วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพ และปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

สาระสำคัญ

ทวีปเอเชียเป็นแผ่นดินขนาดใหญ่ที่สุดของโลก มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย มีประชากรที่มีเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่แตกต่างกันมาก **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

- ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะประชากร สังคมและวัฒนธรรมของทวีปเอเชียได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะประชากร สังคม และวัฒนธรรมที่มีผลต่อกิจกรรมทางสังคมของทวีปเอเชียได้ (P)
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 11.3 เรื่อง ลักษณะประชากรของทวีปเอเชีย ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)

การจัดการเรียนรู้

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)

ชั่วโมงที่ 1 ชั้นที่ 1 ชื่นนำ

1. ครูนำภาพประชากรในทวีปเอเชียให้นักเรียนดู ประกอบด้วย
  - 1) ภาพคนจีน ญี่ปุ่น เกาหลี และมองโกเลีย
  - 2) ภาพคนอินเดีย ปากีสถาน อิหร่าน และอิสราเอล
  - 3) ภาพคนไทย ลาว ฟิลิปปินส์ และกัมพูชา
  - 4) ภาพเงาป่าหรือกลุ่มคนซาไก
2. ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างของคนทั้ง 4 กลุ่ม แล้วให้นักเรียนช่วยกัน ทำนายว่าประชากรแต่ละกลุ่มน่าจะอาศัยอยู่ในบริเวณใดบ้างของทวีปเอเชีย

ชั้นที่ 2 ขั้นสอน

ชั้นที่ 1 การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์

1. นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มกลุ่มละ 8 คน เลือกประธานกลุ่ม แล้วศึกษาแผนที่แสดงการกระจายตัวของประชากรในทวีปเอเชีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 แล้วให้ช่วยกันสังเกต แปลความในแผนที่ เพื่อวิเคราะห์สภาพภูมิประเทศของทวีปเอเชีย แล้วร่วมกันตอบคำถาม ดังนี้

- 1) บริเวณใดบ้างที่เหมาะสมแก่การตั้งถิ่นฐานของประชากร เพราะเหตุใด (แนวตอบ เช่น บริเวณที่ราบ โดยเฉพาะเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ เพราะมีความอุดมสมบูรณ์ และมีความหลากหลายทางด้านอาชีพ)
- 2) เพราะเหตุใดประชากรในทวีปเอเชียจึงกระจายตัวอยู่ในพื้นที่ที่ต่างกัน (แนวตอบ เช่น ประชากรมีการกระจายตัวอย่างหนาแน่นและเบาบางตามลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ การคมนาคมขนส่ง ความเป็นเมือง และแหล่งงาน เป็นต้น)

2. ครูสุ่มนักเรียน 2 - 3 กลุ่มเพื่อนำเสนอคำตอบ

ชั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูล

1. สมาชิกแต่ละกลุ่ม จับคู่กันเพื่อศึกษาลักษณะประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย จาก หนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 ดังนี้
  - 1) คู่ที่ 1 ศึกษาเรื่อง การตั้งถิ่นฐานของประชากรในทวีปเอเชีย
  - 2) คู่ที่ 2 ศึกษาเรื่อง การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากร
  - 3) คู่ที่ 3 ศึกษาเรื่อง ลักษณะทั่วไปทางสังคมและวัฒนธรรม
  - 4) คู่ที่ 4 ศึกษาเรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม
2. ครูแนะนำการรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้อื่น เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต หรืออาจใช้ Geo Question เพื่อรวบรวมข้อมูลให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3. ครูให้นักเรียนนำข้อมูลที่รวบรวมได้รวบรวม มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันภายในกลุ่ม

ขั้นที่ 3 การจัดการข้อมูล

1. ครูให้นักเรียนเชื่อมโยงข้อมูลที่รวบรวมมาได้ด้วยตารางแสดงจำนวนประชากร จากหนังสือเรียน สังคมศึกษาฯ ม.1 เพิ่มเติม เพื่อชี้ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากรที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. ครูทำการจัดกลุ่มข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบแล้วออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1) ลักษณะประชากรของทวีปเอเชีย

2) ลักษณะสังคมของทวีปเอเชีย

3) ลักษณะวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย

3. ครูตั้งคำถาม เช่น คำถาม H.O.T.S. จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 แล้วให้นักเรียนร่วมกันระดมความคิดในการตอบคำถาม

4. นักเรียนนำข้อมูลที่รวบรวมได้ มาทำการตรวจสอบข้อมูล (Verifying/checking Data) โดยตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา จากในแผนที่และหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1

สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1

2) แบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1

3) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

- วิโรจน์ เอี่ยมเจริญ และคณะ. (2560). Aksorn Thailand Atlas. กรุงเทพฯ :

อักษรเจริญทัศน์. Aksorn Map Project (2559). Aksorn ASEAN Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญ

4) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ลูกโลก แผนที่

5) ใบงานที่ 11.3 เรื่อง ลักษณะประชากรของทวีปเอเชีย

6) ใบงานที่ 11.4 เรื่อง ลักษณะสังคมวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย

7) ภาพชาวต่างชาติ ชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย

แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด

2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- <http://earth.google.co.th>

- <http://maps.google.co.th>

- <https://www.youtube.com/watch?v=cFhPC9J9ZfM>

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะประชากร สังคมและวัฒนธรรมของทวีปเอเชียได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.3	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.3	- ร้อยละ 60 ขึ้นไปผ่าน เกณฑ์
2. เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะประชากร สังคม และวัฒนธรรมที่มีผลต่อกิจกรรมทางสังคมของทวีปเอเชียได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 11.3 เรื่อง ลักษณะประชากรของทวีปเอเชียผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)	- สังเกตความมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข

- ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง .....

.....

.....

แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....

.....

- ☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฐฉิณี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

รายการแนบแผนการจัดการเรียนรู้
เรื่อง ลักษณะประชากรของทวีปเอเชีย

รายการแนบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.3

กิจกรรมที่ 11.3

เรื่อง ลักษณะประชากรของทวีปเอเชีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนดูภาพต่อไปนี้แล้วเติมข้อความลงช่องว่าง

กลุ่มชาติพันธุ์.....
ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศ.....
ลักษณะเด่นของชาติพันธุ์.....

กลุ่มชาติพันธุ์.....
ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศ.....
ลักษณะเด่นของชาติพันธุ์.....

กลุ่มชาติพันธุ์.....
ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศ.....
ลักษณะเด่นของชาติพันธุ์.....

กลุ่มชาติพันธุ์.....

ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศ.....

ลักษณะเด่นของชาติพันธุ์.....

กลุ่มชาติพันธุ์.....

ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศ.....

ลักษณะเด่นของชาติพันธุ์.....

เฉลยกิจกรรมที่ 11.3

เรื่อง ลักษณะประชากรของทวีปเอเชีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนดูภาพต่อไปนี้แล้วเติมข้อความลงช่องว่าง

กลุ่มชาติพันธุ์.....คอเคซอยด์.....
ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศ....อิสราเอล อิรัก จอร์แดน คูเวต เลบานอน
ชาวดิอาร์เบีย.....
ลักษณะเด่นของชาติพันธุ์..ตัวสูงใหญ่ ผิวขาว จมูกโด่งและแคบ.....

กลุ่มชาติพันธุ์.....คอเคซอยด์..และมองโกลอยด์.....
ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศ....สิงคโปร์.....
ลักษณะเด่นของชาติพันธุ์..มองโกลอยด์ จะมีรูปร่างเล็ก ผิวเหลือง ผมนตรง
จมูกไม่โด่ง คอเคซอยด์ จมูกโด่ง ผิวขาว มีวิถีชีวิตแบบตะวันตก.....

กลุ่มชาติพันธุ์.....มองโกลอยด์.....
ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศ....มองโกเลีย จีน เวียดนาม.....
ลักษณะเด่นของชาติพันธุ์..ผิวเหลือง ตัวเล็ก ผมนตรง ใบหน้าแบน และ
กว้าง.....

กลุ่มชาติพันธุ์.....นิกรอยด์.....
 ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศ....ประเทศตามหมู่เกาะ เช่น ติมอร์เลสเต
 อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์.....
 ลักษณะเด่นของชาติพันธุ์.....ตัว เล็ก ผิวดำ ผมหยิก ปากหนา.....

กลุ่มชาติพันธุ์.....คอเคซอยด์.....
 ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศ....อินเดีย ปากีสถาน บังคลาเทศ.....
 ลักษณะเด่นของชาติพันธุ์..ศีรษะใหญ่ ริมฝีปากบาง จมูกโด่ง ตัวสูงใหญ่.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102

สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 ทวีปเอเชีย

เวลาเรียน 15 ชั่วโมง

เรื่อง ลักษณะประชากร สังคมและวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย (2)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

สอนโดย นางณัฐฉิณี พันชมภู

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ ก่อให้เกิด การสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ม.1/2 วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพ และปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทาง เศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

สาระสำคัญ

ทวีปเอเชียเป็นแผ่นดินขนาดใหญ่ที่สุดของโลก มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย มีประชากรที่มีเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่ แตกต่างกันมาก

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สังคม และ วัฒนธรรมของทวีปเอเชีย

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะประชากร สังคมและวัฒนธรรมของทวีปเอเชียได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะประชากร สังคม และวัฒนธรรมที่มีผลต่อกิจกรรมทางสังคมของทวีปเอเชียได้ (P)
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 11.4 เรื่อง ลักษณะสังคมและ วัฒนธรรมของทวีปเอเชีย ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)

การจัดการเรียนรู้

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

1. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอสารคดีและสรุปความรู้ที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ สภาพสังคม วัฒนธรรมของประชากรในทวีปเอเชีย
2. ครูให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูลเชื่อมโยงกับแผนที่แสดงกลุ่มเชื้อชาติของทวีปเอเชีย จากหนังสือเรียน สังคมศึกษา ม.1
3. ครูสนทนาเพิ่มเติมเกี่ยวกับแผนที่แสดงกลุ่มภาษาและแผนภูมิศาสนาที่ใช้ในทวีปเอเชียจากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 แล้วอภิปรายแปลผลเพิ่มเติมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความแตกต่างกัน เช่น
  - 1) วัฒนธรรม
  - 2) สภาพสังคม
  - 3) ความคิด
  - 4) การแต่งกาย
  - 5) รูปร่างลักษณะของประชากร
  - 6) การนับถือศาสนา
  - 7) ความหลากหลายทางด้านอาหาร
4. ครูให้นักเรียนประมวลและวิเคราะห์ความรู้ที่ได้จากการชมคลิปวิดีโอสารคดี ในประเด็น ดังนี้
  - 1) ปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สังคม และวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย (แนวตอบ เช่น การพัฒนาอุตสาหกรรมสมัยใหม่ ความรู้เรื่องสุขภาพอนามัยของประชากร ความก้าวหน้าทางการแพทย์ ความเชื่อทางศาสนา นโยบายด้านประชากรของแต่ละประเทศ เป็นต้น)
  - 2) หากนักเรียนจะประกอบอาชีพ เช่น นักธุรกิจ เจ้าของธุรกิจทำพรม เกษตรกรที่ทันสมัย นักเรียนจะตัดสินใจเลือกบริเวณใดเป็นแหล่งประกอบอาชีพนั้น (แนวตอบ เช่น เลือกบริเวณที่มีการพัฒนาเป็น สังคมเมือง เนื่องจากมีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ อันส่งผลให้เกิดย่านอุตสาหกรรมขึ้นตาม เมืองต่าง ๆ ของทวีปเอเชียที่มีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่าพื้นที่ในชนบท จึงมีความเหมาะสมในการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจเป็นอย่างยิ่ง)

ขั้นที่ 5 การสรุปเพื่อตอบคำถาม

1. นักเรียนช่วยกันสรุปปัจจัยทางกายภาพและสังคมอันส่งผลต่อทำเลที่ตั้ง กิจกรรมทางสังคม ตลอดจนการยอมรับและการผสมผสานทางด้านสังคมและวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย เพื่อตอบคำถามทางภูมิศาสตร์ โดยมีครู เป็นผู้ชี้แนะ

2. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 11.3 เรื่อง ลักษณะประชากรของทวีปเอเชีย และใบงานที่ 11.4 เรื่องลักษณะ สังคมและวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย เพื่อทดสอบความรู้ที่ได้ศึกษามา

ขั้นสรุป

1. ครูให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอข้อมูลการศึกษาลักษณะประชากรของทวีปเอเชีย ทั้งในด้านการตั้งถิ่นฐาน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ตลอดจนลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม
2. นักเรียนกลุ่มผู้ฟังร่วมกันแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ครูตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบ และช่วยอธิบายความรู้เสริมเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับลักษณะประชากรของทวีปเอเชีย ทั้งในด้านการตั้งถิ่นฐาน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ตลอดจนลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม หรือใช้ PPT สรุปสาระสำคัญของเนื้อหา
4. นักเรียนทำแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1 เรื่อง ลักษณะประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปเอเชียเพื่อทดสอบความรู้ที่ได้ศึกษามา

ขั้นประเมิน

1. ครูประเมินผลโดยสังเกตจากการตอบคำถาม การร่วมกันทำงาน และการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
2. ครูตรวจสอบผลจากการทำใบงาน และแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1

สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1
- 2) แบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1
- 3) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
  - วิโรจน์ เอี่ยมเจริญ และคณะ. (2560). Aksorn Thailand Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์. Aksorn Map Project (2559). Aksorn ASEAN Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- 4) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ลูกโลก แผนที่
- 5) ใบงานที่ 11.3 เรื่อง ลักษณะประชากรของทวีปเอเชีย
- 6) ใบงานที่ 11.4 เรื่อง ลักษณะสังคมวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย
- 7) ภาพชาวต่างชาติ ชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
  - <http://earth.google.co.th>
  - <http://maps.google.co.th>

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. เพื่อให้นักเรียน สามารถอธิบายลักษณะ ประชากร สังคมและ วัฒนธรรมของทวีปเอเชีย ได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการ เรียนรู้ที่ 11.3	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.3	- ร้อยละ 60 ขึ้นไป ผ่าน เกณฑ์
2. เพื่อให้นักเรียน สามารถวิเคราะห์ ลักษณะประชากร สังคม และวัฒนธรรมที่มีผลต่อ กิจกรรมทางสังคมของ ทวีปเอเชียได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอ ผลงาน	- แบบประเมินการ นำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
3. เพื่อส่งเสริมให้ นักเรียนมีความมุ่งมั่นใน การทำงานด้วยกิจกรรมที่	- สังเกตความมุ่งมั่นใน การทำงาน	- แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
11.3 เรื่อง ลักษณะ ประชากรของทวีปเอเชีย ผ่านการทำงาน และการ มีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)		- แบบประเมินสมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน	

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข

- ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....

.....

- ☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฏฐิณี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

รายการแนบแผนการจัดการเรียนรู้   รายการแนบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.3
เรื่อง ลักษณะประชากรของทวีปเอเชีย และกิจกรรมการเรียนรู้

ที่ 11.4 เรื่อง ลักษณะประชากรของทวีปเอเชีย

กิจกรรมที่ 11.3

เรื่อง ลักษณะประชากรของทวีปเอเชีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนดูภาพต่อไปนี้แล้วเติมข้อความลงช่องว่าง

กลุ่มชาติพันธุ์.....
ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศ.....
ลักษณะเด่นของชาติพันธุ์.....

กลุ่มชาติพันธุ์.....
ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศ.....
ลักษณะเด่นของชาติพันธุ์.....

กลุ่มชาติพันธุ์.....
ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศ.....
ลักษณะเด่นของชาติพันธุ์.....

กลุ่มชาติพันธุ์.....

ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศ.....

ลักษณะเด่นของชาติพันธุ์.....

กลุ่มชาติพันธุ์.....

ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศ.....

ลักษณะเด่นของชาติพันธุ์.....

เฉลยกิจกรรมที่ 11.3

เรื่อง ลักษณะประชากรของทวีปเอเชีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนดูภาพต่อไปนี้แล้วเติมข้อความลงช่องว่าง

กลุ่มชาติพันธุ์.....คอเคซอยด์.....
ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศ....อิสราเอล อิรัก จอร์แดน คูเวต เลบานอน
ชาวดิอาร์เบีย.....
ลักษณะเด่นของชาติพันธุ์..ตัวสูงใหญ่ ผิวขาว จมูกโด่งและแคบ.....

กลุ่มชาติพันธุ์.....คอเคซอยด์..และมองโกลอยด์.....
ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศ....สิงคโปร์.....
ลักษณะเด่นของชาติพันธุ์..มองโกลอยด์ จะมีรูปร่างเล็ก ผิวเหลือง ผมนตรง
จมูกไม่โด่ง คอเคซอยด์ จมูกโด่ง ผิวขาว มีวิถีชีวิตแบบตะวันตก.....

กลุ่มชาติพันธุ์.....มองโกลอยด์.....
ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศ....มองโกเลีย จีน เวียดนาม.....
ลักษณะเด่นของชาติพันธุ์..ผิวเหลือง ตัวเล็ก ผมนตรง ใบหน้าแบน และ
กว้าง.....

กลุ่มชาติพันธุ์.....นิกรอยด์.....
 ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศ....ประเทศตามหมู่เกาะ เช่น ติมอร์เลสเต
 อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์.....
 ลักษณะเด่นของชาติพันธุ์.....ตัว เล็ก ผิวดำ ผมหยิก ปากหนา.....

กลุ่มชาติพันธุ์.....คอเคซอยด์.....
 ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศ....อินเดีย ปากีสถาน บังคลาเทศ.....
 ลักษณะเด่นของชาติพันธุ์..ศรัระใหญ่ ริมฝีปากบาง จมูกโด่ง ตัวสูงใหญ่.

กิจกรรมที่ 11.4

เรื่อง ลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอธิบายลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย

1. เพราะเหตุใดประชากรจึงอาศัยอยู่ทางตะวันออกมากกว่าทางตะวันตกของทวีป
.....
2. บริเวณใดบ้างของทวีปเอเชียที่มีประชากรหนาแน่น เพราะเหตุใด
.....
3. ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ประชากรจากทวีปอื่นอพยพเข้ามาในทวีปเอเชียมากขึ้น
.....
4. ที่ราบไพรีเรียเป็นที่ราบขนาดใหญ่ แต่เพราะเหตุใดจึงมีประชากรอาศัยอยู่เบาบาง
.....
5. ปัจจุบันประชากรของทวีปเอเชียจะมีลูกน้อยลงมาก นักเรียนคิดว่าในอนาคตสภาพสังคมของทวีปเอเชียจะเป็นอย่างไร
.....
6. การที่ทวีปเอเชียเป็นแหล่งกำเนิดศาสนาสำคัญของโลกทุกศาสนา ทำให้ประชากรมีความหลากหลายในการนับถือศาสนาแต่มีความขัดแย้งด้านศาสนากันน้อยมาก นักเรียนคิดว่าเป็นเพราะปัจจัยใด
.....
7. ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ลักษณะสังคมของทวีปเอเชียเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว
.....
8. วัฒนธรรมของทวีปเอเชียมีความหลากหลายเพราะมีการผสมผสานกับวัฒนธรรมอื่น นักเรียนวัฒนธรรมใดที่หล่อหลอมเข้ามาเอเชียมากที่สุด เพราะเหตุใด
.....
9. ให้นักเรียนอธิบายความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย และยกตัวอย่างประกอบ
.....
10. ปัจจัยทางกายภาพใดที่มีผลต่อวิถีชีวิตของประชากรในทวีปเอเชีย ยกตัวอย่างประกอบ
.....
11. ตัวอย่างกิจกรรมทางสังคมใดในทวีปเอเชียที่ส่งเสริมให้ประชากรในทวีปได้ทำกิจกรรมร่วมกัน
.....

12. ให้นักเรียนยกตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพทางสังคมของทวีปเอเชียจนเกิดเป็นภูมิสังคมใหม่

.....

13. หากประชากรนอกทวีปอพยพเข้ามาอาศัยในทวีปเอเชียเพิ่มขึ้น นักเรียนคิดว่าในอนาคตจะต้องเผชิญกับปัญหาใดบ้าง

.....

14. ให้นักเรียนยกตัวอย่างภาษาที่นิยมใช้สื่อสารกันในประเทศต่าง ๆ ของทวีปเอเชีย พร้อมให้เหตุผล ประกอบ

.....

15. การที่ประชากรตั้งถิ่นฐานอยู่ในที่ราบลุ่มแม่น้ำอย่างหนาแน่น นักเรียนคิดว่าจะก่อให้เกิดปัญหาใด ตามมา

.....

เฉลยกิจกรรมที่ 11.4

เรื่อง ลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอธิบายลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย

1. เพราะเหตุใดประชากรจึงอาศัยอยู่ทางตะวันออกมากกว่าทางตะวันตกของทวีป

.....ด้านตะวันออกเป็นที่ราบและมีแหล่งน้ำจืดเหมาะแก่การดำรงชีวิตมากกว่าด้านตะวันตกที่พื้นที่ส่วนใหญ่แห้งแล้ง.....

2. บริเวณใดบ้างของทวีปเอเชียที่มีประชากรหนาแน่น เพราะเหตุใด

.....ที่ราบลุ่มแม่น้ำแยงซีในประเทศจีน ที่ราบลุ่มแม่น้ำแดงในประเทศเวียดนาม ที่ราบลุ่มแม่น้ำคงคา ในประเทศอินเดีย ที่ราบลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรติส ในประเทศอิรัก เพราะเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การประกอบอาชีพที่หลากหลาย.....

3. ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ประชากรจากทวีปอื่นอพยพเข้ามาในทวีปเอเชียมากขึ้น

.....1. ความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งอาหาร.....

.....2. เป็นทวีปที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์.....

.....3. อุปนิสัยเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของประชากร .....

4. ที่ราบไซบีเรียเป็นที่ราบขนาดใหญ่ แต่เพราะเหตุใดจึงมีประชากรอาศัยอยู่เบาบาง

.....เนื่องจากมีน้ำแข็งปกคลุมตลอดปี ไม่เหมาะแก่การอยู่อาศัยและทำการเกษตร.....

5. ปัจจุบันประชากรของทวีปเอเชียจะมีลูกน้อยลงมาก นักเรียนคิดว่าในอนาคตสภาพสังคมของทวีปเอเชียจะเป็นอย่างไร

.....1. จะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ.....

.....2. จะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้น.....

.....3. ประชากรในวันเด็กและวัยทำงานจะน้อยลง.....

6. การที่ทวีปเอเชียเป็นแหล่งกำเนิดศาสนาสำคัญของโลกทุกศาสนา ทำให้ประชากรมีความหลากหลายในการนับถือศาสนาแต่มีความขัดแย้งด้านศาสนากันน้อยมาก นักเรียนคิดว่าเป็นเพราะปัจจัยใด

.....1. ความเข้าใจในวัฒนธรรมของแต่ละศาสนา.....

.....2. การยอมรับในความแตกต่างของวัฒนธรรม..... 7.

ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ลักษณะสังคมของทวีปเอเชียเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

.....1. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี.....

.....2. ความสามารถในการแข่งขันของประชากร.....

.....3. การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร.....

8. วัฒนธรรมของทวีปเอเชียมีความหลากหลายเพราะมีการผสมผสานกับวัฒนธรรมอื่น นักเรียนวัฒนธรรมใดที่
หลังไหลเข้ามาเอเชียมากที่สุด เพราะเหตุใด

.....วัฒนธรรมยุโรป เพราะ.....

.....1. มีพื้นที่ติดต่อกัน ทำให้การเดินทางไปมาหาสู่สะดวกสบายมากขึ้น.....

.....2. การที่ทวีปเอเชียมีทรัพยากรมากจึงทำให้ชาวยุโรปเข้ามาประกอบอาชีพมากขึ้น.....

9. ให้นักเรียนอธิบายความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย และยกตัวอย่างประกอบ

.....มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา เนื่องจากการพัฒนาเป็นสังคมเมืองและการพัฒนาด้านเทคโนโลยี
อย่างรวดเร็ว ทำให้สังคมแบบดั้งเดิมเปลี่ยนเป็นสังคมสมัยใหม่ เช่น การสร้างอาคารสูงแทนการสร้างบ้าน การ
รับประทานอาหาร Fast Food แทนอาหารประจำชาติ การใช้เครื่องมือสื่อสารในการค้นหาข้อมูลจนกลายเป็น
สังคมก้มหน้า.....

10. ปัจจัยทางกายภาพใดที่มีผลต่อวิถีชีวิตของประชากรในทวีปเอเชีย ยกตัวอย่างประกอบ

.....ลักษณะทางกายภาพที่มีความแตกต่างกันของทวีปเอเชียมีส่วนให้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของประชากรแตกต่าง
กัน เช่น

1. ประชากรที่อาศัยในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ ส่วนใหญ่ทำการเกษตรและมีประเพณีเกี่ยวกับน้ำ

2. ประชากรที่อาศัยในเขตที่ราบสูงหรือภูเขา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ จะมีประเพณีที่เกี่ยวข้องกับเทพเจ้า

11. ตัวอย่างกิจกรรมทางสังคมใดในทวีปเอเชียที่ส่งเสริมให้ประชากรในทวีปได้ทำกิจกรรมร่วมกัน

.....การแข่งขันกีฬา เช่น เอเชียเกมส์ กีฬาอาเซียนสคูลเกมส์...การแสดงดนตรี เช่น K POP หรือ J POP

12. ให้นักเรียนยกตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพทางสังคมของทวีปเอเชียจนเกิดเป็นภูมิสังคมใหม่

.....1. การสร้างเกาะปาล์มจูเมอิรา ในทะเล ที่เมืองดูไบ ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรสต์.....

.....2.การถมสร้างทางเรือใหม่ และโครงการ Man Made ในประเทศสิงคโปร์.....

.....3.การพัฒนาอย่างรวดเร็วของเมืองชางไห่ (เซี่ยงไฮ้) ประเทศจีน.....

13. หากประชากรนอกทวีปอพยพเข้ามาอาศัยในทวีปเอเชียเพิ่มขึ้น นักเรียนคิดว่าในอนาคตจะต้องเผชิญกับ
ปัญหาใดบ้าง

.....1. การผสมผสานวัฒนธรรมจนกลายเป็นวัฒนธรรมใหม่.....

.....2. ปัญหาความขัดแย้งด้านเชื้อชาติ.....

14. ให้นักเรียนยกตัวอย่างภาษาที่นิยมใช้สื่อสารกันในประเทศต่าง ๆ ของทวีปเอเชีย พร้อมให้เหตุผลประกอบ .....1.

ภาษาจีน เพราะเป็นภาษาที่นิยมใช้ในการติดต่อการค้าและการศึกษาภาษาอังกฤษ เพราะเป็นภาษาสากล
ที่ใช้สื่อสารกันทั่ว

โลก.....

15. การที่ประชากรตั้งถิ่นฐานอยู่ในที่ราบลุ่มแม่น้ำอย่างหนาแน่น นักเรียนคิดว่าจะก่อให้เกิดปัญหาใดตามมา.....1.

ปัญหาสิ่งแวดล้อม

โทรม.....

.....2. ทรัพยากรธรรมชาติมีจำนวนลดน้อยลง.....

.....3. ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102

สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 ทวีปเอเชีย

เวลาเรียน 15 ชั่วโมง

เรื่อง ลักษณะประชากร สังคมและวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย (3)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

สอนโดย นางณัฐฉิณี พันชมภู

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ ก่อให้เกิด การสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ม.1/2 วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพ และปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

สาระสำคัญ

ทวีปเอเชียเป็นแผ่นดินขนาดใหญ่ที่สุดของโลก มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย มีประชากรที่มีเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่แตกต่างกันมาก สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะประชากร สังคมและวัฒนธรรมของทวีปเอเชียได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะประชากร สังคม และวัฒนธรรมที่มีผลต่อกิจกรรมทางสังคมของทวีปเอเชียได้ (P)
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 11.4 เรื่อง ลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)

การจัดการเรียนรู้

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

1. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอสารคดีและสรุปความรู้ที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ สภาพสังคม วัฒนธรรมของประชากรในทวีปเอเชีย
2. ครูให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูลเชื่อมโยงกับแผนที่แสดงกลุ่มเชื้อชาติของทวีปเอเชีย จากหนังสือเรียน สังคมศึกษา ม.1
3. ครูสนทนาเพิ่มเติมเกี่ยวกับแผนที่แสดงกลุ่มภาษาและแผนภูมิศาสนาที่ใช้ในทวีปเอเชียจากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 แล้วอภิปรายแปลผลเพิ่มเติมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความแตกต่างกัน เช่น
  - 1) วัฒนธรรม
  - 2) สภาพสังคม
  - 3) ความคิด
  - 4) การแต่งกาย
  - 5) รูปร่างลักษณะของประชากร
  - 6) การนับถือศาสนา
  - 7) ความหลากหลายทางด้านอาหาร
4. ครูให้นักเรียนประมวลและวิเคราะห์ความรู้ที่ได้จากการชมคลิปวิดีโอสารคดี ในประเด็น ดังนี้
  - 1) ปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สังคม และวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย (แนวตอบ เช่น การพัฒนาอุตสาหกรรมสมัยใหม่ ความรู้เรื่องสุขภาพอนามัยของประชากร ความก้าวหน้าทางการแพทย์ ความเชื่อทางศาสนา นโยบายด้านประชากรของแต่ละประเทศ เป็นต้น)
  - 2) หากนักเรียนจะประกอบอาชีพ เช่น นักธุรกิจ เจ้าของธุรกิจทำพรม เกษตรกรที่ทันสมัย นักเรียนจะตัดสินใจเลือกบริเวณใดเป็นแหล่งประกอบอาชีพนั้น (แนวตอบ เช่น เลือกบริเวณที่มีการพัฒนาเป็น สังคมเมือง เนื่องจากมีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ อันส่งผลให้เกิดย่านอุตสาหกรรมขึ้นตาม เมืองต่าง ๆ ของทวีปเอเชียที่มีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่าพื้นที่ในชนบท จึงมีความเหมาะสมในการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจเป็นอย่างดี)

ขั้นที่ 5 การสรุปเพื่อตอบคำถาม

1. นักเรียนช่วยกันสรุปปัจจัยทางกายภาพและสังคมอันส่งผลต่อทำเลที่ตั้ง กิจกรรมทางสังคม ตลอดจนการยอมรับและการผสมผสานทางด้านสังคมและวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย เพื่อตอบคำถามทางภูมิศาสตร์ โดยมีครู เป็นผู้ชี้แนะ
2. ให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 11.3 เรื่อง ลักษณะประชากรของทวีปเอเชีย และกิจกรรมที่ 11.4 เรื่อง ลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย เพื่อทดสอบความรู้ที่ได้ศึกษามา

ขั้นสรุป

1. ครูให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอข้อมูลการศึกษาลักษณะประชากรของทวีปเอเชีย ทั้งในด้านการตั้งถิ่นฐาน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ตลอดจนลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม
2. นักเรียนกลุ่มผู้ฟังร่วมกันแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ครูตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบ และช่วยอธิบายความรู้เสริมเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับลักษณะประชากรของทวีปเอเชีย ทั้งในด้านการตั้งถิ่นฐาน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ตลอดจนลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม หรือใช้ PPT สรุปสาระสำคัญของเนื้อหา
4. นักเรียนทำแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1 เรื่อง ลักษณะประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปเอเชียเพื่อทดสอบความรู้ที่ได้ศึกษามา

ขั้นประเมิน

1. ครูประเมินผลโดยสังเกตจากการตอบคำถาม การร่วมกันทำงาน และการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
2. ครูตรวจสอบผลจากการทำใบงาน และแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1

สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1
- 2) แบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1
- 3) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

- วิโรจน์ เอี่ยมเจริญ และคณะ. (2560). Aksorn Thailand Atlas. กรุงเทพฯ :

อักษรเจริญทัศน์. Aksorn Map Project (2559). Aksorn ASEAN Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

- 4) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ลูกโลก แผนที่
- 5) กิจกรรมที่ 11.3 เรื่อง ลักษณะประชากรของทวีปเอเชีย
- 6) กิจกรรมที่ 11.4 เรื่อง ลักษณะสังคมวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย
- 7) ภาพชาวต่างชาติ ชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
  - <http://earth.google.co.th>
  - <http://maps.google.co.th>
  - <https://www.youtube.com/watch?v=cFhPC9J9ZfM>

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะประชากร สังคมและวัฒนธรรมของทวีปเอเชียได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.4	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.4	- ร้อยละ 60 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะประชากร สังคม และวัฒนธรรมที่มีผลต่อกิจกรรมทางสังคมของทวีปเอเชียได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 11.4 เรื่อง ลักษณะ	- สังเกตความมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
ประชากรของทวีปเอเชียผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)		- แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข

- ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง .....

.....

.....

- ☐ แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....

.....

- ☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฏฐิณี พันชมภู)

ครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

กิจกรรมที่ 11.4

เรื่อง ลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอธิบายลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย

1. เพราะเหตุใดประชากรจึงอาศัยอยู่ทางตะวันออกมากกว่าทางตะวันตกของทวีป
.....
2. บริเวณใดบ้างของทวีปเอเชียที่มีประชากรหนาแน่น เพราะเหตุใด
.....
3. ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ประชากรจากทวีปอื่นอพยพเข้ามาในทวีปเอเชียมากขึ้น
.....
4. ที่ราบไพบีเรียเป็นที่ราบขนาดใหญ่ แต่เพราะเหตุใดจึงมีประชากรอาศัยอยู่เบาบาง
.....
5. ปัจจุบันประชากรของทวีปเอเชียจะมีลูกน้อยลงมาก นักเรียนคิดว่าในอนาคตสภาพสังคมของทวีปเอเชียจะเป็นอย่างไร
.....
6. การที่ทวีปเอเชียเป็นแหล่งกำเนิดศาสนาสำคัญของโลกทุกศาสนา ทำให้ประชากรมีความหลากหลายในการนับถือศาสนาแต่มีความขัดแย้งด้านศาสนากันน้อยมาก นักเรียนคิดว่าเป็นเพราะปัจจัยใด
.....
7. ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ลักษณะสังคมของทวีปเอเชียเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว
.....
8. วัฒนธรรมของทวีปเอเชียมีความหลากหลายเพราะมีการผสมผสานกับวัฒนธรรมอื่น นักเรียนวัฒนธรรมใดที่หล่อหลอมเข้ามาเอเชียมากที่สุด เพราะเหตุใด
.....
9. ให้นักเรียนอธิบายความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย และยกตัวอย่างประกอบ
.....
10. ปัจจัยทางกายภาพใดที่มีผลต่อวิถีชีวิตของประชากรในทวีปเอเชีย ยกตัวอย่างประกอบ
.....
11. ตัวอย่างกิจกรรมทางสังคมใดในทวีปเอเชียที่ส่งเสริมให้ประชากรในทวีปได้ทำกิจกรรมร่วมกัน
.....
12. ให้นักเรียนยกตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพทางสังคมของทวีปเอเชียจนเกิดเป็นภูมิสังคมใหม่

.....

13. หากประชากรนอกทวีปอพยพเข้ามาอาศัยในทวีปเอเชียเพิ่มขึ้น นักเรียนคิดว่าในอนาคตจะต้องเผชิญกับปัญหาใดบ้าง

.....

14. ให้นักเรียนยกตัวอย่างภาษาที่นิยมใช้สื่อสารกันในประเทศต่าง ๆ ของทวีปเอเชีย พร้อมให้เหตุผล ประกอบ

.....

15. การที่ประชากรตั้งถิ่นฐานอยู่ในที่ราบลุ่มแม่น้ำอย่างหนาแน่น นักเรียนคิดว่าจะก่อให้เกิดปัญหาใด ตามมา

.....

เฉลยกิจกรรมที่ 11.4

เรื่อง ลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอธิบายลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย

1. เพราะเหตุใดประชากรจึงอาศัยอยู่ทางตะวันออกมากกว่าทางตะวันตกของทวีป
.....ด้านตะวันออกเป็นที่ราบและมีแหล่งน้ำจืดเหมาะแก่การดำรงชีวิตมากกว่าด้านตะวันตกที่พื้นที่ส่วนใหญ่แห้งแล้ง.....
2. บริเวณใดบ้างของทวีปเอเชียที่มีประชากรหนาแน่น เพราะเหตุใด
.....ที่ราบลุ่มแม่น้ำแยงซีในประเทศจีน ที่ราบลุ่มแม่น้ำแดงในประเทศเวียดนาม ที่ราบลุ่มแม่น้ำคงคา ในประเทศอินเดีย ที่ราบลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรติส ในประเทศอิรัก เพราะเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การประกอบอาชีพที่หลากหลาย.....
3. ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ประชากรจากทวีปอื่นอพยพเข้ามาในทวีปเอเชียมากขึ้น
.....1. ความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งอาหาร.....
.....2. เป็นทวีปที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์.....
.....3. อุปนิสัยเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของประชากร .....
4. ที่ราบไซบีเรียเป็นที่ราบขนาดใหญ่ แต่เพราะเหตุใดจึงมีประชากรอาศัยอยู่เบาบาง
.....เนื่องจากมีน้ำแข็งปกคลุมตลอดปี ไม่เหมาะแก่การอยู่อาศัยและทำการเกษตร.....
5. ปัจจุบันประชากรของทวีปเอเชียจะมีลูกน้อยลงมาก นักเรียนคิดว่าในอนาคตสภาพสังคมของทวีปเอเชียจะเป็นอย่างไร
.....1. จะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ.....
.....2. จะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้น.....
.....3. ประชากรในวันเด็กและวัยทำงานจะน้อยลง.....
6. การที่ทวีปเอเชียเป็นแหล่งกำเนิดศาสนาสำคัญของโลกทุกศาสนา ทำให้ประชากรมีความหลากหลายในการนับถือศาสนาแต่มีความขัดแย้งด้านศาสนากันน้อยมาก นักเรียนคิดว่าเป็นเพราะปัจจัยใด
.....1. ความเข้าใจในวัฒนธรรมของแต่ละศาสนา.....
.....2. การยอมรับในความแตกต่างของวัฒนธรรม.....
7. ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ลักษณะสังคมของทวีปเอเชียเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว
.....1. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี.....
.....2. ความสามารถในการแข่งขันของประชากร.....
.....3. การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร.....

8. วัฒนธรรมของทวีปเอเชียมีความหลากหลายเพราะมีการผสมผสานกับวัฒนธรรมอื่น นักเรียนวัฒนธรรมใดที่หลังไหลเข้ามาเอเชียมากที่สุด เพราะเหตุใด

.....วัฒนธรรมยุโรป เพราะ.....

.....1. มีพื้นที่ติดต่อกัน ทำให้การเดินทางไปมาหาสู่สะดวกสบายมากขึ้น.....

.....2. การที่ทวีปเอเชียมีทรัพยากรมากจึงทำให้ชาวยุโรปเข้ามาประกอบอาชีพมากขึ้น.....

9. ให้นักเรียนอธิบายความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย และยกตัวอย่างประกอบ

.....มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา เนื่องจากการพัฒนาเป็นสังคมเมืองและการพัฒนาด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ทำให้สังคมแบบดั้งเดิมเปลี่ยนเป็นสังคมสมัยใหม่ เช่น การสร้างอาคารสูงแทนการสร้างบ้าน การรับประทานอาหาร Fast Food แทนอาหารประจำชาติ การใช้เครื่องมือสื่อสารในการค้นหาข้อมูลจนกลายเป็นสังคมก้มหน้า.....

10. ปัจจัยทางกายภาพใดที่มีผลต่อวิถีชีวิตของประชากรในทวีปเอเชีย ยกตัวอย่างประกอบ

.....ลักษณะทางกายภาพที่มีความแตกต่างกันของทวีปเอเชียมีส่วนให้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของประชากรแตกต่างกัน เช่น

1. ประชากรที่อาศัยในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ ส่วนใหญ่ทำการเกษตรและมีประเพณีเกี่ยวกับน้ำ

2. ประชากรที่อาศัยในเขตที่ราบสูงหรือภูเขา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ จะมีประเพณีที่เกี่ยวข้องกับเทพเจ้า

11. ตัวอย่างกิจกรรมทางสังคมใดในทวีปเอเชียที่ส่งเสริมให้ประชากรในทวีปได้ทำกิจกรรมร่วมกัน

.....การแข่งขันกีฬา เช่น เอเชียเกมส์ กีฬาอาเซียนสกูลเกมส์...การแสดงดนตรี เช่น K POP หรือ J POP

12. ให้นักเรียนยกตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพทางสังคมของทวีปเอเชียจนเกิดเป็นภูมิสังคมใหม่

.....1. การสร้างเกาะปาล์มจูเมอิรา ในทะเล ที่เมืองดูไบ ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรสต์.....

.....2.การถมสร้างทางเรือใหม่ และโครงการ Man Made ในประเทศสิงคโปร์.....

.....3.การพัฒนาอย่างรวดเร็วของเมืองเซี่ยงไฮ้ (เซี่ยงไฮ้) ประเทศจีน.....

13. หากประชากรนอกทวีปอพยพเข้ามาอาศัยในทวีปเอเชียเพิ่มขึ้น นักเรียนคิดว่าในอนาคตจะต้องเผชิญกับปัญหาใดบ้าง

.....1. การผสมผสานวัฒนธรรมจนกลายเป็นวัฒนธรรมใหม่.....

.....2. ปัญหาความขัดแย้งด้านเชื้อชาติ.....

14. ให้นักเรียนยกตัวอย่างภาษาที่นิยมใช้สื่อสารกันในประเทศต่าง ๆ ของทวีปเอเชีย พร้อมให้เหตุผลประกอบ

.....1. ภาษาจีน เพราะเป็นภาษาที่นิยมใช้ในการติดต่อการค้าและการศึกษาภาษาอังกฤษ เพราะเป็นภาษาสากลที่ใช้สื่อสารกันทั่ว

โลก.....

15. การที่ประชากรตั้งถิ่นฐานอยู่ในที่ราบลุ่มแม่น้ำอย่างหนาแน่น นักเรียนคิดว่าจะก่อให้เกิดปัญหาใดตามมา

.....1. ปัญหาสิ่งแวดล้อมเสื่อม

โทรม.....

.....2. ทรัพยากรธรรมชาติมีจำนวนลดน้อยลง.....

.....3. ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102

สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 ทวีปเอเชีย

เวลาเรียน 15 ชั่วโมง

เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปเอเชีย (1)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

สอนโดย นางณัฐฉิณี พันชมภู

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ ก่อให้เกิด การสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ม.1/1 สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย

ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

สาระสำคัญ

ทวีปเอเชียเป็นแผ่นดินขนาดใหญ่ที่สุดของโลก มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย มีประชากรที่มีเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่แตกต่างกันมาก

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทาง เศรษฐกิจ เช่น พื้นที่เพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์
  - แหล่งประมงในทวีปเอเชีย
2. ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างทางเศรษฐกิจใน

ทวีปเอเชีย

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ นักเรียนสามารถอธิบายทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปเอเชียได้ (K)
2. เพื่อให้ นักเรียนสามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบโครงสร้างทางเศรษฐกิจของทวีปเอเชียได้ (P)
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 11.5 เรื่อง

แหล่งเศรษฐกิจของทวีป เอเชีย ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)

การจัดการเรียนรู้

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)

ชั่วโมงที่ 1 ชั้นที่ 1 ชื่นนำ

1. ครูเล่าข่าวเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย ๑
ในทวีปเอเชียให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียน
ช่วยกันบอกว่าประเทศไทยได้มีส่วนร่วมอะไรบ้างในกิจกรรมทางเศรษฐกิจนั้น 2.
ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์และอภิปรายตามหัวข้อ ดังนี้
1) เหตุใดเศรษฐกิจของประเทศไทยจึงมีความก้าวหน้ามากกว่าประเทศอื่น ๆ (แนวตอบ เช่น
เนื่องจากจีนเป็นประเทศขนาดใหญ่ที่มีมูลค่าการส่งออกและนำเข้าสูงกว่าประเทศอื่น ๆ
มีลักษณะภูมิประเทศที่เอื้อต่อการทำเกษตรกรรม และมีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์)
2) เพราะเหตุใดโรงงานผลิตสินค้าในทวีปอื่น ๆ จึงย้ายฐานการผลิตมาในทวีปเอเชีย (แนวตอบ เช่น
เนื่องจากทวีปเอเชียมีโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่ประกอบไปด้วยหลายภาคส่วนด้วยกัน เช่น
ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคพาณิชยกรรม หรือการค้าและการบริการ
ซึ่งในแต่ละภูมิภาคของทวีปเอเชียมีส่วน การผลิตและแรงงานที่แตกต่างกัน
โดยทุกภูมิภาคมีส่วนแรงงานในภาคพาณิชยกรรมมากที่สุด ยกเว้นเอเชียใต้ที่
ยังคงมีส่วนแรงงานในภาคเกษตรกรรมมากที่สุด)

ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ชั้นที่ 1 การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์

1. ครูให้นักเรียนดูภาพแสดงสัดส่วนแรงงานภาคการผลิตของทวีปเอเชีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามเชิงภูมิศาสตร์เกี่ยวกับลักษณะเศรษฐกิจของทวีปเอเชีย
เพื่อค้นหาคำตอบ เช่น

- 1) ลักษณะเศรษฐกิจของทวีปเอเชียเป็นอย่างไร
- 2) ศูนย์กลางของเศรษฐกิจของทวีปเอเชียอยู่ในบริเวณใด
- 3) ประเทศใดบ้างที่เป็นนำทางเศรษฐกิจของทวีปเอเชีย
- 4) ลักษณะภูมิประเทศแบบใดบ้างที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ ตั้งโรงงาน
อุตสาหกรรม
- 5) โครงสร้างทางเศรษฐกิจของทวีปเอเชียประกอบด้วยภาคการผลิตใดบ้าง

ชั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูล

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5 - 6 คน เลือกประธานกลุ่ม สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับ
เศรษฐกิจของทวีปเอเชีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 รวมถึงสื่อต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต คลิปวิดีโอ
หนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ ในประเด็นต่อไปนี้

- 1) เกษตรกรรม
- 2) อุตสาหกรรม

3) พาณิชนกรรม

4) การคมนาคมขนส่ง

2. ครูแนะนำการรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้อื่น เช่น ห้องสมุด
อินเทอร์เน็ต

3. ครูให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้รวบรวม มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันภายในกลุ่ม
ขั้นที่ 3 การจัดการข้อมูล

1) ครูให้นักเรียนดูกราฟเส้นแสดงมูลค่าการนำเข้า - ส่งออกสินค้าและบริการของประเทศในทวีป
เอเชียจากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 แล้วช่วยกันแปลความหมายเพิ่มเติม

2) นักเรียนนำข้อมูลที่ทำกรรวบรวมมาได้มาทำการตรวจสอบข้อมูล โดยตรวจสอบความ
ถูกต้องของเนื้อหา จากในแผนที่และหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1

3) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลจากการศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปเอเชีย
โดยครูชี้แนะเพิ่มเติม **สื่อการเรียนรู้**
แหล่งการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1

2) แบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1

3) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

- วิโรจน์ เอี่ยมเจริญ และคณะ. (2560). Aksorn Thailand Atlas. กรุงเทพฯ : อักษร
เจริญทัศน์.Aksorn Map Project (2559). Aksorn ASEAN Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

4) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ลูกโลก แผนที่

5) กิจกรรมที่ 11.5 เรื่อง แหล่งเศรษฐกิจของทวีปเอเชีย

6) ข่าวเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศใหญ่ ๆ ในทวีปเอเชีย

7) แผนที่เศรษฐกิจของทวีปเอเชีย

แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด

2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- <http://earth.google.co.th>

- <http://maps.google.co.th>

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะประชากร สังคมและวัฒนธรรมของทวีปเอเชียได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.5	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.5	- ร้อยละ 60 ขึ้นไปผ่าน เกณฑ์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะประชากร สังคมและวัฒนธรรมที่มีผลต่อกิจกรรมทางสังคมของทวีปเอเชียได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 11.5 เรื่อง ลักษณะประชากรของทวีปเอเชียผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)	- สังเกตความมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข

- ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง .....

.....

..

.....

- ☐ แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....

.....

- ☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฐธินี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

รายการแนบแผนการจัดการเรียนรู้

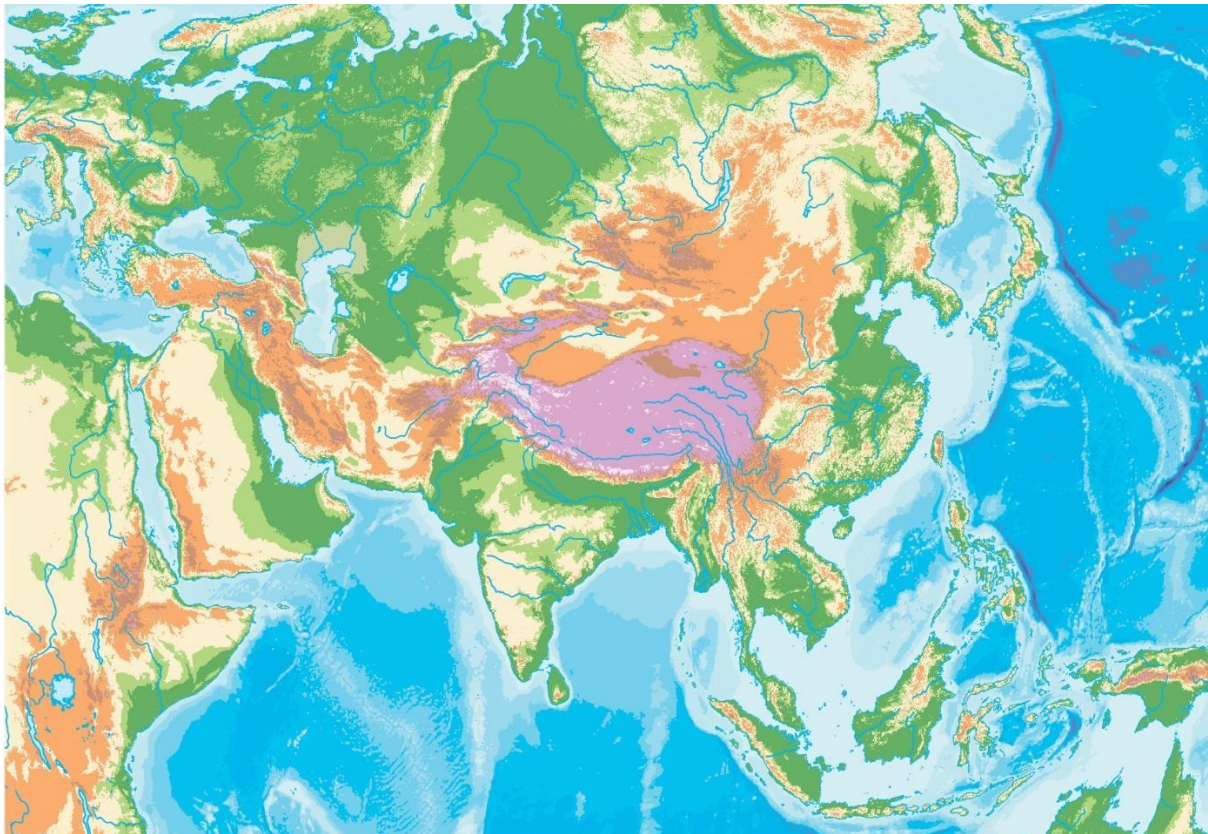
เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปเอเชีย

รายการแนบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.5

กิจกรรมที่ 11.5

เรื่อง แหล่งเศรษฐกิจของทวีปเอเชีย

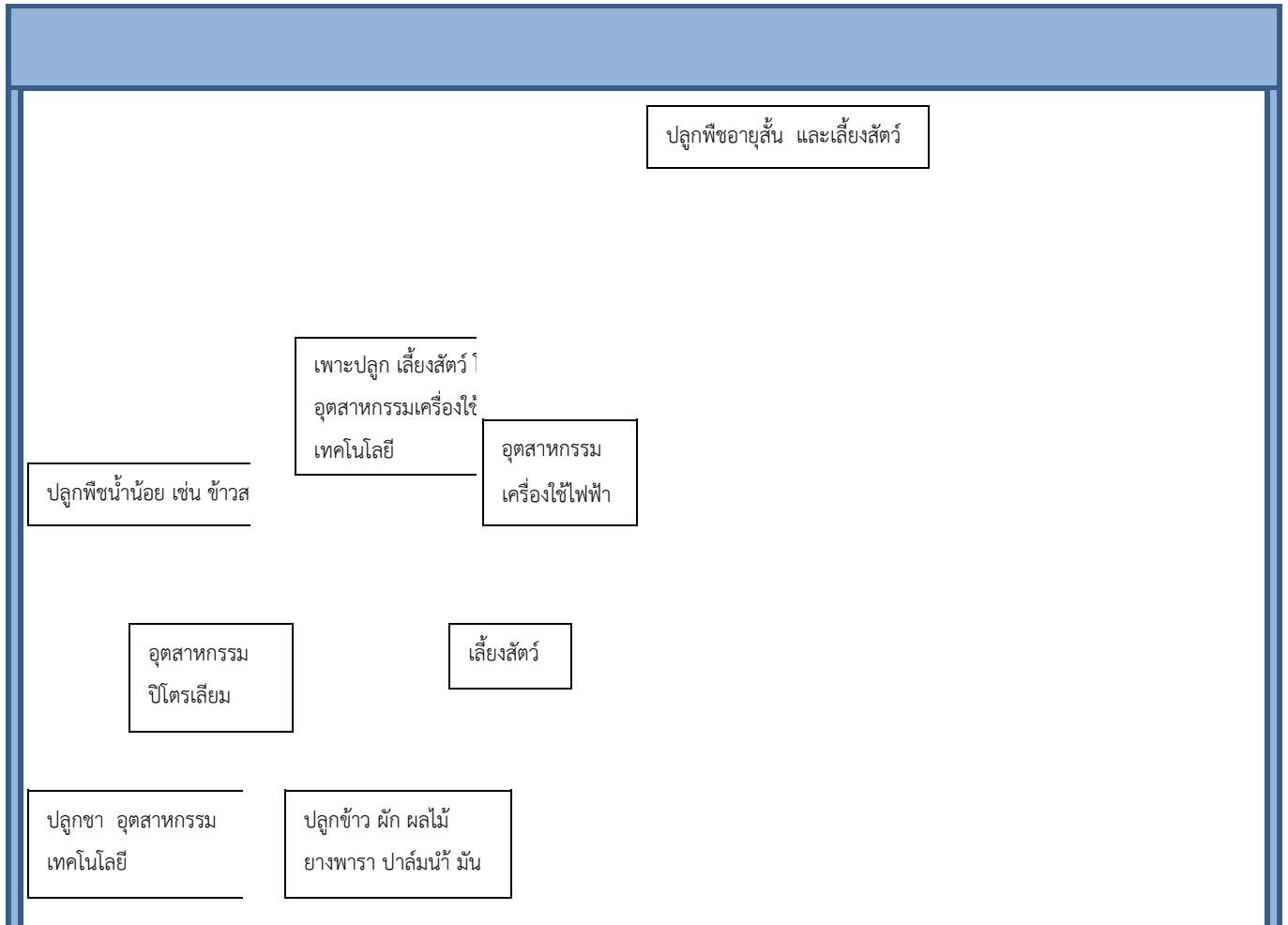
คำชี้แจง : ให้นักเรียนระบุแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของทวีปเอเชียลงในแผนที่

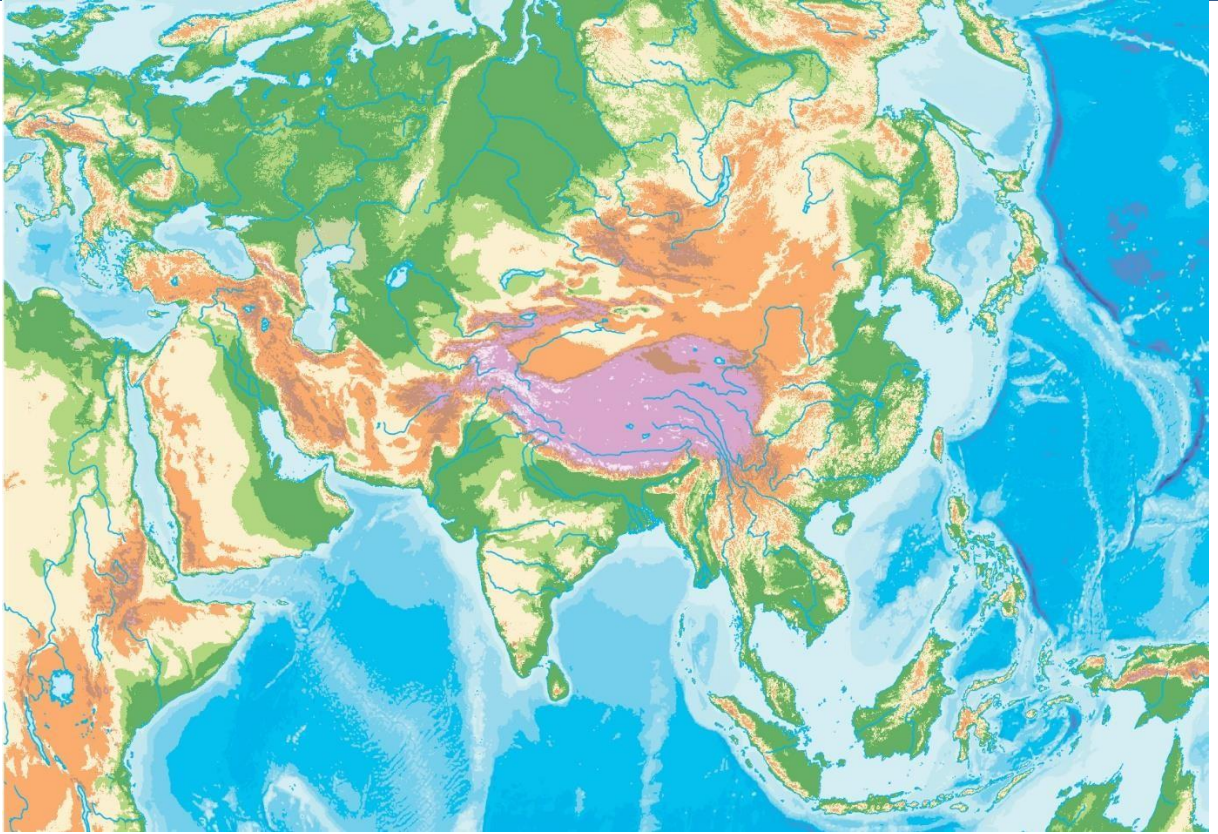

เฉลยกิจกรรมที่ 11.5

เรื่อง แหล่งเศรษฐกิจของทวีปเอเชีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนระบุแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของทวีปเอเชียลงในแผนที่

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102

สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 ทวีปเอเชีย

เวลาเรียน 15 ชั่วโมง

เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปเอเชีย (2)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

สอนโดย นางณัฐฉิณี พันชมภู

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ ก่อให้เกิด การสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ม.1/2 วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

สาระสำคัญ

ทวีปเอเชียเป็นแผ่นดินขนาดใหญ่ที่สุดของโลก มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย มีประชากรที่มีเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่แตกต่างกันมาก

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทาง เศรษฐกิจ เช่น พื้นที่เพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์
  - แหล่งประมงในทวีปเอเชีย
2. ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างทางเศรษฐกิจในทวีปเอเชีย

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการคิด
- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปเอเชียได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบโครงสร้างทางเศรษฐกิจของทวีปเอเชียได้ (P)
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 11.5 เรื่อง แหล่งเศรษฐกิจของทวีปเอเชีย ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)

4. การจัดการเรียนรู้

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)

ชั่วโมงที่ 2 ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

1. ครูให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการค้นหาและสำรวจมาวิเคราะห์เพื่อลงข้อสรุปแล้วนำมา เชื่อมโยงกับความรู้เดิม
2. ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอสารคดีที่เกี่ยวข้องกับลักษณะเศรษฐกิจของทวีปเอเชีย และข้อมูล

Geo Tip จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 เพื่อทำการวิเคราะห์เพิ่มเติม

3. ครูให้นักเรียนประมวลและวิเคราะห์ความรู้ที่ได้จากการชมคลิปวิดีโอสารคดี และข้อมูล Geo Tip จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 ในประเด็น ดังนี้

- 1) ทำเลที่ตั้งของทวีปเอเชียที่มีผลต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างไร (แนวตอบ เช่น เนื่องจากทวีปเอเชียมีเนื้อที่ขนาดใหญ่ มีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ และมีทรัพยากรมนุษย์ที่เพียงพอต่อความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ จึงส่งผลให้ทวีปเอเชียมีบทบาทสำคัญทางด้านเศรษฐกิจของโลกเป็นอย่างมาก)
- 2) ปัจจัยใดที่ส่งผลให้ทวีปเอเชียเป็นแหล่งการผลิตด้านการเกษตรที่สำคัญของโลก (แนวตอบ เช่น ทวีปเอเชียมีปัจจัยในด้านความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากร ความหลากหลายทางพื้นที่ และภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการทำเกษตรกรรม โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ที่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ จึงส่งผลให้ทวีปเอเชียเป็นแหล่งการผลิตด้านการเกษตรที่สำคัญของโลก)
- 3) ระบบการคมนาคมขนส่งในทวีปเอเชียจะส่งผลต่อการเศรษฐกิจอย่างไร (แนวตอบ เช่น ระบบการคมนาคมขนส่งในทวีปเอเชียยังไม่ได้มีการพัฒนาเท่าที่ควร ยกเว้นประเทศจีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และสิงคโปร์ ที่มีการขนส่งอยู่ในระดับมาตรฐานมากกว่าประเทศอื่น ๆ จึงทำให้ประเทศ เหล่านี้มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การค้า และการท่องเที่ยวที่แตกต่างจากประเทศส่วนใหญ่ในทวีปเอเชีย)
- 4) ลักษณะเศรษฐกิจที่แตกต่างกันของทวีปเอเชียจะส่งผลต่อสภาพสังคมอย่างไร (แนวตอบ เช่น ลักษณะเศรษฐกิจที่แตกต่างกันของทวีปเอเชียจะส่งผลให้มีความแตกต่างและเหลื่อมล้ำกันทางสภาพสังคม ตลอดจนวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนในประเทศ เช่น บางประเทศเป็นประเทศที่มีลักษณะเศรษฐกิจเป็นประเทศกำลังพัฒนา แต่ในขณะที่บางประเทศมีลักษณะเศรษฐกิจเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว จึงทำให้การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของทั้งสองกรณีเป็นไปในทิศทางที่ต่างกัน)

5. ครูให้นักเรียนเลือกประเทศในทวีปเอเชีย 4 - 5 ประเทศ แล้ววิเคราะห์เปรียบเทียบเศรษฐกิจของประเทศเหล่านั้นร่วมกัน

6. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาอธิบายหน้าชั้นเรียน เพื่อให้เกิดความรู้ที่กว้างขวางขึ้น

ขั้นที่ 5 การสรุปเพื่อตอบคำถาม

1. นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะเศรษฐกิจของทวีปเอเชีย เพื่อตอบคำถามทางภูมิศาสตร์ โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ

2. ให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 11.5 เรื่อง แหล่งเศรษฐกิจของทวีปเอเชีย เพื่อทดสอบความรู้ที่

ได้ศึกษามา

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอข้อมูลการศึกษาลักษณะเศรษฐกิจของทวีปเอเชีย ทั้งในภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การคมนาคมขนส่ง ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย
2. นักเรียนกลุ่มผู้ฟังร่วมกันแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ครูตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบ และช่วยอธิบายความรู้เสริมเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับลักษณะเศรษฐกิจของทวีปเอเชีย ทั้งในภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การคมนาคมขนส่ง ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย หรือใช้ PPT สรุปสาระสำคัญของเนื้อหา
4. นักเรียนทำแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1 เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจของทวีปเอเชียเพื่อทดสอบความรู้ที่ได้ศึกษามา

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมิน

1. ครูประเมินผลโดยสังเกตจากการตอบคำถาม การร่วมกันทำงาน และการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
2. ครูตรวจสอบผลจากการทำใบงาน และแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1

สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1
- 2) แบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1
- 3) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
  - วิโรจน์ เอี่ยมเจริญ และคณะ. (2560). Aksorn Thailand Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์. Aksorn Map Project (2559). Aksorn ASEAN Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- 4) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ลูกโลก แผนที่
- 5) กิจกรรมที่ 11.5 เรื่อง แหล่งเศรษฐกิจของทวีปเอเชีย
- 6) ข่าวเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศใหญ่ ๆ ในทวีปเอเชีย
- 7) แผนที่เศรษฐกิจของทวีปเอเชีย

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
  - <http://earth.google.co.th>
  - <http://maps.google.co.th>
  - <http://www.moc.go.th/index.php/moc-news>

- <http://www.moneymartthai.com/knowledge/index.php>
- <http://sameaf.mfa.go.th/th/business-center/detail.php?ID=1670>

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. เพื่อให้ นักเรียนสามารถอธิบายทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปเอเชียได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.5	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.5	- ร้อยละ 60 ขึ้นไปผ่าน เกณฑ์
2. เพื่อให้ นักเรียนสามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบโครงสร้างทางเศรษฐกิจของทวีปเอเชียได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 11.5 เรื่อง แหล่งเศรษฐกิจของทวีปเอเชียผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)	- สังเกตความมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข

- ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง .....

.....

.....

แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....

.....

- ☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฐฉิณี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

รายการแนบแผนการจัดการเรียนรู้

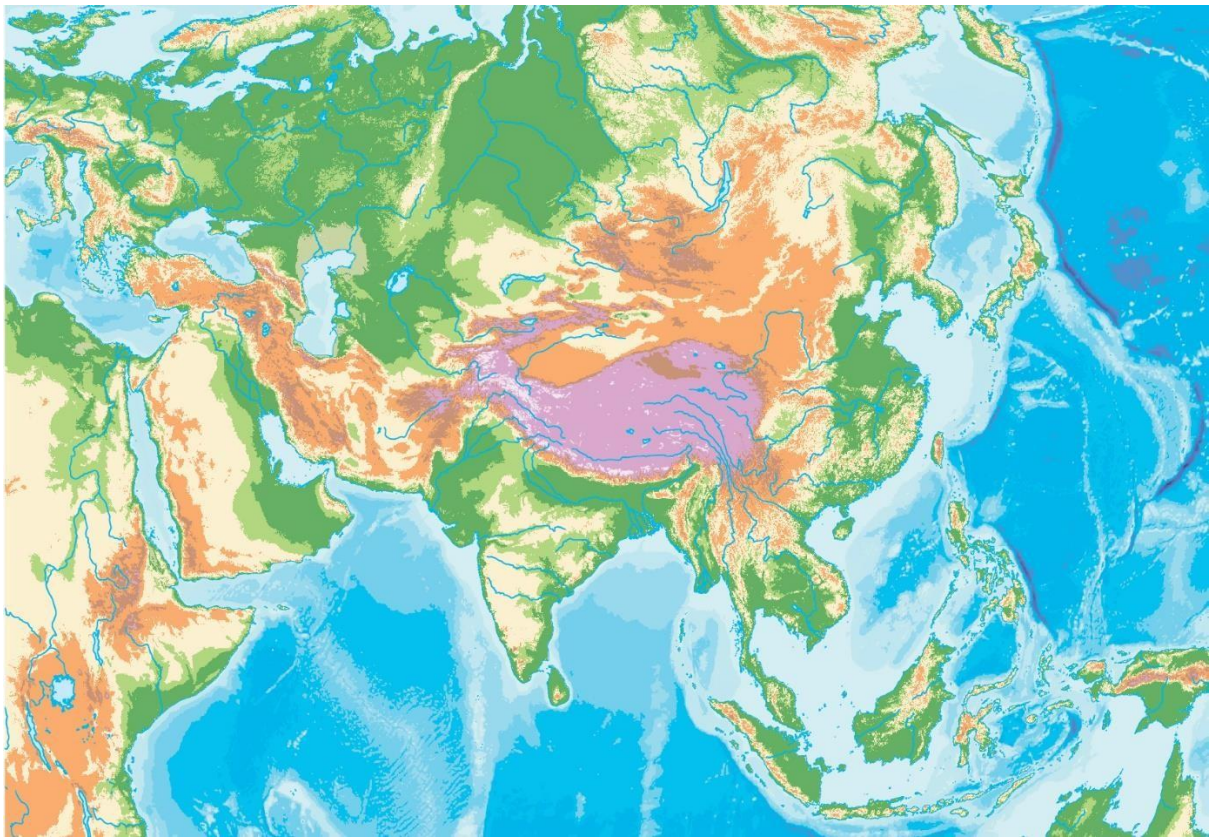
เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปเอเชีย

รายการแนบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.5

กิจกรรมที่ 11.5

เรื่อง แหล่งเศรษฐกิจของทวีปเอเชีย

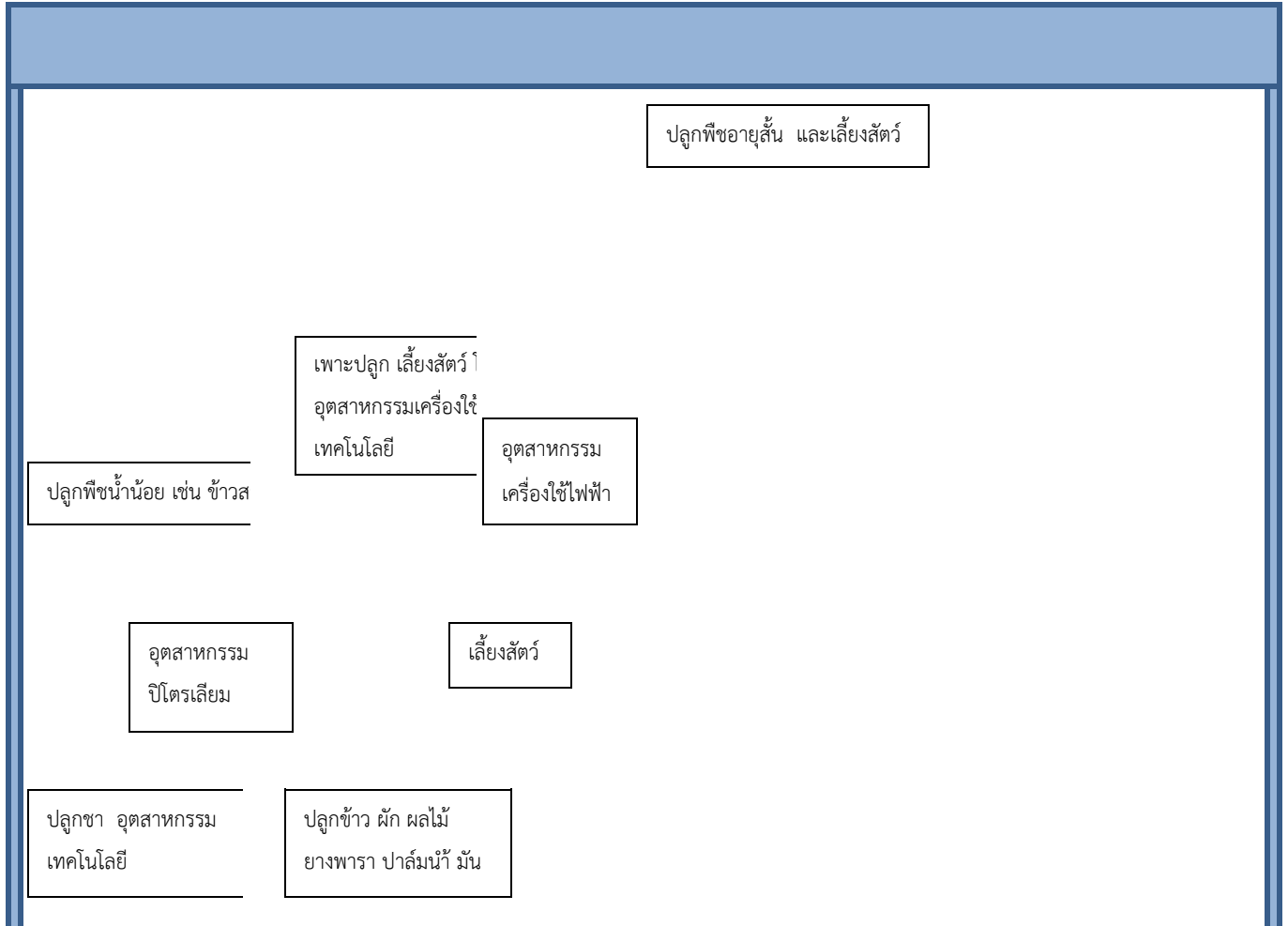
คำชี้แจง : ให้นักเรียนระบุแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของทวีปเอเชียลงในแผนที่

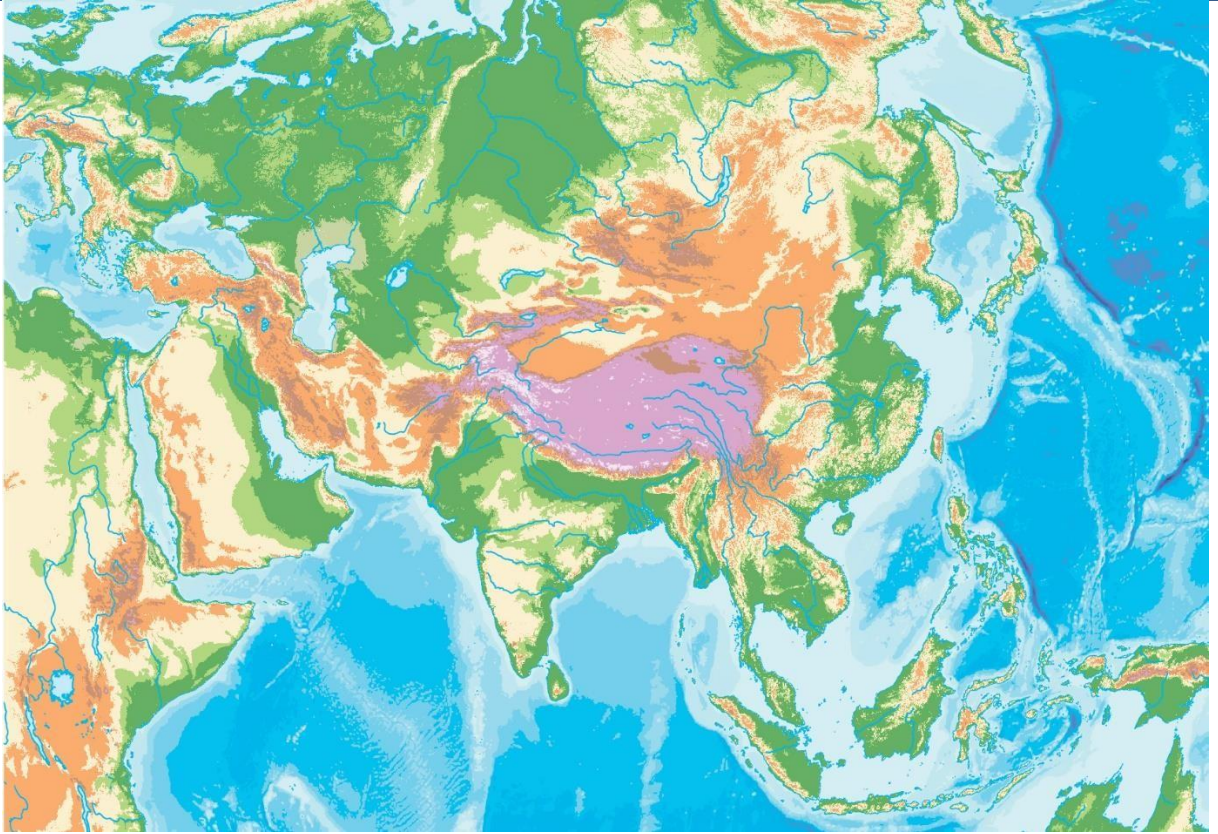

เฉลยกิจกรรมที่ 11.5

เรื่อง แหล่งเศรษฐกิจของทวีปเอเชีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนระบุแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของทวีปเอเชียลงในแผนที่

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102

สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 ทวีปเอเชีย

เวลาเรียน 15 ชั่วโมง

เรื่อง ภูมิภาคต่าง ๆ ของทวีปเอเชีย (1)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

สอนโดย นางณัฐฉิณี พันชมภู

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการค้นหาวิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ม.1/1 วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล

สาระสำคัญ

ทวีปเอเชียเป็นแผ่นดินขนาดใหญ่ที่สุดของโลก มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย มีประชากรที่มีเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่แตกต่างกันมาก

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย
2. ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย
3. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ

สังคมและวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปเอเชียได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปเอเชียได้ (P)
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

และ การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)

การจัดการเรียนรู้

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)

ชั่วโมงที่ 1 ชั้นที่ 1 ชั้นนำ

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ และพูดคุยเกี่ยวกับจุดประสงค์ในการแข่งขัน
2. ครูให้นักเรียนดูแผนที่ทวีปเอเชียแล้วใช้คำถามกระตุ้นนักเรียนว่า จากแผนที่สามารถแบ่งได้เป็นกี่ภูมิภาค คืออะไรบ้าง และเพราะเหตุใด (แนวตอบ เช่น ทวีปเอเชีย สามารถแบ่งได้เป็น 5 ภูมิภาค คือ เอเชียกลาง เอเชียตะวันตกเฉียงใต้ เอเชียใต้ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียตะวันออก เนื่องจากมีสภาพแวดล้อม อาณาเขต การนับถือ ศาสนา การแบ่งเชื้อชาติ ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติที่แตกต่างกัน)

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ขั้นที่ 1 การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์

1. ครูให้นักเรียนดูแผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของเอเชียกลางและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกว่า เห็นอะไรบนแผนที่บ้าง (แนวตอบ เช่น ชื่อประเทศ อาณา เขต แนวติดต่อ ชื่อทะเล ชื่อเกาะ มาตราส่วน)
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามเชิงภูมิศาสตร์เกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศของเอเชียกลางและ

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อค้นหาคำตอบ เช่น

- 1) อาณาเขตของเอเชียกลางและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ติดต่อกับดินแดนใดบ้าง
- 2) ศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของเอเชียกลางและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อยู่ในบริเวณใด
- 3) การดำเนินชีวิตชีวิตของผู้คนในเอเชียกลางและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
- 4) ลักษณะภูมิประเทศของเอเชียกลางและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เหมาะแก่การประกอบอาชีพใดบ้าง

ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูล

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5 - 6 คน เลือกประธานกลุ่ม สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับภูมิภาคเอเชียกลางจากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 ในประเด็นต่อไปนี้
  - 1) ลักษณะภูมิประเทศ
  - 2) อารยธรรม/ประวัติศาสตร์ดั้งเดิม
  - 3) ศาสนา
  - 4) วิถีชีวิต
  - 5) แหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญต่อเศรษฐกิจ
2. ครูให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้รวบรวม มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันภายในกลุ่ม

3. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตามแผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของเอเชียใต้ จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 ในประเด็นเดิม

4. ครูให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้รวบรวมมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันภายในกลุ่ม

5. ครูให้นักเรียนดูภาพประกอบที่เกี่ยวข้องกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลเพิ่มเติม

6. สมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันคัดเลือกข้อมูลที่นำเสนอเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 3 การจัดการข้อมูล

1. ครูให้นักเรียนดูภาพวิถีชีวิตของผู้คนในเขตพื้นที่ทะเลทราย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 แล้ว เชื่อมโยงข้อมูลเพิ่มเติม

2. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมอภิปรายเชื่อมโยงเกี่ยวกับแหล่งปิโตรเลียมบริเวณอ่าวเปอร์เซีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 เพื่อเป็นการรวบรวมและเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพิ่มเติม

3. ครูให้นักเรียนช่วยกันนำข้อมูลที่ทำการรวบรวมมาได้แปลความเชื่อมโยงเพิ่มเติมถึงความเหมือนและแตกต่างของภูมิภาคเอเชียกลางและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในแต่ละด้าน

4. นักเรียนทำการตรวจสอบข้อมูล โดยตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา จากในแผนที่และหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1

5. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลจากการศึกษาภูมิภาคเอเชียกลางและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยครูชี้แนะเพิ่มเติม

สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1

2) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

- วิโรจน์ เอี่ยมเจริญ และคณะ. (2560). Aksorn Thailand Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์. Aksorn Map Project (2559). Aksorn ASEAN Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

3) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ลูกโลก แผนที่

4) กิจกรรมที่ 11.6 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียกลางและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

5)

กิจกรรมที่ 11.7 เรื่อง ความสัมพันธ์ของลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทางสังคมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก

6) ข่าวเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศใหญ่ ๆ ในทวีปเอเชีย

7) แผนที่เศรษฐกิจของทวีปเอเชีย

แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด

2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- <http://earth.google.co.th>

- <http://maps.google.co.th>

- <http://www.moc.go.th/index.php/moc-news>

- <http://www.ducksters.com/geography/asia.php>.

- <http://www.wou.edu/~kathomas06/myweb/asia.htm> การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคต่างๆ ทวีปเอเชียได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.5	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.5	- ร้อยละ 60 ขึ้นไป ผ่าน เกณฑ์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปเอเชียได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)	- สังเกตความมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข

- ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง .....

.....

.....

แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....

.....

- ☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฐฉิณี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 17

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102

สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 ทวีปเอเชีย

เวลาเรียน 15 ชั่วโมง

เรื่อง ภูมิภาคต่าง ๆ ของทวีปเอเชีย (2)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

สอนโดย นางณัฐฉิณี พันชมภู

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการค้นหาวิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ **ตัวชี้วัด**

ตัวชี้วัด ม.1/1 วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล **สาระสำคัญ**

ทวีปเอเชียเป็นแผ่นดินขนาดใหญ่ที่สุดของโลก มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย มีประชากรที่มีเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่แตกต่างกันมาก **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

1. ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย
2. ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย
3. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ

สังคมและวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปเอเชียได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปเอเชียได้ (P)
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยกิจกรรมที่ 11.6 เรื่อง

ลักษณะทางกายภาพของ ภูมิภาคเอเชียกลางและเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านการทำงาน

และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)

การจัดการเรียนรู้

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)

ชั่วโมงที่ 2 ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

1. ครูให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการค้นหาและสำรวจมาวิเคราะห์เพื่อลงข้อสรุปแล้วนำมาเชื่อมโยงกับความรู้เดิม
2. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาอธิบายหน้าชั้นเรียนเพื่อให้เกิดความรู้ที่กว้างขวางขึ้น

ขั้นที่ 5 การสรุปเพื่อตอบคำถาม

1. นักเรียนช่วยกันสรุปความรู้เรื่อง ภูมิภาคเอเชียกลางและเอเชียตะวันตกเฉียงใต้เพื่อตอบคำถามทางภูมิศาสตร์ โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ
2. ให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 11.6 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียกลางและเอเชียตะวันตกเฉียงใต้เพื่อทดสอบความรู้ที่ได้ศึกษามา **สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้**
  - 1) หนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1
  - 2) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
  - วิโรจน์ เอี่ยมเจริญ และคณะ. (2560). Aksorn Thailand Atlas. กรุงเทพฯ : อักษร เจริญทัศน์. Aksorn Map Project (2559). Aksorn ASEAN Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
  - 3) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ลูกโลก แผนที่
  - 4) กิจกรรมที่ 11.6 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียกลางและเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ 5) กิจกรรมที่ 11.7 เรื่อง ความสัมพันธ์ของลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทางสังคมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก
  - 6) ข่าวเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศใหญ่ ๆ ในทวีปเอเชีย
  - 7) แผนที่เศรษฐกิจของทวีปเอเชีย

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
- <http://earth.google.co.th>
- <http://maps.google.co.th>
- <http://www.moc.go.th/index.php/moc-news>
- <http://www.ducksters.com/geography/asia.php>.
- <http://www.wou.edu/~kathomas06/myweb/asia.htm>

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปเอเชียได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.6	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.6	- ร้อยละ 60 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปเอเชียได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....

.....

- ☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฐธิณี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

รายการแนบแผนการจัดการเรียนรู้   รายการแนบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.6
เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปเอเชีย

กิจกรรมที่ 11.6

เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียกลางและเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอธิบายลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียกลางและเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

ภาพ.....
ตั้งอยู่ในภูมิภาค.....
ลักษณะภูมิประเทศ.....
ลักษณะภูมิอากาศ.....
ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ.....

ภาพ.....
ตั้งอยู่ในภูมิภาค.....
ลักษณะภูมิประเทศ.....
ลักษณะภูมิอากาศ.....
ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ.....

ภาพ.....
ตั้งอยู่ในภูมิภาค.....
ลักษณะภูมิประเทศ.....
ลักษณะภูมิอากาศ.....
ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ.....

ภาพ.....
ตั้งอยู่ในภูมิภาค.....
ลักษณะภูมิประเทศ.....
ลักษณะภูมิอากาศ.....
ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ.....

ภาพ.....

ตั้งอยู่ในภูมิภาค.....

ลักษณะภูมิประเทศ.....

ลักษณะภูมิอากาศ.....

ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ.....

เฉลยกิจกรรมที่ 11.6

เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียกลางและเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอธิบายลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียกลางและเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

ภาพ...การขุดเจาะน้ำมันในทะเลทราย.....

ตั้งอยู่ในภูมิภาค...เอเชียกลาง.....

ลักษณะภูมิประเทศ...เป็นทะเลทราย.....

ลักษณะภูมิอากาศ...ร้อน แห้งแล้ง.....

ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ...น้ำมัน แสงแดด ทราย.....

ภาพ...ไร่องุ่นในประเทศอาร์มีเนีย.....
 ตั้งอยู่ในภูมิภาค...เอเชียกลาง.....
 ลักษณะภูมิประเทศ...เป็นที่ราบและเทือกเขา.....
 ลักษณะภูมิอากาศ...เป็นแบบเมดิเตอร์เรเนียน.....
 ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ...ภูเขา แสงแดด องุ่น.....

ภาพ...หินดำที่นครมักกะฮ์ ซาอุดีอาระเบีย.....
 ตั้งอยู่ในภูมิภาค...เอเชียตะวันตกเฉียงใต้.....
 ลักษณะภูมิประเทศ...เป็นทะเลทราย.....
 ลักษณะภูมิอากาศ...ร้อน แห้งแล้ง.....
 ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ...น้ำมัน แสงแดด ทราย.....

ภาพ...วิถีชีวิตชาวอาหรับในทะเลทราย.....
 ตั้งอยู่ในภูมิภาค...เอเชียตะวันตกเฉียงใต้.....
 ลักษณะภูมิประเทศ...เป็นทะเลทราย.....
 ลักษณะภูมิอากาศ...ร้อน แห้งแล้ง.....
 ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ...อูฐ แสงแดด ทราย.....

ภาพ...หมู่บ้านในเมืองมอสโก ประเทศรัสเซีย.....
 ตั้งอยู่ในภูมิภาค...เอเชียกลาง.....
 ลักษณะภูมิประเทศ...เป็นที่ราบและเทือกเขา.....
 ลักษณะภูมิอากาศ...หนาวเย็น.....
 ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ...พืชต่างๆ แสงแดด.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102

สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 ทวีปเอเชีย

เวลาเรียน 15 ชั่วโมง เรื่อง

ภูมิภาคต่าง ๆ ของทวีปเอเชีย (3)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง สอนโดย

นางณัฏฐินี พันชมภู

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิด
การสร้างสรรควัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน **ตัวชี้วัด**

ตัวชี้วัด ม.1/1 สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย

ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย **สาระสำคัญ**

ทวีปเอเชียเป็นแผ่นดินขนาดใหญ่ที่สุดของโลก มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย มีประชากรที่มีเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่
แตกต่างกันมาก **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

1. ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย
2. ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย

3. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ
สังคมและวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**
ความสามารถในการคิด
- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปเอเชียได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปเอเชียได้ (P)
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยการนำเสนองานหน้าชั้นเรียน
และการมีส่วนร่วม ในชั้นเรียน (A)

การจัดการเรียนรู้

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)

ชั่วโมงที่ 3 ชั้นที่ 2 ชั้นสอน ขั้นที่ 1 การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์

1. ครูให้นักเรียนดูแผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของเอเชียใต้ จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1
แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกว่า เห็นอะไรบนแผนที่บ้าง (แนวตอบ เช่น ชื่อประเทศ อาณาเขต แนวติดต่อ ชื่อทะเล
ชื่อ เกาะ ชื่อแม่น้ำ มาตราส่วน)
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามเชิงภูมิศาสตร์เกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศของเอเชียใต้ เพื่อ
ค้นหาคำตอบ เช่น

- 1) อาณาเขตของเอเชียใต้ติดต่อกับดินแดนใดบ้าง
- 2) ประชากรในภูมิภาคเอเชียใต้มีการตั้งถิ่นฐานในบริเวณใดของภูมิภาคมากที่สุด เพราะเหตุใด
- 3) สภาพสังคมของภูมิภาคเอเชียใต้มีลักษณะเป็นอย่างไร
- 4) หากมีการกล่าวถึงภูมิภาคเอเชียใต้ นักเรียนจะนึกถึงสิ่งใดมากที่สุด เพราะเหตุใด

ขั้นที่ 2

การรวบรวมข้อมูล

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5 - 6 คน เลือกประธานกลุ่ม
สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับภูมิภาคเอเชีย ได้จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 ในประเด็นต่อไปนี้
- 1) เทือกเขาสูงที่ราบลุ่มแม่น้ำ
- 2) อารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุ
- 3) แหล่งกำเนิดศาสนา
- 4) วิถีชีวิต
- 5) แหล่งศูนย์กลางเครื่องเทศและชา
- 6) ฮอลลีวูดแห่งบอมเบย์

7) ศูนย์เทคโนโลยี

2. ครูให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้รวบรวม มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันภายในกลุ่ม
3. สมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันคัดเลือกข้อมูลที่นำเสนอเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ

ขั้นที่ 3 การจัดการข้อมูล

1. ครูให้นักเรียนดูภาพประกอบที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต เครื่องเทศ และสินค้าออกสำคัญของภูมิภาคเอเชียใต้ เพิ่มเติม แล้วช่วยกันนำข้อมูลที่ทำกรรวบรวมมาได้แปลความเชื่อมโยงเพิ่มเติมถึงลักษณะของภูมิภาคเอเชียใต้ในแต่ละด้าน

2. นักเรียนทำการตรวจสอบข้อมูล โดยตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา จากในแผนที่และหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1

3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลจากการศึกษาภูมิภาคเอเชียใต้ โดยครูชี้แนะเพิ่มเติม

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

1. ครูให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการค้นหาและสำรวจมาวิเคราะห์เพื่อลงข้อสรุปแล้วนำมาเชื่อมโยงกับความรู้เดิม

2. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาอธิบายหน้าชั้นเรียนเพื่อให้เกิดความรู้ที่กว้างขวางขึ้น ขั้นที่ 5 การสรุปเพื่อตอบคำถาม

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มดูภาพเมืองเจนไน ประเทศอินเดีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1

แล้วอภิปรายร่วมกันภายในกลุ่ม

2. นักเรียนช่วยกันสรุปความรู้เรื่อง ภูมิภาคเอเชียใต้ เพื่อตอบคำถามทางภูมิศาสตร์ โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ

สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1

2) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

- วิโรจน์ เอี่ยมเจริญ และคณะ. (2560). Aksorn Thailand Atlas. กรุงเทพฯ : อักษร เจริญทัศน์. Aksorn Map Project (2559). Aksorn ASEAN Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

3) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ลูกโลก แผนที่

4) กิจกรรมที่ 11.6 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียกลางและเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

5)

กิจกรรมที่ 11.7 เรื่อง ความสัมพันธ์ของลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทางสังคมของ

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก

6) ข่าวเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศใหญ่ ๆ ในทวีปเอเชีย

7) แผนที่เศรษฐกิจของทวีปเอเชีย

แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
  - <http://earth.google.co.th>
  - <http://maps.google.co.th>
  - <http://www.moc.go.th/index.php/moc-news>
  - <http://www.ducksters.com/geography/asia.php>
  - <http://www.wou.edu/~kathomas06/myweb/asia.htm>

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปเอเชียได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.6	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.6	- ร้อยละ 60 ขึ้นไปผ่าน เกณฑ์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปเอเชียได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยการนำเสนองานหน้าชั้นเรียนและการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)	- สังเกตความมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การด้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....

.....

☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฏฐิณี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 19

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102

สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 ทวีปเอเชีย

เวลาเรียน 15 ชั่วโมง เรื่อง

ภูมิภาคต่าง ๆ ของทวีปเอเชีย (4)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง สอนโดย

นางณัฏฐิณี พันชมภู

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิด
การสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน **ตัวชี้วัด** **ตัวชี้วัด** ม.1/2

วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทาง
เศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย **สาระสำคัญ**

ทวีปเอเชียเป็นแผ่นดินขนาดใหญ่ที่สุดของโลก มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย มีประชากรที่มีเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่
แตกต่างกันมาก **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

1. ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย
2. ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย

3. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ

สังคมและวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปเอเชียได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปเอเชียได้ (P)
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

และการมีส่วนร่วม ในชั้นเรียน (A)

การจัดการเรียนรู้

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process) ชั่วโมงที่

4

ขั้นที่ 1 การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์

1. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับการแสดงตัวอย่างลักษณะทางวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก จากสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือ อินเทอร์เน็ต แล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบว่าจาก ภาพเป็นวัฒนธรรมของชาติใด

(ตัวอย่างรูปภาพ)

(อินโดนีเซีย)

(เวียดนาม)

(กัมพูชา)

(ไทย)

(พม่า)

(จีน)

(ไต้หวัน)

(ฟิลิปปินส์)

(ลาว)

2. ครูให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามเชิงภูมิศาสตร์เกี่ยวกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก เพื่อค้นหาคำตอบ เช่น

- 1) อาณาเขตของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออกติดต่อกับดินแดนใดบ้าง
- 2) ลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออกมีลักษณะเป็นอย่างไร
- 3) ลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออกมีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
- 4) วิถีชีวิตชีวิตของผู้คนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออกมีลักษณะเป็นอย่างไร

5) ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออกมีสิ่งใดบ้างที่คล้ายคลึงกัน ขั้นที่ 2
การรวบรวมข้อมูล

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5 - 6 คน สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 ในประเด็นต่อไปนี้

- 1) หมู่เกาะภูเขาไฟ
- 2) ที่ราบลุ่มแม่น้ำ
- 3) ป่าฝนเขตร้อน
- 4) วิถีชีวิตเขตร้อน
- 5) ความหลากหลายทางวัฒนธรรม
- 6) ระเบียบเศรษฐกิจของภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง

2. ครูให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้รวบรวม มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันภายในกลุ่ม

3. ครูตั้งคำถามจาก Geo Tip ในหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเดิม สืบค้นข้อมูล

เพิ่มเติม

4. ครูให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้รวบรวมมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันภายในกลุ่ม

5. สมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันคัดเลือกข้อมูลที่น่าสนใจเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง **สื่อการเรียนรู้**

แหล่งการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1

2) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

- วิโรจน์ เอี่ยมเจริญ และคณะ. (2560). Aksorn Thailand Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์. Aksorn Map Project (2559). Aksorn ASEAN Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

3) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ ลูกโลก แผนที่

4) กิจกรรมที่ 11.6 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียกลางและเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

5) กิจกรรมที่ 11.7 เรื่อง

ความสัมพันธ์ของลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทางสังคมของ

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก

6) ข่าวกเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศใหญ่ ๆ ในทวีปเอเชีย

7) แผนที่เศรษฐกิจของทวีปเอเชีย

แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด

2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- <http://earth.google.co.th>

- <http://maps.google.co.th>

- <http://www.moc.go.th/index.php/moc-news>

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปเอเชียได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.6	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.6	- ร้อยละ 60 ขึ้นไปผ่านเกณฑ์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปเอเชียได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยการนำเสนองานหน้าชั้นเรียน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)	- สังเกตความมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข

☐

ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง

.....

.....

.....

☐

แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....

.....

☐

ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฐธินี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

รายการแนบแผนการจัดการเรียนรู้

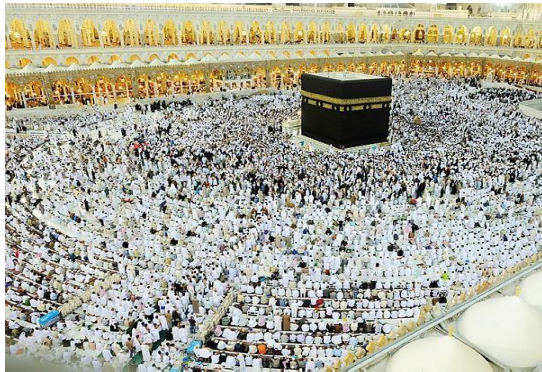
รายการแนบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.6

เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปเอเชีย

กิจกรรมที่ 11.6

เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียกลางและเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอธิบายลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียกลางและเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

ภาพ.....

ตั้งอยู่ในภูมิภาค.....

ลักษณะภูมิประเทศ.....

ลักษณะภูมิอากาศ.....

ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ.....

ภาพ.....

ตั้งอยู่ในภูมิภาค.....

ลักษณะภูมิประเทศ.....

ลักษณะภูมิอากาศ.....

ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ.....

ภาพ.....

ตั้งอยู่ในภูมิภาค.....

ลักษณะภูมิประเทศ.....

ลักษณะภูมิอากาศ.....

ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ.....

ภาพ.....

ตั้งอยู่ในภูมิภาค.....

ลักษณะภูมิประเทศ.....

ลักษณะภูมิอากาศ.....

ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ.....

ภาพ.....

ตั้งอยู่ในภูมิภาค.....

ลักษณะภูมิประเทศ.....

ลักษณะภูมิอากาศ.....

ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ.....

เฉลยกิจกรรมที่ 11.6

เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียกลางและเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอธิบายลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียกลางและเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

ภาพ...การขุดเจาะน้ำมันในทะเลทราย.....
ตั้งอยู่ในภูมิภาค...เอเชียกลาง.....
ลักษณะภูมิประเทศ...เป็นทะเลทราย.....
ลักษณะภูมิอากาศ...ร้อน แห้งแล้ง.....
ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ...น้ำมัน แสงแดด ทราย.....

ภาพ...ไร่องุ่นในประเทศอาร์มีเนีย.....
ตั้งอยู่ในภูมิภาค...เอเชียกลาง.....
ลักษณะภูมิประเทศ...เป็นที่ราบและเทือกเขา.....
ลักษณะภูมิอากาศ...เป็นแบบเมดิเตอร์เรเนียน.....
ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ...ภูเขา แสงแดด องุ่น.....

ภาพ...หินดำที่นครมักกะฮ์ ซาอุดีอาระเบีย.....
ตั้งอยู่ในภูมิภาค...เอเชียตะวันตกเฉียงใต้.....
ลักษณะภูมิประเทศ...เป็นทะเลทราย.....
ลักษณะภูมิอากาศ...ร้อน แห้งแล้ง.....
ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ...น้ำมัน แสงแดด ทราย.....

ภาพ...วิถีชีวิตชาวอาหรับในทะเลทราย.....
ตั้งอยู่ในภูมิภาค...เอเชียตะวันตกเฉียงใต้.....
ลักษณะภูมิประเทศ...เป็นทะเลทราย.....
ลักษณะภูมิอากาศ...ร้อน แห้งแล้ง.....
ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ...อูฐ แสงแดด ทราย.....

ภาพ...หมู่บ้านในเมืองมอสโก ประเทศรัสเซีย.....

ตั้งอยู่ในภูมิภาค...เอเชียกลาง.....

ลักษณะภูมิประเทศ...เป็นที่ราบและเทือกเขา.....

ลักษณะภูมิอากาศ...หนาวเย็น.....

ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ...พืชต่างๆ แสงแดด.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 20

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102

สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 ทวีปเอเชีย

เวลาเรียน 15 ชั่วโมง เรื่อง

ภูมิภาคต่าง ๆ ของทวีปเอเชีย (5)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง สอนโดย

นางณัฏฐิณี พันชมภู

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิด
การสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน **ตัวชี้วัด** **ตัวชี้วัด** ม.1/2

วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทาง
เศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย **สาระสำคัญ**

ทวีปเอเชียเป็นแผ่นดินขนาดใหญ่ที่สุดของโลก มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย มีประชากรที่มีเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่
แตกต่างกันมาก **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

1. ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย
2. ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย
3. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ

สังคมและวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปเอเชียได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปเอเชียได้ (P)
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยการนำเสนองานหน้าชั้นเรียน

และการมีส่วนร่วม ในชั้นเรียน (A)

การจัดการเรียนรู้

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)

ชั่วโมงที่ 5 ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูล (ต่อ)

1. ครูให้นักเรียนดูแผนที่ระเบียบเศรษฐกิจอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1
แล้วอภิปรายร่วมกันถึงความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงระหว่างเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชีย
ตะวันออก
2. นักเรียนช่วยกันคัดเลือกข้อมูลที่น่าสนใจเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง
3. ครูให้นักเรียนรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเทศสิงคโปร์
ซึ่งเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ใน Geo Knowledge
จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 แล้วอภิปรายข้อมูล ร่วมกันถึงเหตุผลที่ทำให้ประเทศสิงคโปร์

- กลายเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (แนวตอบ เช่น สิงคโปร์ เป็นประเทศที่มีขนาดเล็ก มีลักษณะภูมิประเทศเป็นเกาะ มีทรัพยากรน้อย แต่ กลับเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจ การศึกษา และด้านอื่น ๆ รวมถึงได้รับการจัดให้อยู่ในกลุ่มประเทศที่พัฒนา แล้ว
- เนื่องจากรัฐบาลของสิงคโปร์ให้ความสำคัญกับการศึกษา และพัฒนาประเทศจนเป็นผู้นำทางด้าน เศรษฐกิจ ตลอดจนมีปัจจัยทางด้านกายภาพที่สำคัญ คือ ท่าเลที่ตั้งของสิงคโปร์ที่เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่าง มหาสมุทรอินเดียกับทะเลจีนใต้และมหาสมุทรแปซิฟิก สามารถพัฒนาจนกลายเป็นท่าเรือน้ำลึกปลอดภาษี ใน ปัจจุบัน จึงทำให้สิงคโปร์เป็นผู้นำทางเศรษฐกิจในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และในระดับโลก)
4. นักเรียนช่วยกันคัดเลือกข้อมูลที่น่าเสนอเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง
  5. ครูให้นักเรียนดูแผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของเอเชียตะวันออกเฉียง จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม. 1 แล้ว อภิปรายร่วมกันถึงความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงระหว่างลักษณะภูมิประเทศของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และ เอเชียตะวันออกเฉียง
  6. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5 - 6 คน โดยไม่ซ้ำกับกลุ่มเดิม สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับภูมิภาคเอเชีย ตะวันออก จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 ในประเด็นต่อไปนี้
    - 1) ที่ราบสูงทิเบต
    - 2) ที่ราบลุ่มแม่น้ำใหญ่จีน
    - 3) อารยธรรมจีน
    - 4) วิถีชีวิตบนที่ราบสูง
    - 5) การส่งออกสินค้าทางวัฒนธรรม
    - 6) มหาอำนาจทางเศรษฐกิจโขง
  7. ครูให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้รวบรวม มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันภายในกลุ่ม

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. เพื่อให้นักเรียน สามารถบอกลักษณะทาง กายภาพของภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปเอเชียได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการ เรียนรู้ที่ 11.6	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.6	- ร้อยละ 60 ขึ้นไป ผ่าน เกณฑ์

2. เพื่อให้นักเรียน สามารถวิเคราะห์ ลักษณะทางกายภาพของ ภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปเอเชีย ได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอ ผลงาน	- แบบประเมินการ นำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
3. เพื่อส่งเสริมให้ นักเรียนมีความมุ่งมั่นใน การทำงานด้วยการ นำเสนองานหน้าชั้นเรียน และการมีส่วนร่วมในชั้น เรียน (A)	- สังเกตความมุ่งมั่นใน การทำงาน	- แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข

- ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง

.....
.....
.....

แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....
.....

- ☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฐธินี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

รายการแนบแผนการจัดการเรียนรู้

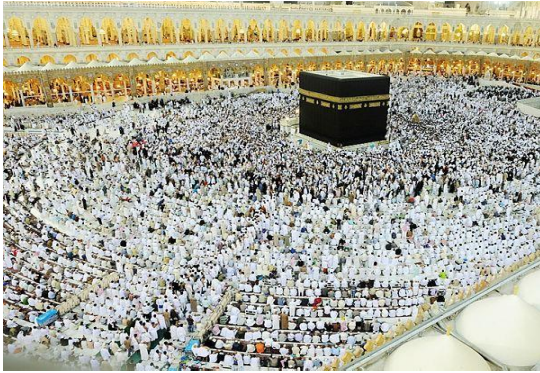
เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปเอเชีย

รายการแนบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.6

กิจกรรมที่ 11.6

เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียกลางและเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอธิบายลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียกลางและเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

ภาพ.....
ตั้งอยู่ในภูมิภาค.....
ลักษณะภูมิประเทศ.....
ลักษณะภูมิอากาศ.....
ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ.....

ภาพ.....
ตั้งอยู่ในภูมิภาค.....
ลักษณะภูมิประเทศ.....
ลักษณะภูมิอากาศ.....
ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ.....

ภาพ.....
ตั้งอยู่ในภูมิภาค.....
ลักษณะภูมิประเทศ.....
ลักษณะภูมิอากาศ.....
ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ.....

ภาพ.....
 ตั้งอยู่ในภูมิภาค.....
 ลักษณะภูมิประเทศ.....
 ลักษณะภูมิอากาศ.....
 ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ.....

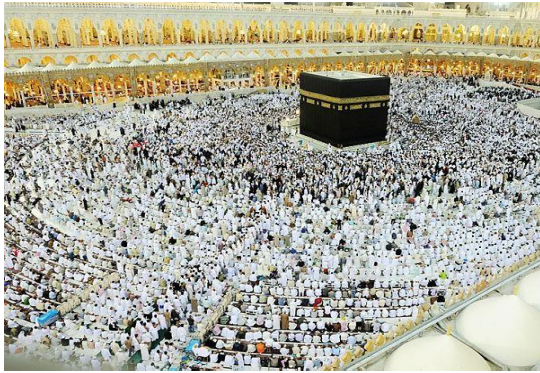

ภาพ.....
 ตั้งอยู่ในภูมิภาค.....
 ลักษณะภูมิประเทศ.....
 ลักษณะภูมิอากาศ.....
 ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ.....

เฉลยกิจกรรมที่ 11.6

เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียกลางและเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอธิบายลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคเอเชียกลางและเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

ภาพ...การขุดเจาะน้ำมันในทะเลทราย.....
 ตั้งอยู่ในภูมิภาค ...เอเชียกลาง .....

ลักษณะภูมิประเทศ...เป็นทะเลทราย.....
 ลักษณะภูมิอากาศ ...ร้อน แห้งแล้ง .....

ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ...น้ำมัน แสงแดด ทราย.....

ภาพ...ไร่องุ่นในประเทศอาร์มีเนีย.....
 ตั้งอยู่ในภูมิภาค...เอเชียกลาง.....

ลักษณะภูมิประเทศ...เป็นที่ราบและเทือกเขา.....
 ลักษณะภูมิอากาศ...เป็นแบบเมดิเตอร์เรเนียน.....

ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ...ภูเขา แสงแดด องุ่น.....

ภาพ...หินดำที่นครมอสโก ชาอูติอาระเบีย.....
 ตั้งอยู่ในภูมิภาค ...เอเชียตะวันตกเฉียงใต้ .....

ลักษณะภูมิประเทศ...เป็นทะเลทราย.....
 ลักษณะภูมิอากาศ ...ร้อน แห้งแล้ง .....

ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ...น้ำมัน แสงแดด ทราย.....

ภาพ...วิถีชีวิตชาวอาหรับในทะเลทราย.....
 ตั้งอยู่ในภูมิภาค...เอเชียตะวันตกเฉียงใต้.....

ลักษณะภูมิประเทศ...เป็นทะเลทราย..... ลักษณะภูมิอากาศ...ร้อน

แห้งแล้ง.....

ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ...อูฐ แสงแดด ทราย.....

ภาพ...หมู่บ้านในเมืองมอลโด ประเทศรัสเซีย.....

ตั้งอยู่ในภูมิภาค...เอเชียกลาง.....

ลักษณะภูมิประเทศ...เป็นที่ราบและเทือกเขา.....

ลักษณะภูมิอากาศ...หนาวเย็น.....

ทรัพยากรธรรมชาติที่พบ...พืชต่างๆ แสงแดด.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 21

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102

สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 ทวีปเอเชีย

เวลาเรียน 15 ชั่วโมง เรื่อง

ภูมิภาคต่าง ๆ ของทวีปเอเชีย (6)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง สอนโดย

นางณัฏฐิณี พันชมภู

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

จากในแผนที่และหนังสือเรียน สังคมศึกษา ม.1

3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลจากการศึกษาภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออกเฉียง โดยครูชี้แนะเพิ่มเติม

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

1. ครูให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการค้นหาและสำรวจมาวิเคราะห์เพื่อลงข้อสรุปแล้วนำมาเชื่อมโยงกับความรู้เดิม
2. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาอธิบายหน้าชั้นเรียนเพื่อให้เกิดความรู้ที่กว้างขวางขึ้น

ขั้นที่ 5 การสรุปเพื่อตอบคำถาม

1. ครูให้นักเรียนศึกษาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ One Belt , One Road ที่แสดงการเชื่อมต่อการค้าของจีนไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 แล้วอภิปรายร่วมกัน
2. นักเรียนช่วยกันสรุปความรู้เรื่อง ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงเพื่อตอบคำถามทางภูมิศาสตร์ โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ
3. ให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 11.7 เรื่อง ความสัมพันธ์ของลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทางสังคมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงเพื่อทดสอบความรู้ที่ได้ศึกษามา **ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป**
  1. ครูให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอข้อมูลการศึกษาภูมิภาคต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย
  2. นักเรียนกลุ่มผู้ฟังร่วมกันแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ครูตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบและช่วยอธิบายความรู้เสริมเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
  3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับภูมิภาคต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย อันได้แก่ ภูมิภาคเอเชียกลาง ภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ ภูมิภาคเอเชียใต้ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และภูมิภาคเอเชียตะวันออก หรือใช้ PPT สรุปสาระสำคัญของเนื้อหา
  4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1 เรื่อง ภูมิภาคต่าง ๆ ของทวีปเอเชีย เพื่อทดสอบความรู้ที่ได้ทำการศึกษา

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมิน

1. ครูประเมินผลโดยสังเกตจากการตอบคำถาม การร่วมกันทำงาน และการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
2. ครูตรวจสอบผลจากการทำใบงาน และแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1
3. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 11 เรื่อง ทวีปเอเชีย

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์

1. เพื่อให้นักเรียน สามารถบอกลักษณะทาง กายภาพของภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปเอเชียได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการ เรียนรู้ที่ 11.7	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.7	- ร้อยละ 60 ขึ้นไป ผ่าน เกณฑ์
2. เพื่อให้นักเรียน สามารถวิเคราะห์ ลักษณะทางกายภาพของ ภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปเอเชีย ได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอ ผลงาน	- แบบประเมินการ นำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
3. เพื่อส่งเสริมให้ นักเรียนมีความมุ่งมั่นใน การทำงานด้วยการทำ กิจกรรมที่ 11.7 เรื่อง ความสัมพันธ์ของ	- สังเกตความมุ่งมั่นใน การทำงาน	- แบบประเมิน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
ลักษณะทางกายภาพกับ ลักษณะทางทางสังคม ของภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้และ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และการ ทำงาน และการมีส่วนร่วม ร่วมในชั้นเรียน (A)			

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การดำรงการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข

- ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....

.....

- ☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฐธินี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

รายการแนบแผนการจัดการเรียนรู้

รายการแนบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 11.7

เรื่อง ความสัมพันธ์ของลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทาง

กิจกรรมที่ 11.7

เรื่อง ความสัมพันธ์ของลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทางทางสังคม
ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอธิบายความสัมพันธ์ของลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทางทางสังคมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก

ลักษณะทางกายภาพ

.....
.....

ลักษณะทางสังคม

.....
.....

ภาพ.....
ภูมิภาค.....

ลักษณะทางกายภาพ

.....
.....

ลักษณะทางสังคม

.....
.....

ภาพ.....
ภูมิภาค.....

ลักษณะทางกายภาพ

.....
.....

ลักษณะทางสังคม

.....
.....

ภาพ.....
ภูมิภาค.....

ลักษณะทางกายภาพ

.....
.....

ลักษณะทางสังคม

.....
.....

ภาพ.....
ภูมิภาค.....

ลักษณะทางกายภาพ

.....
.....

ลักษณะทางสังคม

.....
.....

ภาพ.....
ภูมิภาค.....

เฉลยกิจกรรมที่ 11.7

เรื่อง ความสัมพันธ์ของลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทางสังคม
ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอธิบายความสัมพันธ์ของลักษณะทางกายภาพกับลักษณะทางสังคมของภูมิภาคเอเชีย

ลักษณะทางกายภาพ

.....เป็นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำ.....

.....

ความสัมพันธ์กับลักษณะทางสังคม

....การอยู่อาศัยบริเวณที่ราบลุ่มริม
แม่น้ำก่อให้เกิดอาชีพที่เกี่ยวข้อง
กับลำน้ำ.....

ภาพ.....วิถีชีวิตชาวประมงริมแม่น้ำโขง.....

ภูมิภาค.....เอเชียตะวันออกเฉียงใต้.....

ตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก

ลักษณะทางกายภาพ

.....เป็นหมู่เกาะทางทะเล
มีภูเขาล้อมรอบ.....

ลักษณะทางสังคม

....เนื่องจากความต้องการ
คมนาคมทางทะเลจึงก่อให้เกิด
พาหนะที่สามารถเดินทางไป
ในทะเลขนาดใหญ่ได้ .....

ภาพ.....อ่าวหะล็อง ประเทศเวียดนาม.....

ภูมิภาค.....เอเชียตะวันออกเฉียงใต้.....

ลักษณะทางกายภาพ

.....เป็นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำ.....

.....

ลักษณะทางสังคม

....การอยู่อาศัยบริเวณที่ราบลุ่ม
ริมแม่น้ำก่อให้เกิดประเพณีที่
เกี่ยวข้องกับลำน้ำ.....

ภาพ.....การแข่งขันเรือ .....

ภูมิภาค.....เอเชียตะวันออกเฉียงใต้.....

ลักษณะทางกายภาพ

.....เป็นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำ.....

.....

ลักษณะทางสังคม

....การอยู่อาศัยบริเวณที่ราบลุ่ม
ริมแม่น้ำก่อให้เกิดอาชีพและการ
คมนาคมที่เกี่ยวข้องกับลำน้ำ.....

ภาพ.....ตลาดน้ำดำเนินสะดวก.....

ภูมิภาค.....เอเชียตะวันออกเฉียงใต้.....

ลักษณะทางกายภาพ

.....พื้นที่สูง ริมเชิงเขา.....

.....

ลักษณะทางสังคม

....การอยู่อาศัยบนพื้นที่สูงจึงก่อ
ให้เกิดการแต่งกายที่เกี่ยวข้องกับ
อากาศที่หนาวเย็นของพื้นที่.....

ภาพ.....การแต่งกายของหญิงชาวทิเบต.....

ภูมิภาค.....เอเชียตะวันออก.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 22

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม   วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102
สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์   ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 12 ทวีปเอเชียและโอเชียเนีย
และโอเชียเนีย   เวลาเรียน 4 ชั่วโมง เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียและโอเชียเนีย
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง สอนโดย นางณัฐฉิณี พันชมภู   ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกันใช้แผนที่ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ **ตัวชี้วัด**

ตัวชี้วัด ม.1/1 วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล **สาระสำคัญ**

ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียเป็นทวีปที่มีลักษณะเป็นเกาะขนาดใหญ่ และมีหมู่เกาะเป็นจำนวนมาก ตั้งอยู่ในมหาสมุทรแปซิฟิก เป็นที่ตั้งของประเทศต่าง ๆ 14 ประเทศ **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

1) ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

2) การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียมในการสืบค้น

ลักษณะทางกายภาพของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

3) ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น พื้นที่เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ แหล่งประมง

การกระจายของภาษาและศาสนาในทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

4) ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศและทรัพยากรธรรมชาติของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย (K)

2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียได้ (P)

3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยการทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 12.1 เรื่อง ลักษณะ

ทางกายภาพของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียทางสังคมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก

กิจกรรมที่ 12.2 เรื่อง ภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย และกิจกรรมที่ 12.3 เรื่อง

ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)

การจัดการเรียนรู้

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process) ขั้นที่

1 ขั้นนำ

1. ครูแจ้งชื่อเรื่องที่จะเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ จากนั้นนักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
2. ครูนำแผนที่ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมาให้ให้นักเรียนดู จากนั้นสุ่มนักเรียน 1 - 2 คน ออกมาชี้ตำแหน่งที่ตั้งของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย พร้อมทั้งให้เล่าความรู้ในหัวข้อ “ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ที่ฉันรู้จัก” โดยครูตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
3. ครูให้นักเรียนดูภาพชนิดนียโอเปราเฮาส์ จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 แล้วสอบถามถึงความรู้จักพื้นฐานของนักเรียนต่อสถานที่และทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
4. ครูถามคำถามกระตุ้นความคิดให้นักเรียนช่วยกันตอบ ดังต่อไปนี้
  - 1) เพราะเหตุใดดินแดนของเครือรัฐออสเตรเลียจึงเป็นทวีปที่มีขนาดเล็กที่สุดในโลก (แนวตอบ เพราะทวีปออสเตรเลียมีเนื้อที่ประมาณ 7,741,200 ตารางกิโลเมตร ซึ่งมีเนื้อที่น้อยกว่าทวีปอื่น ๆ)
  - 2) เพราะเหตุใดทำเลที่ตั้งและอาณาเขตของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียจึงเรียกว่า “วงแหวนแห่งไฟ” (แนวตอบ เพราะหมู่เกาะต่าง ๆ ที่เป็นแผ่นดินของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียตั้งอยู่บริเวณแนวมุดเกยของแผ่นเปลือกโลก)

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ขั้นที่ 1 การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์

1. ครูให้นักเรียนเพลง Country of the World : The Countries of the World Song – Oceania จากนั้นให้ช่วยกันบอกจำนวนประเทศในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียว่ามีกี่ประเทศ และมีประเทศใดบ้าง
2. ครูให้นักเรียนดูแผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 แล้วให้ช่วยกันบอกถึงอาณาเขตติดต่อของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
3. ครูให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามทางภูมิศาสตร์เกี่ยวกับทำเลที่ตั้ง และลักษณะภูมิประเทศของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียเพื่อค้นหาคำตอบ เช่น
  - 1) ลักษณะภูมิประเทศแผ่นดินใหญ่และหมู่เกาะมีความแตกต่างกันอย่างไร
  - 2) ภูมิประเทศของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียเหมาะสมแก่การประกอบอาชีพใดบ้าง
  - 3) เขตที่ราบสูงและทะเลทรายในทวีปออสเตรเลียมีผลต่อลักษณะพืชพรรณธรรมชาติอย่างไร

ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูล

1. ครูให้นักเรียนจับกลุ่ม ออกเป็น 3 กลุ่ม ตามจำนวนของนักเรียน ศึกษาความรู้เรื่องลักษณะลักษณะทั่วไปของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 และแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น ห้องสมุด แหล่งข้อมูลสารสนเทศ เป็นต้น ในประเด็นต่อไปนี้
  - 1) ทำเลที่ตั้งและอาณาเขต
  - 2) ลักษณะภูมิประเทศแผ่นดินใหญ่ทวีปออสเตรเลีย
  - 3) ลักษณะภูมิประเทศหมู่เกาะโอเชียเนีย

2. ครูเชื่อมโยงให้นักเรียนศึกษาแผนที่แสดงภูมิภาคทางภูมิศาสตร์ของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 รวมถึง Geo Tip เพื่อเป็นการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภูมิศาสตร์ของทวีป ออสเตรเลีย และโอเชียเนียเพิ่มเติม ขั้นที่ 3 การจัดการข้อมูล

1. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มนำข้อมูลที่ตนได้จากการรวบรวม มาอธิบายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน
2. จากนั้นสมาชิกในกลุ่มช่วยกันคัดเลือกข้อมูลที่น่าสนใจเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง
3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้แผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของทวีปออสเตรเลีย จากหนังสือเรียนสังคม ศึกษา ม.1 ค้นหาและเชื่อมโยงข้อมูลลักษณะภูมิประเทศของทวีปออสเตรเลีย แล้วนำข้อมูลมาอภิปรายร่วมกัน ภายในกลุ่มตามหัวข้อของตนเอง

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์แผนที่แสดงที่ราบและทะเลทรายของทวีปออสเตรเลีย จาก หนังสือ เรียนสังคมศึกษา ม.1 เพิ่มเติม

2. สมาชิกแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาทำการวิเคราะห์ ระหว่างนั้นครูอาจให้นักเรียน ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ส่องดู QR Code เพื่อขยายความรู้เกี่ยวกับการเกิดปะการังสันดอนในทวีปออสเตรเลียเพิ่มเติม

3. ครูให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้อธิบายเพิ่มเติมกับแผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศของหมู่เกาะ โอเชียเนีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 รวมถึง Geo Tip เพื่อเป็นการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลักษณะภูมิประเทศของหมู่เกาะโอเชียเนียเพิ่มเติม จากนั้นร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ขั้นที่ 5 การสรุปเพื่อตอบคำถาม

1.

นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย แล้วร่วมกันตอบคำถามทางภูมิศาสตร์ โดยครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมที่ 12.1 เรื่อง

ลักษณะทั่วไปและภูมิลักษณะของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนความรู้กัน

3. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน

ขั้นที่ 6 การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์

1. ครูให้นักเรียนดูแผนที่แสดงเขตภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย จากหนังสือเรียน สังคมศึกษา ม.1 หรือให้นักเรียนดูจากแผนที่ (Atlas) จากนั้นครูอธิบายลักษณะภูมิอากาศในแต่ละเขตของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

2. ครูให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติเพื่อค้นหา คำตอบ เช่น

1) ลักษณะภูมิอากาศในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีเขตภูมิอากาศแบบใดบ้าง

2) ภูมิอากาศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรอย่างไร

3) หากต้องการไปลงทุนทำไร่ส้มและองุ่นควรจะไปลงทุนในเขตภูมิอากาศแบบใด และควรอยู่ในบริเวณใดในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

ขั้นที่ 7 การรวบรวมข้อมูล

1. ครูให้นักเรียนจับกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติ จากหนังสือ เรียนสังคมศึกษา ม.1 และแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น ห้องสมุด แหล่งข้อมูลสารสนเทศ เป็นต้น

2. นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาร่วมกันอภิปรายสรุปประเด็นสำคัญของภูมิอากาศแต่ละเขต และพืชพรรณธรรมชาติที่สำคัญ ขั้นที่ 8 การจัดการข้อมูล

1. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มนำข้อมูลที่ตนได้จากการรวบรวม

มาอธิบายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน 2.

จากนั้นสมาชิกในกลุ่มช่วยกันคัดเลือกข้อมูลที่น่าสนใจเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ขั้นที่ 9

การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

1.

ครูให้สมาชิกแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่รวบรวมมาได้ทำการวิเคราะห์ร่วมกันเพื่ออธิบายคำตอบ

2.

2. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ขั้นที่ 10

การสรุปเพื่อตอบคำถาม

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลจากการศึกษาลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 หน้าชั้นเรียน
ครูให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปสาระสำคัญเพื่อตอบคำถามเชิงภูมิศาสตร์ โดยครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม

3. ครูให้นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันทำกิจกรรมที่ 12.2 เรื่อง

ภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีป

ออสเตรเลียและโอเชียเนียเพื่อทดสอบความรู้ที่ได้ศึกษามา

4. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน ขั้นที่ 11

การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์

1. ครูนำภาพเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย แล้วตอบคำถามว่า
ภาพ ดังกล่าวมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของประชากรอย่างไรบ้าง

โดยครูเป็นผู้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2. ครูกระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามเชิงภูมิศาสตร์ เช่น

1) ทรัพยากรธรรมชาติในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีลักษณะเป็นอย่างไร

2) เพราะเหตุใดในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียจึงใช้ทรัพยากรธรรมชาติประเภทดินได้ไม่

เต็มที่

3) เพราะเหตุใดในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีแหล่งน้ำตามธรรมชาติน้อยเมื่อ

เปรียบเทียบกับทวีปอื่น ๆ

4) ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีพืชพรรณธรรมชาติและสัตว์ประจำถิ่นที่สำคัญใดบ้าง

5) การสำรวจเหมืองและแหล่งแร่ในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียสร้างผลกระทบต่อ

สิ่งแวดล้อมอย่างไร

ขั้นที่ 12 การรวบรวมข้อมูล

1. ครูให้นักเรียนจับคู่ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติ ประเภท “ดิน”
จากหนังสือ เรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 หรือแหล่งข้อมูลสารสนเทศอื่น
แล้วช่วยกันอภิปรายประเด็นสำคัญที่ได้จากการศึกษา

3.

2. ครูให้นักเรียนดูแผนที่แสดงเขตดินของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา

ม.1 เพื่อเป็นการรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม

3. ครูให้นักเรียนคู่เดิมจับคู่ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติ ประเภท “น้ำ”

จาก หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 หรือแหล่งข้อมูลสารสนเทศอื่น แล้วช่วยกันอภิปรายประเด็นสำคัญที่ได้จากการศึกษา

4. ครูให้นักเรียนดูแผนที่แสดงแหล่งน้ำและน้ำใต้ดินของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

จากหนังสือเรียน สังคมศึกษา ม.1 เพื่อเป็นการรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม ขั้นที่ 13 การจัดการข้อมูล

1. นักเรียนนำข้อมูลที่ตนได้จากการรวบรวม มาอธิบายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน

2. จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันคัดเลือกข้อมูลที่นำเสนอเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง

ครูทำการเชื่อมโยงเพิ่มเติมถึงการใช้ประโยชน์จากน้ำในด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งให้นักเรียนร่วมกัน

ยกตัวอย่างประกอบ

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

1. ครูให้สมาชิกแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่รวบรวมมาได้ทำการวิเคราะห์ร่วมกันเพื่ออธิบายคำตอบในส่วนของ ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ประเภท “ดินและน้ำ”

2. ครูให้นักเรียนร่วมกันศึกษา

และวิเคราะห์เพิ่มเติมถึงลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ประเภท

“พืชพรรณและสัตว์ป่า” จากแผนที่แสดงเขตพืชพรรณและสัตว์ป่าที่สำคัญของทวีป ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย รวมถึงข้อมูล Geo Tip จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1

3. ครูใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์เพิ่มเติมถึง แหล่งพืชพรรณและสัตว์ป่าของทวีปออสเตรเลีย และ โอเชียเนีย เช่น

1) ป่าไม้ในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย มีลักษณะตามพื้นที่ต่าง ๆ อย่างไร (แนวตอบ

ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีป่าฝนเขตร้อนและป่าชายเลนบริเวณทางเหนือ

ป่าเขตอบอุ่นทางด้านตะวันออก ตะวันออกเฉียงใต้ และเกาะแทสเมเนีย นิวซีแลนด์

ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้เขตอบอุ่น และหมู่เกาะอื่น ๆ มีป่าไม้น้อย มาก

เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นเกาะที่มีเนื้อที่ขนาดเล็ก)

2) ในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย มีการใช้ประโยชน์จากป่าไม้อย่างไร (แนวตอบ

4.

ออสเตรเลียมีการใช้คาลิปต์สในอุตสาหกรรมกระดาษ พุ่มไม้รอบทะเลทรายส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์ในการเลี้ยงสัตว์ นิวซีแลนด์ ส่วนมากเป็นป่าที่ปลูกขึ้นใหม่ เป็นไม้เนื้ออ่อน นิยม ทำเป็นไม้อัด กระดาษ หรือเฟอร์นิเจอร์)

4. ครูให้นักเรียนวิเคราะห์และแปลผลเชื่อมโยงถึงลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปออสเตรเลีย และ โอเชียเนีย ประเภท “แร่และแร่พลังงาน”

จากแผนที่แสดงแหล่งแร่และแร่พลังงานที่สำคัญของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม. 1 ชั้นที่ 15 การสรุปเพื่อตอบคำถาม

1. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปออสเตรเลียและ โอเชียเนีย และตอบคำถามเชิงภูมิศาสตร์

2. ครูให้นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันทำกิจกรรมที่ 12.3 เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปออสเตรเลียและ โอเชียเนียเพื่อทดสอบความรู้ที่ได้ศึกษามา

3. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน

ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย หรือใช้ PPT สรุปสาระสำคัญของเนื้อหา ตามประเด็นต่อไปนี้

1) ทำเลที่ตั้งและอาณาเขต

- 2) ลักษณะภูมิประเทศแผ่นดินใหญ่ทวีปออสเตรเลีย
- 3) ลักษณะภูมิประเทศหมู่เกาะโอเชียเนีย
- 4) ลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติ
- 5) ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติ

2. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1 เรื่อง

ลักษณะกายภาพของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย เพื่อเป็นการทดสอบความรู้ที่ได้ศึกษามา **ขั้นที่ 4**
ขั้นประเมิน

1. ครูประเมินผลโดยสังเกตจากการตอบคำถาม การร่วมกันทำงาน และการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
2. ครูตรวจสอบผลจากการทำใบงาน และแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. นักเรียนสามารถบอกลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปเอเชียได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 12.1, 12.2 และ 12.3	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 12.1, 12.2 และ 12.3	- ร้อยละ 60 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปเอเชียได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

3. นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยการทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 12.1 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียทางสังคมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออกเฉียง กิจกรรมที่ 12.2 เรื่อง	- สังเกตความมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ผ่านเกณฑ์
ภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียและกิจกรรมที่ 12.3 เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)			

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง

- .....
- .....
- .....
- ☐ แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....
- .....
- .....
- ☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฏฐิณี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

รายการแนบแผนการจัดการเรียนรู้

รายการแนบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 12.1 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

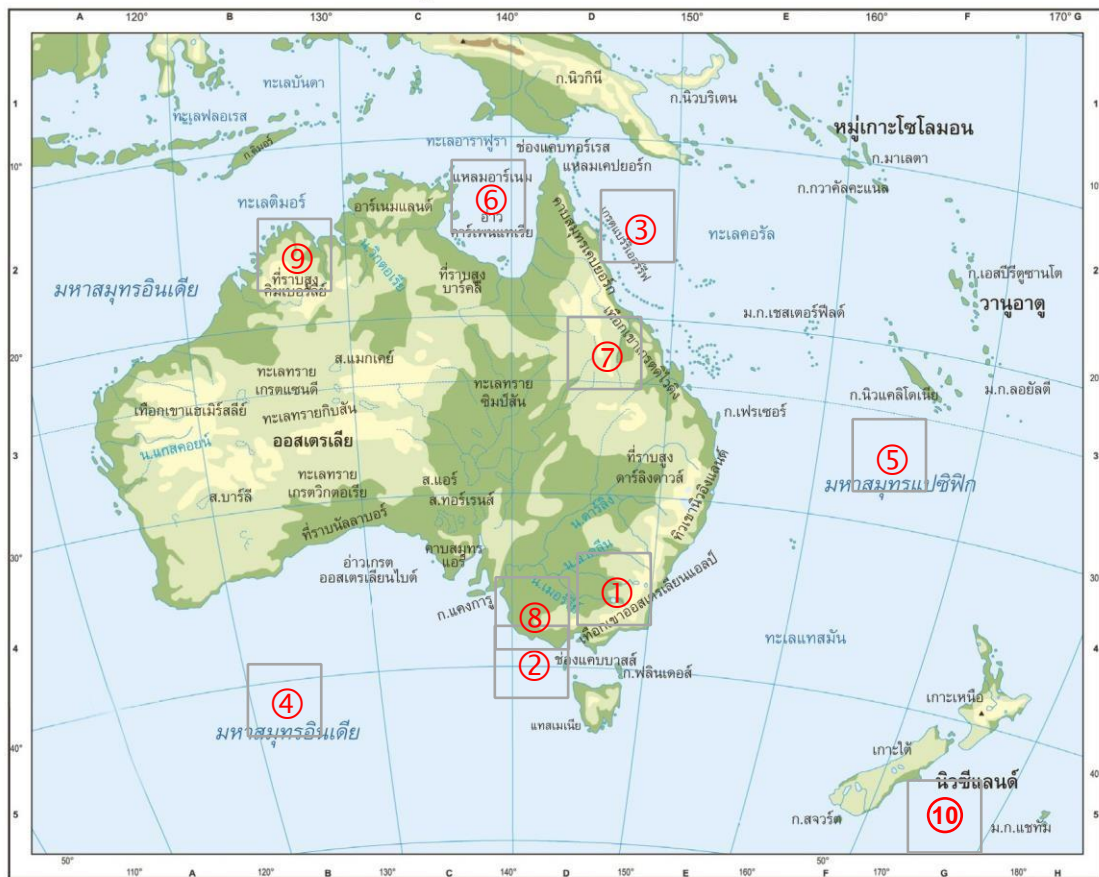
ทางสังคมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก กิจกรรมที่ 12.2 เรื่อง
ภูมิอากาศและพืชพรรณ ธรรมชาติของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย และกิจกรรมที่ 12.3 เรื่อง
ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

กิจกรรมที่ 12.1

เรื่อง ลักษณะทั่วไปและภูมิลักษณะของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

ตอนที่ 1

คำชี้แจง : ให้นักเรียนบอกชื่อตามหมายเลขในแผนที่ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

6. ....
7. ....
8. ....
9. ....
10. ....

ตอนที่ 2

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์ภาพ แล้วตอบคำถาม

1.

ภาพนี้น่าจะพบได้ในบริเวณใดของทวีป
ออสเตรเลีย

2.

ภาพนี้น่าจะพบได้ในบริเวณใด ของทวีป
ออสเตรเลีย

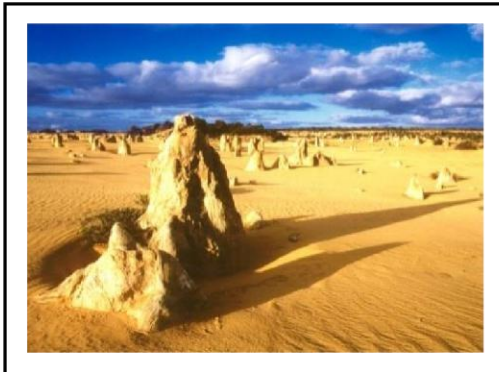

3.

ภาพนี้น่าจะพบได้ในบริเวณใด ของทวีป
ออสเตรเลีย

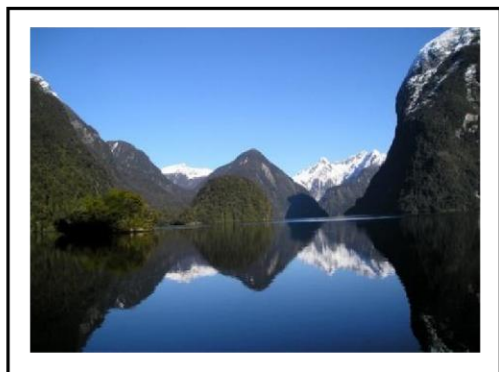

4.

ภาพนี้น่าจะพบได้ในบริเวณใด ของทวีป
ออสเตรเลีย

ตอนที่ 3 คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์ลักษณะภูมิประเทศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
ตามประเด็นที่กำหนด

1. ทวีปออสเตรเลียมีลักษณะภูมิประเทศ เด่น ๆ อย่างไรบ้าง	2. ลักษณะภูมิประเทศของประเทศที่เป็นแผ่นดินใหญ่กับประเทศที่เป็นหมู่เกาะ มีความแตกต่างกัน อย่างไร
....	....

3. ประเทศออสเตรเลียตั้ง อยู่ในมหาสมุทร แต่ทำ ไมถึงมีลักษณะภูมิอากาศแบบ ทะเลทราย

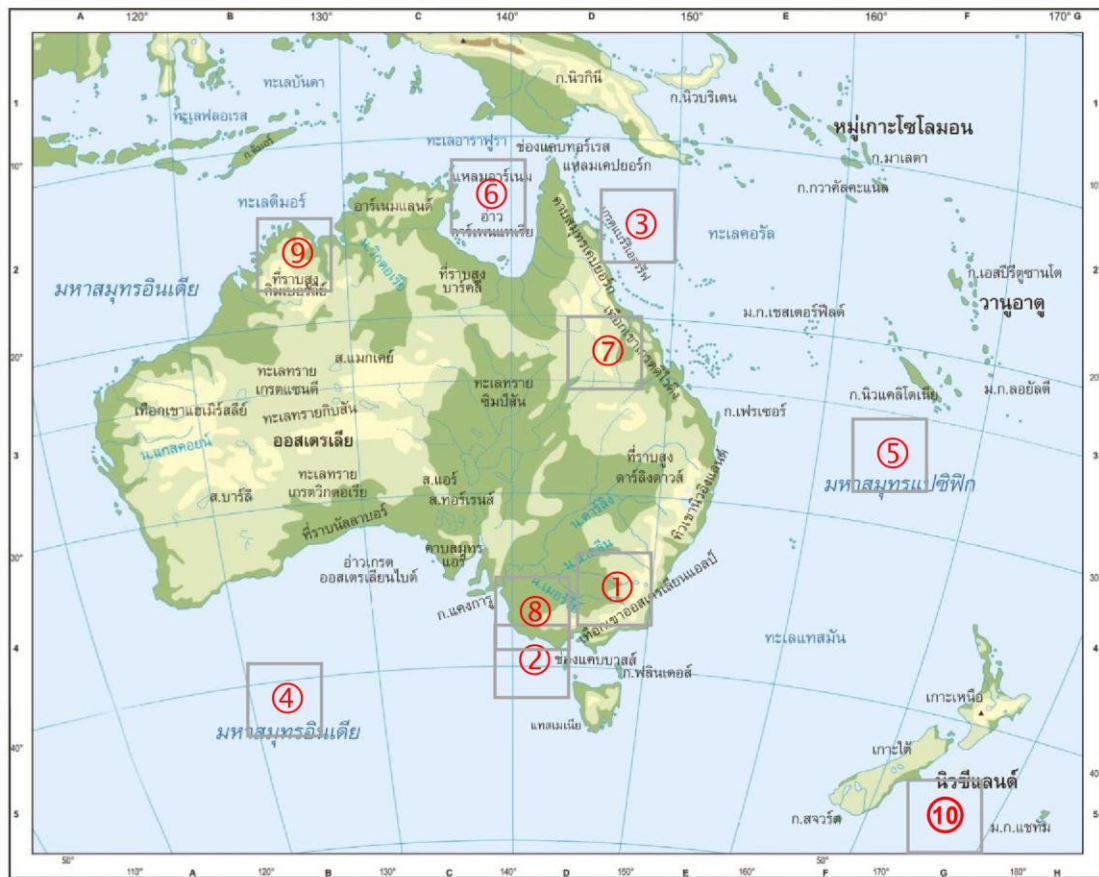

เฉลยกิจกรรมที่ 12.1

เรื่อง ลักษณะทั่วไปและภูมิลักษณะของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

ตอนที่ 1

คำชี้แจง : ให้นักเรียนบอกชื่อตามหมายเลขในแผนที่ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

1. ...เทือกเขาออสเตรเลียแอลป์.....
2. ...ช่องแคบवासส์.....
3. ...เกรตแบร์ริเออร์รีฟ.....
4. ...มหาสมุทรอินเดีย.....
5. ...มหาสมุทรแปซิฟิก.....
6. ...อ่าวคาร์เพนแทเรีย.....
7. ...เทือกเขาเกรตดีไวดิ้ง.....
8. ...แม่น้ำเมอร์รีย์.....
9. ...ที่ราบสูงคิมเบอร์ลีย์.....
10. ...นิวซีแลนด์.....

ตอนที่ 2

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์ภาพ แล้วตอบคำถาม

1.

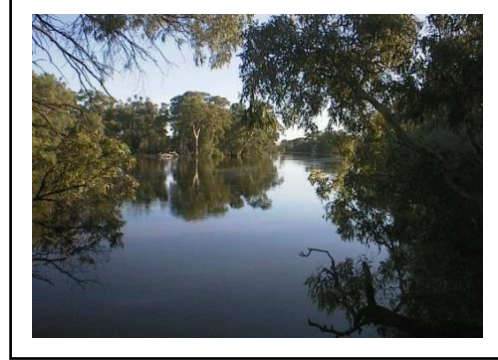
ภาพนี้น่าจะพบได้ในบริเวณใด ของทวีปออสเตรเลีย

ภาพทิวเขาสูงจะพบในด้านทิศตะวันออกจากรัฐควีนส์แลนด์

ขนานไปกับแนวชายฝั่งด้านทิศ ที่ราบภาคกลางจากการทับถมของตะกอน

ตะวันออกจนถึงรัฐวิกตอเรีย แม่น้ำเมอร์รีย์-ดาร์ลิง และแม่น้ำสายต่าง ๆ

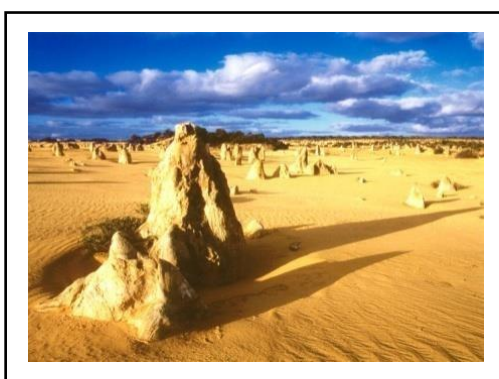
2.

ภาพนี้น่าจะพบได้ในบริเวณใด ของทวีป

ออสเตรเลีย

3.

ภาพนี้น่าจะพบได้ในบริเวณใด ของทวีปออสเตรเลีย

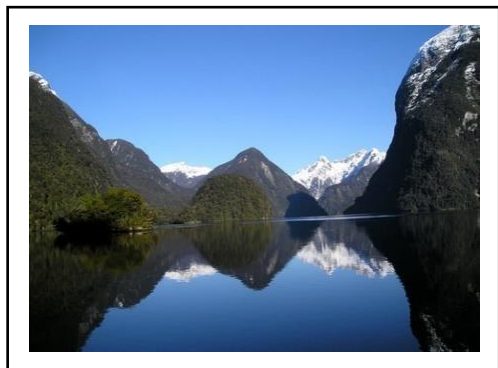
เขตทะเลทรายทางด้านตะวันตก

บริเวณเกาะใต้ของนิวซีแลนด์ มีลักษณะเด่น

เป็นภูมิลักษณะที่เกิดจากการเคลื่อนตัวของธาร

เรียกว่า ฟีออร์ด

4.

ภาพนี้น่าจะพบได้ในบริเวณใด ของทวีป

ออสเตรเลีย

น้ำแข็งจนเกิดเป็นอ่าวเล็กๆ ลักษณะแคบและยาวเว้าลึกเข้าไปในแผ่นดินเป็นหน้าผาสูงชัน

ตอนที่ 3 คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์ลักษณะภูมิประเทศของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียตามประเด็นที่กำหนด

1. ทวีปออสเตรเลียมีลักษณะภูมิประเทศ
เด่น ๆ อย่างไรบ้าง

.....
ด้านตะวันออกมีทิวเขาสูงทอดยาวขนานไปกับแนว
ชายฝั่ง ตอนกลางเป็นที่ราบเกิดจากการทับถมของ
ตะกอนแม่น้ำ ทางด้านตะวันตกเป็นที่ราบสูงและ
ทะเลทราย

.....
.....
.....
.....
.....

2. ลักษณะภูมิประเทศของประเทศที่เป็น
แผ่นดินใหญ่กับ ประเทศที่เป็นหมู่เกาะมี
ความแตกต่างกัน อย่างไร

.....
ประเทศที่ ี เป็นแผ่นดิน ใหญ่มีพื้นที่ ภูมิ าก
สามารถใช้ ประโยชน์ได้หลายด้าน เช่น อุตสาหกรรม
เกษตรกรรม

ระบบการคมนาคมขนส่ง ทำให้สามารถพัฒนาประเทศ
ได้ ั จรณื มากกว่า ส่วนประเทศที่ ี เป็นหมู่ ุ
เกาะ มีพื้นที่ น้อย ทา ใหญ่ ี่ อ จา กัด
ในการประกอบอาชีพ การ คมนาคมขนส่งไม่สะดวก
แต่มี ที่ ะเลที่สวยงามทา ให้ พัฒ
นาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ ั

3. ประเทศออสเตรเลียตั้ง อยู่ในมหาสมุทร
แต่ทำไมถึงมีลักษณะภูมิอากาศแบบ
ทะเลทราย

.....
จากขนาดและรูปร่างของประเทศที่มี ี่ ใหญ่แม้
จะตั้ง อยู่ระหว่างมหาสมุทร รอนี เดยี และมหาสมุทร
แปซิฟิ ิก แต่ทางด้า นตะวัน
ตกของประเทศลมมรสุมต่าง ๆ พัดเข้า ั ไม่ถึ จี จี ทา
ให้ ั กติ ความแห้ง แล้ง เป็น
ทะเลทราย

.....
.....
.....
.....

กิจกรรมที่ 12.2

เรื่อง ภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนความสัมพันธ์ระหว่างภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติตามที่กำหนด

เขตภูมิอากาศ	ลักษณะภูมิอากาศ และอุณหภูมิ	บริเวณ	ลักษณะพืชพรรณ
1. แบบทะเลทราย	_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____
2. แบบกึ่งทะเลทราย	_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____
3. แบบชื้นกึ่งเขตร้อน	_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____
4. แบบชื้นภาคพื้น สมุทรชายฝั่งตะวันตก	_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____
5. แบบเมดิเตอร์เร เนียน	_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____
6. แบบสะวันนา	_____ _____ _____	_____ _____ _____	_____ _____ _____

	_____	.....	.....
7. แถบศูนย์สูตร	_____ _____ _____	....	....
8. แบบที่สูง	_____ _____ _____	....	....

เฉลยกิจกรรมที่ 12.2

เรื่อง ภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนความสัมพันธ์ระหว่างภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติตามที่กำหนด

เขตภูมิอากาศ	ลักษณะภูมิอากาศ และอุณหภูมิ	บริเวณ	ลักษณะพืชพรรณ
1. แบบทะเลทราย	<u>ร้อนและแห้งแล้ง</u> _____ _____	<u>ตอนกลางของแผ่นดินใหญ่</u> ของออสเตรเลียค่อนไป ทางตะวันตก	<u>พืชเขตโอเอซิส หรือ</u> <u>ที่ชุ่มชื้นแถบทะเลทราย</u>
2. แบบกึ่ง ทะเลทราย	<u>อุณหภูมิสูงเกิน 18</u> <u>องศา-เซลเซียส</u> _____	<u>บริเวณโดยรอบของเขต</u> ทะเลทราย	<u>พืชใบเล็กหรือแหลมเช่น</u> <u>กระบองเพชร คลีโอไสต</u> <u>ไม้พุ่มอาเคเซีย</u>

3. แบบขึ้นกิ่งเขต ร้อน	<u>มีอากาศชื้นและอุ่นในฤดูร้อน</u> 	<u>ชายฝั่งตะวันออกของแผ่นดินใหญ่ออสเตรเลีย</u> 	<u>ป่าผสมระหว่างเขตร้อน</u> กับเขตอบอุ่น
4. แบบขึ้นภาคพื้นสมุทร ชายฝั่งตะวันตก	<u>ฝนตกชุกตลอดปี</u> 	<u>ตะวันออกเฉียงเหนือของออสเตรเลีย และบริเวณเกาะแทสเมเนีย</u> 	 ป่าดงดิบ
5. แบบเมดิเตอร์เรเนียน	<u>อบอุ่น แต่ช่วงฤดูหนาวจะแห้งแล้ง</u> 	<u>ภาคใต้ของทวีปออสเตรเลีย</u> 	 ส้ม องุ่น มะกอก
6. แบบสะวันนา	<u>อุณหภูมิสูงตลอดปี</u> 	<u>ตอนเหนือของทวีปออสเตรเลีย และตอนใต้ของเกาะนิวินี</u> 	 ยูคาลิปตัส

7. แถบศูนย์สูตร	<u>ร้อน ฝนตกชุกตลอดปี</u> 	<u>บริเวณรอบเกาะนิวกินี และ</u> <u>หมู่เกาะต่างๆ ของโอเชียเนีย</u> 	ป่าดิบชื้น
8. แบบที่สูง	<u>หนาวเย็น ฤดูหนาวมี</u> <u>หิมะปกคลุม</u> 	<u>เขตภูเขาของนิวซีแลนด์</u> <u>และบริเวณเกาะใต้ของ</u> <u>นิวซีแลนด์</u>	ป่าสน

กิจกรรมที่ 12.3

เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

ตอนที่ 1

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ประเทศในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีคุณภาพของดินแตกต่างกันอย่างไร

---

2. ประเทศในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีป่าไม้ที่มีลักษณะแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. สัตว์ป่าของประเทศในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียที่สำคัญ ได้แก่อะไรบ้าง

.....

.....

.....

4. ทะเลสาบเทาโป (Taupo) มีความสำคัญอย่างไร

.....

.....

5. แหล่งน้ำจืดที่สำคัญของออสเตรเลียอยู่ในบริเวณใด

.....

.....

เฉลยกิจกรรมที่ 12.3

เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

ตอนที่ 1

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ประเทศในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีคุณภาพของดินแตกต่างกันอย่างไร

ประเทศที่เป็นหมู่เกาะขนาดเล็กจะมีดินที่เกิดจากการผุพังของหินภูเขาไฟ หินปูน และปะการัง มีความอุดมสมบูรณ์สูง ประเทศนิวซีแลนด์มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ประเทศออสเตรเลียมีดินทรายและดินเค็มมากในตอนกลางของประเทศ

2. ประเทศในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีป่าไม้ที่มีลักษณะแตกต่างกันอย่างไรบ้าง
  - 1) ประเทศที่เป็นหมู่เกาะขนาดเล็กมีป่าดิบชื้น
  - 2) ปาปัวนิวกินี มีพันธุ์ไม้ขึ้นอย่างหนาแน่นเป็นป่าไม้ผลัดใบและไม่ผลัดใบ ป่าชายเลน
  - 3) นิวซีแลนด์ มีพันธุ์ไม้ท้องถิ่นที่เป็นไม้พุ่มจำนวนมากมีสีเขียวตลอดปี มีพันธุ์ไม้ไม่ผลัดใบ และปสนในเขตทางไกล แถบภูเขาสูง
  - 4) ออสเตรเลีย มีความหลากหลายของพืชพรรณธรรมชาติ ตั้งแต่ป่าดิบชื้น ป่าเขตอบอุ่น พุ่มหญ้าสะวันนา ป่าพุ่มตามขอบทะเลทราย
3. สัตว์ป่าของประเทศในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียที่สำคัญ ได้แก่อะไรบ้าง

นกพันธุ์ต่างๆ และสัตว์น้ำตามธรรมชาติในหมู่เกาะเล็ก ๆ

  - เสือ นกแก้ว ในปาปัวนิวกินี นกกีวีของนิวซีแลนด์
  - จิงโจ้ โคอาลา นกฮูก สุนัขป่าดิงโกในออสเตรเลีย
4. ทะเลสาบเทาโป (Taupo) มีความสำคัญอย่างไร

เป็นทะเลสาบบนปล่องภูเขาไฟที่ใหญ่ที่สุดในนิวซีแลนด์ มีการสร้างเขื่อนขนาดเล็กกันเพื่อผลิต กระแสไฟฟ้า
5. แหล่งน้ำจืดที่สำคัญของออสเตรเลียอยู่ในบริเวณใด

ขอบประเทศทางด้านทิศเหนือ ตะวันออก ตะวันตก บนเกาะแทสเมเนีย แม่น้ำทางตอนกลางของประเทศ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 23

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102
สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 12 ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	เวลาเรียน 4 ชั่วโมง เรื่อง
ลักษณะประชากร สังคมและวัฒนธรรมของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	เวลาเรียน 1 ชั่วโมง สอนโดย
นางณัฐฉิณี พันชมภู	ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต

มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน **ตัวชี้วัด**

ตัวชี้วัด ม.1/2 วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย **สาระสำคัญ**

ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียเป็นทวีปที่มีลักษณะเป็นเกาะขนาดใหญ่ และมีหมู่เกาะเป็นจำนวนมาก ตั้งอยู่ในมหาสมุทรแปซิฟิก เป็นที่ตั้งของประเทศต่าง ๆ 14 ประเทศ **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

- 1) ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
- 2) การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียมในการสืบค้นลักษณะทางกายภาพของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
- 3) ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น พื้นที่เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ แหล่งประมง การกระจายของภาษาและศาสนาในทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
- 4) ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน

มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะประชากร สังคมและวัฒนธรรมของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะประชากร สังคมและวัฒนธรรมที่มีผลต่อกิจกรรมทางสังคม ของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้ (P)
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยการทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 12.4 เรื่องประชากร สังคมและวัฒนธรรมของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A) **การจัดการเรียนรู้**

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ครุนำภาพคนเผ่าพื้นเมืองของประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และประเทศในหมู่เกาะต่าง ๆ มาให้ นักเรียนวิเคราะห์ความแตกต่างของประชากรดังกล่าว

2. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของประชากรเผ่าดั้งเดิม และคนที่อพยพเข้าไปอยู่ ใหม่ของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

3. ครูถามคำถามกระตุ้นความคิดให้นักเรียนช่วยกันตอบ ดังต่อไปนี้

1) เพราะเหตุใดประชากรในทวีปออสเตรเลียจึงอาศัยอยู่หนาแน่นในแถบชายฝั่งทะเลด้านตะวันออก (แนวตอบ เพราะบริเวณดังกล่าวมีภูมิอากาศเหมาะสม คือ อบอุ่นชื้น และสะดวกต่อการคมนาคมและการประกอบอาชีพค้าขาย และเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ)

2) เพราะเหตุใดสังคมและวัฒนธรรมในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียจึงมีลักษณะแบบผสมผสานของหลายวัฒนธรรม (แนวตอบ เพราะมีประชากรจากดินแดนต่างๆ มาอาศัยอยู่ เช่น ชาวยุโรป ชาวเอเชีย ชาวหมู่เกาะ) ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ขั้นที่ 1 การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์

1. นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน แล้วให้ศึกษาความรู้เกี่ยวกับลักษณะประชากรในทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 ตามประเด็นต่อไปนี้

1) การตั้งถิ่นฐานและการกระจายของประชากร

2) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร

2. จากนั้นครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตั้งประเด็นคำถามทางภูมิศาสตร์เกี่ยวกับลักษณะประชากรใน ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียเพื่อค้นหาคำตอบ เช่น

1) เพราะเหตุใดทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียจึงมีความหนาแน่นของประชากรน้อยที่สุดในโลก

2) การตั้งถิ่นฐานของประชากรในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีลักษณะอย่างไร

3) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากรในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีความแตกต่างกันอย่างไร เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูล

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรวบรวมความรู้ที่ได้จากการศึกษามาอภิปรายสรุปประเด็นสำคัญของลักษณะประชากรในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มเชื่อมโยงความรู้ที่ได้จากการศึกษากับภาพประกอบที่เกี่ยวข้องกับการตั้งถิ่นฐานของประชากรในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 เพิ่มเติม ขั้นที่ 3 การจัดการข้อมูล

1. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มนำข้อมูลที่ตนได้จากการรวบรวม มาอธิบายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน 2.
จากนั้นสมาชิกในกลุ่มช่วยกันคัดเลือกข้อมูลที่น่าเสนอเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ขั้นที่ 4
การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

1.
ครูให้สมาชิกแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่รวบรวมมาได้ทำการวิเคราะห์ร่วมกันเพื่ออธิบายคำตอบ 2.
สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ขั้นที่ 5 การสรุปเพื่อตอบคำถาม
1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลจากการศึกษาลักษณะประชากรของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 หน้าชั้นเรียน
2. ครูให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปสาระสำคัญเพื่อตอบคำถามเชิงภูมิศาสตร์ โดยครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม ขั้นที่ 6 การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์

1. ครูให้นักเรียนดูภาพกลุ่มเชื้อชาติหลักในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 แล้วร่วมกันวิเคราะห์กลุ่มเชื้อชาติดังกล่าว
2. ครูกระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามเชิงภูมิศาสตร์ เช่น
1) ลักษณะทั่วไปทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีความแตกต่างกันอย่างไร
2) กลุ่มเชื้อชาติหลักที่สำคัญ ๆ ในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย แบ่งเป็นกี่กลุ่ม อะไรบ้าง
3) การผสมผสานทางด้านสังคมและวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ ของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียเป็นอย่างไร

ขั้นที่ 7 การรวบรวมข้อมูล

1. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมจากชั่วโมงที่แล้ว ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ลักษณะสังคมและวัฒนธรรม จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ ตามประเด็นต่อไปนี้ 1)
ลักษณะทั่วไปทางสังคมและวัฒนธรรม

2) การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม

ขั้นที่ 8 การจัดการข้อมูล

1. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มนำข้อมูลที่ตนได้จากการรวบรวม มาอธิบายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน
2. ครูให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการนับถือศาสนาในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ตาม แผนภูมิสัดส่วนการนับถือศาสนาในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย จากหนังสือเรียนภูมิศาสตร์ ม.1
3. จากนั้นสมาชิกในกลุ่มช่วยกันคัดเลือกข้อมูลที่น่าเสนอเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 9 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

1. ครูให้สมาชิกแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่รวบรวมมาได้ทำการวิเคราะห์ร่วมกันเพื่ออธิบายคำตอบ
2. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

ขั้นที่ 10 การสรุปเพื่อตอบคำถาม

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย แล้วร่วมกันตอบคำถามเชิงภูมิศาสตร์

ขั้นที่ 11 การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์

1. ครูนำแผนภูมิพีระมิดประชากรออสเตรเลียและโอเชียเนียมาให้นักเรียนดู จากนั้นนำมาวิเคราะห์โครงสร้างประชากร เพื่อทบทวนความรู้เดิมจากชั่วโมงที่แล้ว

2. ครูกระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามเชิงภูมิศาสตร์ เช่น

- 1) เพราะเหตุใดเครือรัฐออสเตรเลียมีจำนวนประชากรสูงที่สุด
- 2) ในปี 2566 ดินแดนออสเตรเลียแคพิทอลเทรทอรีจะมีจำนวนประชากรลดลง เพราะเหตุใด

ใด

3) อัตราเกิดในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียเป็นอย่างไร

4) สาเหตุการตายในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียเกิดจากอะไรบ้าง เพราะเหตุใด

5) ประชากรวัยเด็ก วัยทำงาน และวัยชราของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีอัตราแตกต่างกันอย่างไร

ขั้นที่ 12

การรวบรวมข้อมูล

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับลักษณะประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายสรุปประเด็นสำคัญของเรื่องที่ได้ทบทวนความรู้

ขั้นที่ 13

การจัดการข้อมูล

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมที่ 12.4 เรื่อง ประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีป ออสเตรเลียและโอเชียเนีย โดยปฏิบัติ ดังนี้

- สมาชิกคนที่ 1 อ่านคำสั่ง แยกแยะให้ชัดเจน
- สมาชิกคนที่ 2 ฟังขั้นตอน รวบรวมข้อมูล หาแนวทาง เสนอแนะในการตอบคำถาม
- สมาชิกคนที่ 3 ตอบคำถาม
- สมาชิกคนที่ 4 ตรวจสอบความถูกต้อง

2. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มหมุนเวียนเปลี่ยนหน้าที่กันในการตอบคำถาม จนครบทุกข้อ

ขั้นที่ 14 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

- ครูให้แต่ละกลุ่มผลัดกันตรวจความถูกต้องของคำตอบในใบงานที่ 12.4 ตามที่ครูเฉลยคำตอบ
ขั้นที่ 15 การสรุปเพื่อตอบคำถาม
- นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับลักษณะประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีป
ออสเตรเลียและโอเชียเนีย เพื่อตอบคำถามเชิงภูมิศาสตร์ **ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป**
  1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับลักษณะประชากร สังคม และวัฒนธรรมของทวีป
ออสเตรเลียและโอเชียเนีย หรือใช้ PPT สรุปสาระสำคัญของเนื้อหา
  2. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1 เรื่อง ลักษณะประชากร สังคม
และวัฒนธรรมของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย เพื่อเป็นการทดสอบความรู้ที่ได้ศึกษามา **ขั้นที่ 4 ขั้นประเมิน**
    1. ครูประเมินผลโดยสังเกตจากการตอบคำถาม การร่วมกันทำงาน และการนำเสนอผลงานหน้า
ชั้นเรียน
    2. ครูตรวจสอบผลจากการทำใบงาน และแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1

สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1
- 2) แบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1
- 3) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
  - ดวงตา ปาวา (แปล) ม.ป.ท. ฉลาดดูรู้แผนที่โลก. กรุงเทพฯ : ดรีม พับลิชชิง.
  - วิโรจน์ เอี่ยมเจริญ และคณะ. (2560). Aksorn Thailand Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.Aksorn Map Project (2560). Aksorn World Geography Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- 4) แผนที่ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
- 5) ตัวอย่างข่าว
- 6) กิจกรรมที่ 12.5 เรื่อง เศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
- 7) กิจกรรมที่ 12.6 เรื่อง ทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

แหล่งการเรียนรู้

- <http://www.aspa.mfa.go.th/aspa/th/information>

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบาย ลักษณะประชากร สังคมและ วัฒนธรรมของทวีปออสเตรเลียและ โอเชียเนียได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 12.4	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 12.4	- ร้อยละ 60 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ ลักษณะประชากร สังคมและ วัฒนธรรมที่มีผลต่อกิจกรรมทาง สังคมของทวีปออสเตรเลียและโอ เชียเนียได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอ ผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความ มุ่งมั่นในการทำงานด้วยการทำ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 12.4 เรื่องประชากร สังคมและวัฒนธรรม ของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วม ในชั้นเรียน (A)	- สังเกตความมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง

.....

.....

- ☐ แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....

.....

- ☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฏฐิณี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

รายการแนบแผนการจัดการเรียนรู้   รายการแนบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ที่

12.4 เรื่อง ประชากร สังคมและวัฒนธรรมของทวีปออสเตรเลียและ

โอเชียเนีย

กิจกรรมที่ 12.4

เรื่อง ประชากร สังคมและวัฒนธรรมของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

๖ ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ชนเผ่าดั้งเดิมของออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ คือเผ่าใด .....
2. ชาวพิจีและชาวเมลานีเซียเป็นชนเผ่าดั้งเดิมของประเทศใด .....
3. ประชากรชาติใดที่อพยพเข้าไปอยู่ในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียเป็นจำนวนมาก .....
4. ประชากรจะอาศัยอยู่หนาแน่นบริเวณใดของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย .....
5. การเปลี่ยนแปลงประชากรของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีลักษณะอย่างไร.....

6.ภาษาราชการของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย คือ ภาษาอะไร และประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาใด

7. ....
8. ลักษณะสังคมและวัฒนธรรมในทวีปออสเตรเลียแสดงถึงการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมของ ประชากรกลุ่มใด .....
9. การเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมและวัฒนธรรม จะเกิดขึ้นมากในประเทศใด เพราะเหตุใด .....
10. ดินแดนโอเชียเนีย ถ้าไม่นับรวมออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ จะแบ่งพื้นที่เป็นกี่เขต อะไรบ้าง .....

กิจกรรมที่ 12.4

เรื่อง ประชากร สังคมและวัฒนธรรมของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

๖ ให้นักเรียนตอบค ำถามต่อไปนี้

1. ชนเผ่าดั้งเดิมของออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ คือเผ่าใด

ชนเผ่าดั้งเดิมของออสเตรเลีย คือ ชาวแอบอริจินีสของนิวซีแลนด์ คือ ชาวเมารี

2. ชาวฟีจีและชาวเมลานีเซียเป็นชนเผ่าดั้งเดิมของประเทศใด ชาวฟีจีเป็นชนเผ่าดั้งเดิมในฟีจี
ชาวเมลานีเซียเป็นชนเผ่าดั้งเดิมในนิวกินี

3. ประชากรชาติใดที่อพยพเข้าไปอยู่ในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียเป็นจ ำนวนมาก อังกฤษ
ฝรั่งเศส อินเดีย จีน ญี่ปุ่น

4. ประชากรจะอาศัยอยู่หนาแน่นบริเวณใดของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
ชายฝั่งด้านตะวันออกของประเทศออสเตรเลีย ได้แก่ เมืองbrisbane เมืองซิดนีย์ และเมือง
เมลเบิร์น

5. การเปลี่ยนแปลงประชากรของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีลักษณะอย่างไร
ประชากรจากดินแดนอื่นอพยพเข้ามาท างานเป็นแรงงานด้านเกษตรกรรม การบริการ แรงงาน
ก่อสร้างประชากรบางพื้นที่เข้าไปกระจุกตัวในพื้นที่บางแห่ง

- 6.ภาษาราชการของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย คือ ภาษาอะไร และประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาใด

_____

- 7.

จีน เวียดนาม ญี่ปุ่น อินโดนีเซียลักษณะสังคมและวัฒนธรรมในทวีปออสเตรเลียแสดงถึงการผสม

- 8.

ประชากร กลุ่มใด

มีการผสมผสานกันระหว่างวัฒนธรรมของชาวหมู่เกาะ ชาวยุโรป และชาวเอเชีย

9. การเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมและวัฒนธรรม จะเกิดขึ้นมากในประเทศใด เพราะเหตุใด

ประเทศออสเตรเลีย บริเวณชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ เพราะมีประชากรจากที่ต่างๆ ทั้งนอกและ
ในทวีปเข้าไปอาศัยอยู่จ านวนมาก

10. ดินแดนโอเชียเนีย ถ้าไม่นับรวมออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ จะแบ่งพื้นที่เป็นกี่เขต อะไรบ้าง

3 เขต คือ

1) เมลานีเซีย 2) ไมโครนีเซีย 3) โปลินีเซีย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 24

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102
สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 12 ทวีปออสเตรเลีย
และโอเชียเนีย เวลาเรียน 4 ชั่วโมง เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
เวลาเรียน 1 ชั่วโมง สอนโดย นางณัฏฐิณี พันชมภู ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการ
สร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต

มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน **ตัวชี้วัด**

ตัวชี้วัด ม.1/1 สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย
และโอเชียเนีย

ม.1/2 วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรม
ทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

สาระสำคัญ

ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียเป็นทวีปที่มีลักษณะเป็นเกาะขนาดใหญ่ และมีหมู่เกาะเป็นจำนวนมาก
ตั้งอยู่ในมหาสมุทรแปซิฟิก เป็นที่ตั้งของประเทศต่าง ๆ 14 ประเทศ **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

- 1) ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
- 2) การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียมในการสืบค้น
ลักษณะทางกายภาพของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
- 3) ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น พื้นที่เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ แหล่งประมง
การกระจายของภาษาและศาสนาในทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
- 4) ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สิ่งแวดล้อม
เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เ

เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้

(K)

2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบโครงสร้างทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้ (P)

3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยการทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 12.5 เรื่อง เศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย และกิจกรรมที่ 12.6 เรื่อง ทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A) **การจัดการเรียนรู้**

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ครูนำข่าวเกี่ยวกับการส่งสินค้าออกและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย มาเล่าให้นักเรียนฟัง
2. นักเรียนช่วยวิเคราะห์ข่าวดังกล่าว มีผลต่อเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ในทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียอย่างไร
3. ครูถามคำถามกระตุ้นความคิดให้นักเรียนช่วยกันตอบ ดังต่อไปนี้

1) เพราะเหตุใดในทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียจึงมีสภาพเศรษฐกิจที่ดี (แนวตอบ เพราะทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีการก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมและมีผลผลิตจากเกษตรกรรมสูง)

2) เมืองใดในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมีทำเลเหมาะสมทางด้านเศรษฐกิจ จงอธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ (แนวตอบ ประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์

เพราะเป็นประเทศที่มีการพัฒนามี เส้นทางคมนาคมสะดวก และมีพื้นที่ทางการเกษตรมาก) **ขั้นที่ 2**

ขั้นสอน ขั้นที่ 1 การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์

1. ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมที่สำคัญของทวีปโดยใช้ แผนที่ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ประกอบการอธิบายและชี้ตำแหน่งเมืองสำคัญทางเศรษฐกิจ จากนั้นครูและ นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น ความแห้งแล้ง ทำให้ฟาร์มปศุสัตว์ได้รับ ผลกระทบ การเกิดไฟป่าในออสเตรเลีย ทำให้พื้นที่ทางการเกษตรลดลง เป็นต้น

2. นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามทางภูมิศาสตร์เกี่ยวกับลักษณะเศรษฐกิจในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียเพื่อค้นหาคำตอบ เช่น

1) ทำเลที่ตั้งใดของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียควรเป็นแหล่งเศรษฐกิจของประเทศ

2) เพราะเหตุใดประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์จึงกล่าวได้ว่าเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว

3) ตัวอย่างสินค้าส่งออก –
นำเข้าที่สำคัญของประเทศในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมี

อะไรบ้าง

3. ครูมอบหมายให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเมืองสำคัญที่เป็นศูนย์กลางกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และ สังคมของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียที่นักเรียนสนใจมา 2 เรื่อง แล้วนำมาวิเคราะห์ความรู้ร่วมกัน

4. จากนั้นครูกระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามเชิงภูมิศาสตร์ เช่น

1) ออสเตรเลียมีการพัฒนาทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่สำคัญของโลกอย่างไร

2) การปรับนโยบายทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องทำให้เศรษฐกิจของออสเตรเลียเป็นอย่างไร

3) การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของออสเตรเลียมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไร ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูล

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 - 7 คน

ร่วมกันสืบค้นข้อมูลความรู้เกี่ยวกับลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจใน ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย จากหนังสือเรียน ตามประเด็นต่อไปนี้

1) เกษตรกรรม

2) อุตสาหกรรม

3) พาณิชยกรรม

4) การคมนาคมขนส่ง

2. สมาชิกแต่ละกลุ่มความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาอภิปรายร่วมกัน

3. นักเรียนรวมกลุ่มเดิมจากชั่วโมงที่แล้ว

จากนั้นให้ร่วมกันสืบค้นข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจในทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย จากหนังสือเรียน ตามประเด็นต่อไปนี้

1) การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

2) การพัฒนาทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี

- 3) การปรับนโยบายทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง
- 4) การวางแผนอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. สมาชิกแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาอภิปรายร่วมกัน

ขั้นที่ 3 การจัดการข้อมูล

1. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มนำข้อมูลที่ตนได้จากการรวบรวม มาอธิบายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน
2. ครูให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวอย่างสินค้าส่งออก – นำเข้าสำคัญของประเทศในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1
3. จากนั้นสมาชิกในกลุ่มช่วยกันคัดเลือกข้อมูลที่น่าเสนอเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูลมาวิเคราะห์และตอบคำถามตามหัวข้อในกิจกรรมที่ 12.6 เรื่อง ทำเลที่ตั้ง กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย เสร็จแล้วนำเสนอครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

1. ครูให้สมาชิกแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่รวบรวมมาได้ทำการวิเคราะห์ร่วมกันเพื่ออธิบายคำตอบ
2. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล
3. ครูตรวจสอบความรู้ของนักเรียนจากการทำกิจกรรมที่ 12.5 - 12.6 ตลอดจนวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลเพิ่มเติม

ขั้นที่ 5 การสรุปเพื่อตอบคำถาม

1. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 12.5 เรื่อง เศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปสาระสำคัญเพื่อตอบคำถามเชิงภูมิศาสตร์
3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และตอบคำถามทางภูมิศาสตร์ร่วมกัน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย หรือใช้ PPT สรุปสาระสำคัญของเนื้อหา ตามประเด็นต่อไปนี้
  - 1) ลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
  - 2) การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ

2. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1 เรื่อง

ลักษณะเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลีย และ โอเชียเนีย เพื่อเป็นการทดสอบความรู้ที่ได้ศึกษามา **ขั้นที่ 4**
ขั้นประเมิน

1. ครูประเมินผลโดยสังเกตจากการตอบคำถาม การร่วมกันทำงาน และการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
2. ครูตรวจสอบผลจากการทำใบงาน และแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1

สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1
- 2) แบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1
- 3) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

- ดวงตา ปาวา (แปล) ม.ป.ท. ฉลาดดูรู้แผนที่โลก. กรุงเทพฯ : ดรีม พับลิชชิง.

- วิโรจน์ เอี่ยมเจริญ และคณะ. (2560). Aksorn Thailand Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

ทัศน์.Aksorn Map Project (2560). Aksorn World Geography Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

4) แผนที่ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

5) ตัวอย่างข่าว

6) กิจกรรมที่ 12.5 เรื่อง เศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

7) กิจกรรมที่ 12.6 เรื่อง ทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

แหล่งการเรียนรู้

- <http://www.aspa.mfa.go.th/aspa/th/information>

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. นักเรียนสามารถระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 12.5-12.6	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 12.5-12.6	- ร้อยละ 60 ขึ้นไปผ่านเกณฑ์

2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบโครงสร้างทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ผ่านเกณฑ์
3. นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยการทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 12.5 เรื่อง เศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย และกิจกรรมที่ 12.6 เรื่อง ทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)	- สังเกตความมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ผ่านเกณฑ์

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย

- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง

.....

.....

.....
☐ แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....
.....
.....

☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฏฐิณี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

รายการแนบแผนการจัดการเรียนรู้   รายการแนบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 12.5 เรื่อง เศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย และ
กิจกรรมที่ 12.6 เรื่อง ทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

กิจกรรมที่ 12.5

เรื่อง เศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. สินค้าส่งออกทางด้านเกษตรกรรมของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ได้แก่อะไรบ้าง

.....

.....

.....

2. สินค้านำเข้าของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ได้แก่อะไรบ้าง

.....

.....

.....

3. พืชและผลไม้สำคัญที่ปลูกในประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ได้แก่อะไรบ้าง

.....

.....

.....

4. ทำไมประเทศออสเตรเลียจึงเป็นผู้นำด้านอุตสาหกรรม

.....

.....

.....

5. การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียอย่างไร

.....

.....

6. ภาษาราชการของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย คือ ภาษาอะไร และประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาใด

เฉลยกิจกรรมที่ 12.5

เรื่อง เศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. สินค้าส่งออกทางด้านเกษตรกรรมของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ได้แก่อะไรบ้าง เนื้อแกะ เนื้อโค ผลิตภัณฑ์นม เนย หนังสัตว์ ขนแกะ ผลไม้ อาหารทะเล เนื้อมะพร้าวตากแห้ง เครื่องเทศ
2. สินค้านำเข้าของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ได้แก่อะไรบ้าง เคมีภัณฑ์และเวชภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์อาหาร
3. พืชและผลไม้สำคัญที่ปลูกในประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ได้แก่อะไรบ้าง พืชสำคัญ ได้แก่ ข้าวบาร์เลย์ ข้าวโอ๊ต ข้าวสาลี ผลไม้สำคัญ ได้แก่ แอปเปิล องุ่น ส้ม ผลกีวี
4. ทำไมประเทศออสเตรเลียจึงเป็นผู้นำด้านอุตสาหกรรม มีทรัพยากรประเภทแร่ต่างๆ จำนวนมาก และมีพื้นที่กว้างใหญ่ที่สามารถเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ ทำป่า ไม้ เพื่อนำมาเป็นผลผลิตทางด้านการเกษตร
5. การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียอย่างไร ปัญหาความแห้งแล้งส่งผลทำให้ฟาร์มปศุสัตว์ ในออสเตรเลียและการเพาะปลูกของประเทศต่างๆ ได้รับความเสียหาย ประเทศที่เป็นหมู่เกาะ ได้รับผลกระทบจากน้ำทะเลท่วมถึง ทำให้พื้นที่ทำกินมีน้อย

กิจกรรมที่ 12.6

เรื่อง ทำ เลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

1. ให้วิเคราะห์โครงสร้างทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัจจัยทางกายภาพใดบ้างที่ส่งผลต่อโครงสร้างทางเศรษฐกิจของออสเตรเลียและโอเชียเนีย

.....

.....

.....

.....

.....

3. ปัจจัยใดที่ทำให้อุตสาหกรรมของออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ก้าวหน้า

.....

.....

.....

4. ให้อีกตัวอย่างทำเลที่ตั้งทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

.....

.....

.....

5. ประเทศไทยส่งมีสินค้าใดเข้าไปค้าขายในนิวซีแลนด์ และนำเข้าสินค้าประเภทใด

.....

เฉลยกิจกรรมที่ 12.6

เรื่อง ทำ เลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

1. ให้ออสเตรเลียสร้างทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

_____ ในออสเตรเลียและนิวซีแลนด์จะมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจดี ส่วนในหมู่เกาะอื่นๆ
_____ โครงสร้าง

ทางเศรษฐกิจยังต้องพึ่งการผลิตผลทางการเกษตร.....

2. ปัจจัยทางกายภาพใดบ้างที่ส่งผลต่อโครงสร้างทางเศรษฐกิจของออสเตรเลียและโอเชียเนีย

1. ลักษณะภูมิประเทศที่เป็นพื้นที่ราบทางตะวันออกของออสเตรเลียและในนิวซีแลนด์เหมาะแก่
การเลี้ยงสัตว์.....

2. ลักษณะภูมิอากาศในเขตอบอุ่นและหนาว สามารถทำการปศุสัตว์ได้ดี สัตว์ที่เลี้ยงและทำ
รายได้สูง คือ แกะ

3. ปัจจัยใดที่ทำให้อุตสาหกรรมของออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ก้าวหน้า

1. ออสเตรเลียนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้การกระบวนการอุตสาหกรรม.....

2. ออสเตรเลียพัฒนาเครือข่ายระบบการคมนาคมขนส่งที่รวดเร็ว

4. ให้อธิบายอย่างย่อทำเลที่ตั้งทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

1. ชิดนี ของออสเตรเลีย เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ การเงิน การค้าระหว่างประเทศและ การศึกษา

2. โอ๊คแลนด์ ของนิวซีแลนด์ เป็นเมืองใหญ่ที่สุดและเป็นเมืองธุรกิจสำคัญของประเทศ

3. ประเทศในหมู่เกาะโอเชียเนีย เช่น ฟิจิ ตองกา สินค้าที่ได้จะมาจากการเกษตรและการประมง

5. ประเทศไทยส่งมีสินค้าใดเข้าไปค้าขายในนิวซีแลนด์ และนำเข้าสินค้าประเภทใด

_____ สินค้าออก ประกอบด้วย รถยนต์และส่วนประกอบ เม็ดพลาสติก

_____ สินค้าเข้า ประกอบด้วย นมและผลิตภัณฑ์ของนม น้ำมันดิบ เคมีภัณฑ์ ยางพารา

6. ให้อธิบายโครงสร้างทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

ในออสเตรเลียและนิวซีแลนด์จะมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจดี ส่วนในหมู่เกาะอื่นๆ
โครงสร้าง

ทางเศรษฐกิจยังต้องพึ่งการผลิตผลทางการเกษตร

7. ปัจจัยทางกายภาพใดบ้างที่ส่งผลต่อโครงสร้างทางเศรษฐกิจของออสเตรเลียและโอเชียเนีย

1. ลักษณะภูมิประเทศที่เป็นพื้นที่ราบทางตะวันออกของออสเตรเลียและในนิวซีแลนด์เหมาะแก่
การเลี้ยงสัตว์

2. ลักษณะภูมิอากาศในเขตอบอุ่นและหนาว สามารถทำการปศุสัตว์ได้ดี สัตว์ที่เลี้ยงและทำ
รายได้สูง คือ แกะ

8. ปัจจัยใดที่ทำให้อุตสาหกรรมของออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ก้าวหน้า

1. ออสเตรเลียนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้การกระบวนการอุตสาหกรรม

2. ออสเตรเลียพัฒนาเครือข่ายระบบการคมนาคมขนส่งที่รวดเร็ว

9. ให้อธิบายอย่างย่อว่าที่ตั้งทางเศรษฐกิจของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

1. ชิดนี ของออสเตรเลีย เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ การเงิน การค้าระหว่างประเทศและ การศึกษา

2. โอ๊คแลนด์ ของนิวซีแลนด์ เป็นเมืองใหญ่ที่สุดและเป็นเมืองธุรกิจสำคัญของประเทศ

3. ประเทศในหมู่เกาะโอเชียเนีย เช่น ฟิจิ ตองกา สินค้าที่ได้จะมาจากการเกษตรและการประมง

10. ประเทศไทยส่งมีสินค้าใดเข้าไปค้าขายในนิวซีแลนด์ และนำเข้าสินค้าประเภทใด

สินค้าออก ประกอบด้วย รถยนต์และส่วนประกอบ เม็ดพลาสติก

สินค้าเข้า ประกอบด้วย นมและผลิตภัณฑ์ของนม น้ำมันดิบ เคมีภัณฑ์ ยางพารา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 25

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102

สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 12 ทวีปออสเตรเลีย

และโอเชียเนีย เวลาเรียน 4 ชั่วโมง เรื่อง ภูมิภาคแผ่นดินใหญ่และภูมิภาคหมู่เกาะ เวลาเรียน

1 ชั่วโมง สอนโดย นางณัฐฉิณี พันชมภู ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต

มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน **ตัวชี้วัด**

ตัวชี้วัด ม.1/1 สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

ม.1/2 วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

สาระสำคัญ

ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียเป็นทวีปที่มีลักษณะเป็นเกาะขนาดใหญ่ และมีหมู่เกาะเป็นจำนวนมาก ตั้งอยู่ในมหาสมุทรแปซิฟิก เป็นที่ตั้งของประเทศต่าง ๆ 14 ประเทศ **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

- 1) ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
- 2) การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียมในการสืบค้นลักษณะทางกายภาพของทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
- 3) ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น พื้นที่เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ แหล่งประมง การกระจายของภาษาและศาสนาในทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
- 4) ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**
ความสามารถในการคิด
- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน

มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความสัมพันธ์ระหว่างประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของภูมิภาคต่าง ๆ ของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้ (P)

3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยการทำกิจกรรมที่ 12.7 เรื่อง ภูมิภาคแผ่นดินใหญ่ทวีปออสเตรเลียและภูมิภาคหมู่เกาะโอเชียเนีย และกิจกรรมที่ 12.8 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคแผ่นดินใหญ่ และภูมิภาคหมู่เกาะ ผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A) การจัดการเรียนรู้
วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนดูภาพประเทศออสเตรเลีย ประเทศนิวซีแลนด์ และประเทศในหมู่เกาะ เช่น ตองกา ฟิจิ เป็นต้น จากนั้นครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับชนเผ่า ภูมิประเทศ เศรษฐกิจในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

2. ครูถามคำถามกระตุ้นความคิดให้นักเรียนช่วยกันตอบ ดังต่อไปนี้

1) ชาวยุโรปชาติแรกที่ค้นพบทวีปออสเตรเลียคือชาวชาติใด และค้นพบได้อย่างไร (แนวตอบ ชาวดัตช์ ค้นพบโดยเดินเรือไปขึ้นยังบริเวณชายฝั่งตะวันตกของคาบสมุทรยอร์ก ได้สำรวจชายฝั่งตอนเหนือและตะวันตกโดยตั้งชื่อดินแดนนี้ว่า “นิวฮอลแลนด์”)

2) ภูมิภาคหมู่เกาะโอเชียเนียมีลักษณะพิเศษอย่างไร (แนวตอบ มีลักษณะพิเศษ คือ กำเนิดจากภูเขาไฟใต้สมุทรและปะการัง)

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

ขั้นที่ 1 การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์

1. ครูให้นักเรียนดูแผนที่ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย โดยแบ่งภูมิภาคออกเป็นสองส่วน คือ

- 1) ภูมิภาคแผ่นดินใหญ่ทวีปออสเตรเลีย
- 2) ภูมิภาคหมู่เกาะโอเชียเนีย

2. ครูกระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามเชิงภูมิศาสตร์ เช่น

1) ลักษณะทางกายภาพของประเทศบนแผ่นดินใหญ่และประเทศในหมู่เกาะมีลักษณะอย่างไร

2) รายได้ของประเทศในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียมาจากอะไร เพราะเหตุใด

3) วิถีชีวิตของประชากรประเทศบนแผ่นดินใหญ่และประเทศในหมู่เกาะเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร

3. ครูให้นักเรียนดูแผนผังการเกิดหมู่เกาะปะการังวงแหวน จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1

4. ครูกระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามเชิงภูมิศาสตร์ เช่น 1)

ภูมิภาคหมู่เกาะโอเชียเนียมีลักษณะภูมิประเทศแตกต่างจากภูมิภาคแผ่นดินใหญ่ทวีปออสเตรเลีย

อย่างไร

2) ชน

เผ่าพื้นเมืองเมารี ชนพื้นเมืองของประเทศนิวซีแลนด์ มีความเกี่ยวข้องกับชาวแอบอริจินี ชนพื้นเมืองของ
ออสเตรเลียหรือไม่ เพราะเหตุใด

3)

นักเรียนคิดว่าในอนาคตลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคหมู่เกาะโอเชียเนียจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร

ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูล

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5 – 7 คน สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับภูมิภาคแผ่นดินใหญ่ทวีปออสเตรเลีย
จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 ในประเด็นต่อไปนี้

- 1) ลักษณะภูมิประเทศโดดเด่น
- 2) การค้นพบทวีปออสเตรเลีย
- 3) ชนเผ่าพื้นเมืองแอบอริจินี
- 4) เมืองลึกลับใต้ดินแห่งออสเตรเลีย

2. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิม สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับภูมิภาคหมู่เกาะโอเชียเนีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ
ม.1 ในประเด็นต่อไปนี้

- 1) หมู่เกาะภูเขาไฟในโอเชียเนีย
- 2) ชนเผ่าพื้นเมืองเมารี
- 3) หมู่เกาะถ้ำน้ำทะเลท่วม

3. ครูอาจให้นักเรียนทำกิจกรรม Geo Activity จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 เพื่อสืบค้นข้อมูล
เพิ่มเติม

ขั้นที่ 3 การจัดการข้อมูล

1. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มนำข้อมูลที่ตนได้จากการรวบรวม มาอธิบายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน
2. จากนั้นสมาชิกในกลุ่มช่วยกันคัดเลือกข้อมูลที่น่าสนใจเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง
3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้ภาพประกอบที่เกี่ยวข้องกับภูมิภาคแผ่นดินใหญ่ทวีปออสเตรเลีย จาก
หนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 ศึกษาความเชื่อมโยงของข้อมูล แล้วจึงนำข้อมูลมาอภิปรายร่วมกันภายในกลุ่ม
4. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มนำข้อมูลที่ตนได้จากการรวบรวม มาอธิบายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน
5. จากนั้นสมาชิกในกลุ่มช่วยกันคัดเลือกข้อมูลที่น่าสนใจเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง
6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มดูแผนที่แสดงประเทศที่เป็นเกาะขนาดเล็กในโอเชียเนียที่เสี่ยงต่อการ
ถ้ำน้ำทะเลท่วม จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 แล้วจึงนำข้อมูลมาอภิปรายร่วมกันภายในกลุ่ม

4 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

1. สมาชิกแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาทำการวิเคราะห์ และร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม
2. สมาชิกแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาทำการวิเคราะห์ และร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม

ขั้นที่ 5

การสรุปเพื่อตอบคำถาม

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปถึงภูมิภาคแผ่นดินใหญ่ทวีปออสเตรเลีย
  2. ครูให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปสาระสำคัญเพื่อตอบคำถามเชิงภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภูมิภาคแผ่นดินใหญ่ทวีปออสเตรเลีย โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ
  3. ครูให้นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันทำกิจกรรมที่ 12.7 เรื่อง ภูมิภาคแผ่นดินใหญ่ทวีปออสเตรเลีย เพื่อทดสอบความรู้ที่ได้ศึกษามา
  4. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปถึงภูมิภาคหมู่เกาะโอเชียเนีย
  5. ครูให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปสาระสำคัญเพื่อตอบคำถามเชิงภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภูมิภาคหมู่เกาะโอเชียเนีย โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ
  6. ครูให้นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันทำกิจกรรมที่ 12.8 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคแผ่นดินใหญ่และภูมิภาคหมู่เกาะ เพื่อทดสอบความรู้ที่ได้ศึกษามา
- ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป**
1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับภูมิภาคของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย หรือใช้ PPT สรุปสาระสำคัญของเนื้อหา ตามประเด็นต่อไปนี้
    - 1) ภูมิภาคแผ่นดินใหญ่ทวีปออสเตรเลีย
    - 2) ภูมิภาคหมู่เกาะโอเชียเนีย
  2. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1 เรื่อง ภูมิภาคแผ่นดินใหญ่และภูมิภาคหมู่เกาะ เพื่อเป็นการทดสอบความรู้ที่ได้ศึกษามา
  3. นักเรียนนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาทำชิ้นงาน/ภาระที่ 3 โดยจัดทำเป็นคลิปวิดีโอ เรื่อง การท่องเที่ยวออสเตรเลียและโอเชียเนีย จากนั้นครูกำหนดระยะนำส่งชิ้นงาน
- ขั้นที่ 4 ขั้นประเมิน**
1. ครูประเมินผลโดยสังเกตจากการตอบคำถาม การร่วมกันทำงาน และการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
  2. ครูตรวจสอบผลจากการทำใบงาน และแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1
  3. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 12 เรื่อง ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1
- 2) แบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1
- 3) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

- ฝ่ายวิชาการ ปี๒๕๖๒. (2552). ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย. กรุงเทพฯ : เดอะบุ๊คส์จำกัด.

Aksorn Map Project. (2559). Aksorn World Geography Atlas. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

- 4) แผนที่ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
- 5) ภาพประเทศออสเตรเลีย ประเทศนิวซีแลนด์ และประเทศในหมู่เกาะ
- 6) กิจกรรมที่ 12.7 เรื่อง ภูมิภาคแผ่นดินใหญ่ทวีปออสเตรเลียและภูมิภาคหมู่เกาะโอเชียเนีย 7) กิจกรรมที่ 12.8 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคแผ่นดินใหญ่และภูมิภาคหมู่เกาะ

แหล่งการเรียนรู้

- www.thaipr.net/tag/โพลีเนียเซีย
- www.higheducation.co.th/country-info/2009-09-09-10-23-33.html
- <https://sites.google.com/site/lovesick521/thwip-xxsterleiy>

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. นักเรียนสามารถบอกความสัมพันธ์ระหว่างประชากรสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของภูมิภาคต่าง ๆ ของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 12.7-12.8	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 12.7-12.8	- ร้อยละ 60 ขึ้นไปผ่านเกณฑ์
2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากรสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของภูมิภาคต่าง ๆ ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ผ่านเกณฑ์

3. นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยการทำกิจกรรมที่ 12.7 เรื่อง ภูมิภาคแผ่นดินใหญ่ทวีปออสเตรเลียและภูมิภาคหมู่เกาะโอเชียเนีย และกิจกรรมที่ 12.8 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคแผ่นดินใหญ่ และภูมิภาคหมู่เกาะผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)	- สังกัดความมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ผ่านเกณฑ์

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

(   ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม

- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง

.....

.....

.....

☐ แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....

.....

☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฏฐิณี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

รายการแนบแผนการจัดการเรียนรู้ รายการแนบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 12.7 เรื่อง ภูมิภาคแผ่นดินใหญ่ทวีปออสเตรเลียและภูมิภาคหมู่เกาะโอเชียเนีย และกิจกรรมที่ 12.8 เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคแผ่นดินใหญ่และภูมิภาคหมู่เกาะกิจกรรมที่ 12.7

เรื่อง ภูมิภาคแผ่นดินใหญ่ทวีปออสเตรเลียและภูมิภาคหมู่เกาะโอเชียเนีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเปรียบเทียบประเทศต่าง ๆ ในทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

ประเด็น	ประเทศ		
	ออสเตรเลีย	นิวซีแลนด์	หมู่เกาะโอเชียเนีย

ภูมิประเทศ			
ภูมิอากาศ			
แหล่งน้ำ			
ประชากร			

สังคม			
เศรษฐกิจ			

เฉลยกิจกรรมที่ 12.7

เรื่อง ภูมิภาคแผ่นดินใหญ่ทวีปออสเตรเลียและภูมิภาคหมู่เกาะโอเชียเนีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเปรียบเทียบประเทศต่าง ๆ ในทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

ประเด็น	ประเทศ		
	ออสเตรเลีย	นิวซีแลนด์	หมู่เกาะโอเชียเนีย
ภูมิประเทศ	ด้านตะวันออกเป็นที่ราบ ด้านตอนล่างและด้าน ตะวันตกเป็นทะเลทราย มีที่ราบริมชายฝั่งเช่นที่ ราบนัลลาบอร์	มี 2 เกาะคือเกาะเหนือ และเกาะใต้ ตั้งอยู่ใน ซีกโลกใต้	เกิดจากการปะทุของ ภูเขาไฟ พื้นที่เกาะมี ลั ก ษณ ะ เ ป็ น รู ป สามเหลี่ยม
ภูมิอากาศ	ตอนกลางและทางด้าน ตะวันตกมีอากาศร้อน แห้งแล้งแบบทะเลทราย	อากาศอบอุ่นชุ่มชื้นตลอด ปี ฤดูร้อนอากาศค่อนข้าง เย็น	ร้อนชื้น
แหล่งน้ำ	แม่น้ำเมอร์เรย์ ดาร์ลิ่ง	มีแม่น้ำไวกาโต ซึ่งเป็น แม่น้ำที่ยาวมากที่สุดใน นิวซีแลนด์	-
ประชากร	เป็นชาวมิวนา มีกลุ่ม ชนพื้นเมือง คือแอบบอ ริจิน	เป็นชาวมิวนา มีกลุ่ม ชนพื้นเมืองคือเมารี	เป็นชาวโพลินีเซียน มี กลุ่มชนพื้นเมืองเป็นชาว มิวนาและชาวเอเซีย (จีน)
สังคม	มีความหลากหลายทาง วั ฒ น ธ ร ร ม แ ล ะ ร ับ วัฒนธรรมยุโรปและเอเซีย	มีความหลากหลายทาง วั ฒ น ธ ร ร ม แ ล ะ ร ับ วัฒนธรรมยุโรป	มีวัฒนธรรมชนเผ่าและ รับวัฒนธรรมจากฝรั่งเศส

เศรษฐกิจ	นม เนื้อวัว เนื้อแกะ	เพาะปลูก เลี้ยงแกะ	รายได้มาจาก การ ท่องเที่ยวและการเกษตร

กิจกรรมที่ 12.8

เรื่อง ลักษณะทางกายภาพภูมิภาคแผ่นดินใหญ่และภูมิภาคหมู่เกาะ

ตอนที่ 1

คำชี้แจง : ให้นักเรียนบอกอาณาเขตของภูมิภาคแผ่นดินใหญ่และภูมิภาคหมู่เกาะ

ทิศตะวันตก

.....
.....
.....

ทิศตะวันออก

.....
.....
.....

ทิศเหนือ

.....

.....

.....

ทิศใต้

.....

.....

ตอนที่ 2

คำชี้แจง : เติมข้อความให้ถูกต้อง

1. ขนาดเนื้อที่ของออสเตรเลีย ใหญ่เป็นอันดับที่_____ของโลก
2. ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย แบ่งออกเป็น 2 ภูมิภาค คือ _____
3. ประเทศที่อยู่ตอนใต้สุดของทวีปออสเตรเลีย คือ _____
4. หมู่เกาะที่สำคัญ คือ_____

5. แนวปะการังที่ใหญ่ที่สุด คือ.....อยู่ในประเทศ .....

เฉลยกิจกรรมที่ 12.8

เรื่อง ลักษณะทางกายภาพภูมิภาคแผ่นดินใหญ่และภูมิภาคหมู่เกาะ

ตอนที่ 1

คำชี้แจง : ให้นักเรียนบอกอาณาเขตของภูมิภาคแผ่นดินใหญ่และภูมิภาคหมู่เกาะ

ทิศเหนือ

ติดต่อกับทะเลเมดิเตอร์เรเนียนใน.....

มหาสมุทรแปซิฟิก

ทวีปอยู่ที่แหลมยอร์กมีช่องแคบ.....จุด.....

เหนือสุดของ.....

ทอร์เรสกันจากเกาะนิวกินี..... ..

ทิศตะวันตก

.....ติดกับมหาสมุทรอินเดียจุด.....

.....ตะวันตกสุดอยู่ที่แหลมสตีฟ.....

.....

.....

.....

.....

ทิศตะวันออก

.....ติดกับทะเลคอรัลและทะเลแทสมัน

.....ในมหาสมุทรแปซิฟิก จรดด้าน

.....ตะวันออกสุดอยู่ที่แหลมไบรอน.....

.....

.....ติดกับมหาสมุทรอินเดีย ทิศใต้ จุดใต้สุด

.....อยู่ที่แหลมวิลสันมีช่องแคบบาสส์

.....กันจากเกาะแทสมาเนีย .....

.... ตอนที่ 2

คำชี้แจง : เติมข้อความให้ถูกต้อง

1. ขนาดเนื้อที่ของออสเตรเลีย ใหญ่เป็นอันดับที่_____7_____ของโลก
2. ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย แบ่งออกเป็น 2 ภูมิภาค คือ ภูมิภาคแผ่นดินใหญ่ และภูมิภาคหมู่เกาะ
3. ประเทศที่อยู่ตอนใต้สุดของทวีปออสเตรเลีย คือ นิวซีแลนด์.....
4. หมู่เกาะที่สำคัญ คือ หมู่เกาะโพลีเนีย หมู่เกาะไมโครนีเซีย หมู่เกาะมาลันเซีย
5. แนวปะการังที่ใหญ่ที่สุด คือ เกรตแบร์ริเออร์รีฟ อยู่ในประเทศ.....ออสเตรเลีย.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 26

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102

สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 13 ภัยพิบัติทางธรรมชาติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

เวลาเรียน 3 ชั่วโมง

เรื่อง ภัยพิบัติด้านสภาพอากาศ (1)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

สอนโดย นางณัฐฉิณี พันชมภู

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผล ต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ **ตัวชี้วัด**

ตัวชี้วัด ม.1/3 วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติ และผลกระทบในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย **สาระสำคัญ**

ภัยพิบัติทางธรรมชาติ เป็นภัยที่ส่งผลกระทบต่อมนุษย์และความเป็นอยู่ สามารถเกิดได้หลากหลาย รูปแบบในแต่ละพื้นที่ เราจึงต้องมีความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้นในพื้นที่ เพื่อหาวิธีการจัดการภัยพิบัติอย่างยั่งยืน

หากเรารู้จักแนวทางการจัดการภัยพิบัติที่ถูกต้องแล้วจะทำให้เราเตรียมพร้อมในการรับมือ เพื่อลดความเสี่ยงและความสูญเสียที่จะเกิดจากภัยพิบัติได้ **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

1. สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
2. แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียที่ยั่งยืน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน

มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกสาเหตุการเกิดภัยพิบัติด้านสภาพอากาศได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงภัยพิบัติด้านสภาพอากาศได้ (P)
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยการทำกิจกรรมที่ 13.1 เรื่อง ภัยพิบัติที่เกิดจาก ปัจจัยด้านสภาพอากาศผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)

การจัดการเรียนรู้

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ครูแจ้งชื่อเรื่องที่จะเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ จากนั้นนักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
2. ครูนำคลิปวิดีโอภัยพิบัติทางธรรมชาติต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู ซึ่งมีทั้งสึนามิ แผ่นดินไหว แผ่นดินถล่ม ภูเขาไฟระเบิด และไฟป่า
3. ครูถามคำถามกระตุ้นความคิดโดยให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม เช่น
  - 1) ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มีสาเหตุเกิดจากอะไร (แนวตอบ เกิดจากธรรมชาติ หรือการกระทำ ของมนุษย์)
  - 2) ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบอย่างไร (แนวตอบ สร้างความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน และ สิ่งแวดล้อม)

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

ขั้นที่ 1 การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์

1. ครูให้นักเรียนดูแผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติทางธรรมชาติของทวีปเอเชีย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นตามประเด็น เช่น

- 1) แผนที่ดังกล่าวสามารถอธิบายได้อย่างไร (แนวตอบ เป็นการแสดงพื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติทาง

ธรรมชาติของทวีปเอเชีย โดยมีสีและสัญลักษณ์บ่งบอก เพื่อให้เข้าใจได้ง่ายว่าพื้นที่ตรงส่วนนี้เกิดภัยพิบัติทาง

ธรรมชาติอะไรบ้าง เช่น เป็นพื้นที่เกิดภูเขาไฟที่มีพลังพื้นที่เสี่ยงสึนามิ พื้นที่เสี่ยงแผ่นดินไหว เส้นทางของพายุ เป็น ต้น)

2) แผนที่ตั้งกล่าวมีประโยชน์อย่างไร (แนวตอบ ช่วยให้ทราบว่าพื้นที่ใดบ้างเป็นพื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติทางธรรมชาติ เพื่อจะได้เตรียมรับมือกับปัญหาและความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้น)

2. จากนั้นครูให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามทางภูมิศาสตร์เกี่ยวกับภัยพิบัติทางธรรมชาติเพื่อค้นหาคำตอบ เช่น

1) พื้นที่ที่อาศัยอยู่บริเวณใดเสี่ยงต่อการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติประเภทภัยมากที่สุด เพราะเหตุใด

2) ภาวะโลกร้อนมีส่วนทำให้เกิดวาทภัยหรือไม่ อย่างไร

ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูล

- ครูให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าข้อมูลเรื่อง วาตภัย จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1

ขั้นที่ 3 การจัดการข้อมูล

1. นักเรียนร่วมกันนำข้อมูลที่สืบค้นเรื่อง วาตภัย มาอธิบายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกันในชั้นเรียน

2. จากนั้นสมาชิกในกลุ่มช่วยกันคัดเลือกข้อมูลที่นำเสนอเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง

3. ครูให้นักเรียนดูแผนภาพแสดงชื่อเรียกพายุหมุนเขตร้อน จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 แล้ว

ร่วมกันเชื่อมโยงข้อมูลเพิ่มเติม ขั้นที่ 4

การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

1. ครูให้สมาชิกแต่ละกลุ่ม วิเคราะห์และอภิปรายร่วมกันถึงประเด็นว่า หากนักเรียนเป็นผู้ประสบ

เหตุการณ์วาตภัย นักเรียนจะมีวิธีการปฏิบัติตน ป้องกัน และระวังภัยอย่างไร

2. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ แปลผลข้อมูล และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

โดยครูเป็นผู้แนะนำเพิ่มเติม

ขั้นที่ 5 การสรุปเพื่อตอบคำถาม

- ครูให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปสาระสำคัญเพื่อตอบคำถามเชิงภูมิศาสตร์ สื่อการเรียนรู้

แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1

2. แบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1 3. หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

- ประสิทธิ์ ธิมพุด และศุภฤกษ์ ดันศรีรัตนวงศ์. (ม.ป.ป.) คู่มือเตือนภัยพิบัติทางธรรมชาติ.

กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า.

- วินัย วีระวัฒนานนท์. 2541. สิ่งแวดล้อมและการพัฒนา. นครปฐม : สถาบันพัฒนาการ สาธารณสุขอาเซียน.

- วิโรจน์ เอี่ยมเจริญ อภิสัทธี เอี่ยมหน่อ. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

4. คลิปวิดีโอภัยพิบัติทางธรรมชาติต่าง ๆ

5. ข่าวธรณีพิบัติภัยต่าง ๆ

6. โมเดลจำลอง

7. กิจกรรมที่ 13.1 เรื่อง ภัยพิบัติที่เกิดจากปัจจัยด้านสภาพอากาศ

8. กิจกรรมที่ 13.2 เรื่อง ธรณีพิบัติภัย แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด

2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- <https://www.youtube.com/watch?v=BZu9kKa4CPB>

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. นักเรียนสามารถบอกสาเหตุการเกิดภัยพิบัติด้านสภาพอากาศได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 13.1	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 13.1	- ร้อยละ 60 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงภัยพิบัติด้านสภาพอากาศได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

3. นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยการทำกิจกรรมที่ 13.1 เรื่อง ภัยพิบัติที่เกิดจากปัจจัยด้านสภาพอากาศผ่านการทำงานและการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)	- สังเกตความมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง

.....

.....

.....

- ☐ แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....

.....

- ☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฏฐิณี พันชมภู)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 27

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102

สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 13 ภัยพิบัติทางธรรมชาติในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

เวลาเรียน 3 ชั่วโมง

เรื่อง ภัยพิบัติด้านสภาพอากาศ (2)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

สอนโดย นางณัฏฐิณี พันชมภู

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผล ต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ **ตัวชี้วัด**

ตัวชี้วัด ม.1/3 วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติ และผลกระทบในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย **สาระสำคัญ**

ภัยพิบัติทางธรรมชาติ เป็นภัยที่ส่งผลกระทบต่อมนุษย์และความเป็นอยู่ สามารถเกิดได้หลากหลาย รูปแบบในแต่ละพื้นที่ เราจึงต้องมีความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้นในพื้นที่ เพื่อหา วิธีจัดการภัยพิบัติอย่างยั่งยืน

หากเรารู้จักแนวทางการจัดการภัยพิบัติที่ถูกต้องแล้วจะทำให้เราเตรียมพร้อมในการ **รับมือ** เพื่อลดความเสี่ยงและความสูญเสียที่จะเกิดจากภัยพิบัติได้ **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

1. สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
2. แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียที่ยั่งยืน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน

มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกสาเหตุการเกิดภัยพิบัติด้านสภาพอากาศได้ (K)

2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงภัยพิบัติด้านสภาพอากาศได้ (P)
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยการทำกิจกรรมที่ 13.1 เรื่อง ภัยพิบัติที่เกิดจาก ปัจจัยด้านสภาพอากาศผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)

การจัดการเรียนรู้

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

ขั้นที่ 1 การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์

1. ครูให้นักเรียนดูภาพตัวอย่างการเกิดอุทกภัย และภัยแล้ง จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 แล้วสอบถามความคิดเห็นจากนักเรียน
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามเชิงภูมิศาสตร์เกี่ยวกับอุทกภัย และภัยแล้ง เพื่อค้นหาคำตอบ เช่น
  - 1) ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติประเภทอุทกภัย และภัยแล้งในทวีปเอเชีย ทวีป ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
  - 2) เมื่อเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติประเภทอุทกภัย และภัยแล้ง ควรปฏิบัติตนอย่างไร 3) ควรป้องกันตนเองอย่างไรเพื่อให้รอดพ้นจากภัยพิบัติทางธรรมชาติประเภทอุทกภัย และภัย แล้ง
3. ครูให้นักเรียนดูภาพตัวอย่างการเกิดไฟฟ้า จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 แล้วสอบถามความคิดเห็นจากนักเรียน
4. ครูให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามเชิงภูมิศาสตร์เกี่ยวกับไฟฟ้า เพื่อค้นหาคำตอบ เช่น
  - 1) ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติประเภทไฟฟ้าในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
  - 2) เมื่อเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติประเภทไฟฟ้า ควรปฏิบัติตนอย่างไร
  - 3) ควรป้องกันตนเองอย่างไรเพื่อให้รอดพ้นจากภัยพิบัติทางธรรมชาติประเภทไฟฟ้า

ขั้นที่ 2

การรวบรวมข้อมูล

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับภัยด้านสภาพอากาศ จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 จากนั้นส่งตัวแทนกลุ่มออกมาจับสลากเลือกหัวข้อเรื่องเพื่อศึกษา โดยมีประเด็นต่อไปนี้
  - 1) อุทกภัย
  - 2) ภัยแล้ง
2. ครูให้นักเรียนร่วมกันสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับภัยด้านสภาพอากาศประเภทไฟฟ้า จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 หรืออาจใช้สมาร์ตโฟนสืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ในอินเทอร์เน็ตเพิ่มเติม

ขั้นที่ 3

การจัดการข้อมูล

1. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มนำข้อมูลที่ได้ศึกษา มาอธิบายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน
2. จากนั้นสมาชิกในกลุ่มช่วยกันคัดเลือกข้อมูลที่ต้องการ เพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียน
3. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มนำข้อมูลที่ได้ศึกษา มาอธิบายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน
4. จากนั้นสมาชิกในกลุ่มช่วยกันคัดเลือกข้อมูลที่ต้องการ เพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียน ขั้นที่ 4
การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

1. ครูสุ่มนักเรียนให้ยกตัวอย่างการปฏิบัติตน การป้องกัน และระวังภัยในกรณีประสบเหตุการณ์อุทกภัย เพื่อเป็นการแปลผลเชื่อมโยงข้อมูล โดยครูอาจเพิ่มเติมข้อมูล Geo Tip จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.

1 ให้กับนักเรียน

2. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์เพิ่มเติมในประเด็น ดังนี้

1) ความสัมพันธ์ของภัยด้านสภาพอากาศ ประเภทอุทกภัยและภัยแล้ง

2) หากทวีปเอเชียเกิดปัญหาภัยแล้งขั้นรุนแรง นักเรียนจะมีวิธีการแก้ไขเบื้องต้นได้อย่างไร

3. ครูให้นักเรียนดูข้อมูลจาก Geo Tip เพื่อแปลผลข้อมูลเพิ่มเติม

4. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และเสนอความคิดเห็นของข้อมูลว่ามีความถูกต้องหรือไม่

โดยครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม

5. ครูสุ่มนักเรียนให้ยกตัวอย่างการปฏิบัติตน การป้องกัน และระวังภัยในกรณีประสบเหตุการณ์ไฟป่าเพื่อเป็นการแปลผลเชื่อมโยงข้อมูลเพิ่มเติม

6. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และเสนอความคิดเห็นของข้อมูลว่ามีความถูกต้องหรือไม่ โดยครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม

ขั้นที่ 5 การสรุปเพื่อตอบคำถาม

1. ครูให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปสาระสำคัญเพื่อตอบคำถามเชิงภูมิศาสตร์

2. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญเพื่อตอบคำถามเชิงภูมิศาสตร์

3. ครูถามคำถามนักเรียนเพิ่มเติม เช่น

1) นักเรียนจะสังเกตได้อย่างไรว่ากำลังจะเกิดวาตภัย (แนวตอบ มีอากาศร้อนอบอ้าว ติดต่อกันหลายวัน ท้องฟ้ามีดครึ้ม มีเมฆเพิ่มขึ้น เกิดลมกระโชกแรง และมีฝนตกหนัก)

2) ลักษณะภูมิประเทศแบบใดที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัย (แนวตอบ บริเวณที่ราบและเนินเขา พื้นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำและชายฝั่ง และบริเวณปากแม่น้ำ)

3) ภัยแล้งที่มีสาเหตุมาจากการกระทำของมนุษย์นั้น เกิดจากสาเหตุใดบ้าง (แนวตอบ การทำลายป่าต้นน้ำ การบริหารจัดการน้ำไม่มีประสิทธิภาพ แหล่งกักเก็บน้ำมีน้อย)

4) ไฟป่ามีกี่ชนิด อะไรบ้าง และมีลักษณะอย่างไร (แนวตอบ 3 ชนิด ได้แก่ ไฟเรือนยอด คือ การเผาไหม้เรือนยอดไม้ยอดหนึ่งไปสู่อีกยอดหนึ่ง มีความรุนแรงของไฟมาก ไฟผิวดิน คือ การเผาไหม้พุ่มพืชและผลที่ร่วงหล่นบนผิวดิน มีการลุกลามของไฟตั้งแต่ข้างจนเร็วมาก และไฟใต้ดิน คือ การเผาไหม้พวกอินทรีย์วัตถุสลายตัวแล้วรวมถึงรากไม้ มีการเผาไหม้อย่างช้า ๆ มีความรุนแรงของไฟน้อย)

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมที่ 13.1 เรื่อง ภัยพิบัติที่เกิดจากปัจจัยด้านสภาพอากาศ และช่วยกันเฉลยคำตอบ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบและกิจกรรมที่ 13.1 และช่วยอธิบายความรู้เสริมเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับภัยพิบัติและภัยด้านสภาพอากาศ หรือใช้ PPT สรุปสาระสำคัญของเนื้อหา

3. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1 เรื่อง ลักษณะกายภาพของทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย เพื่อเป็นการทดสอบความรู้ที่ได้ศึกษามา **ขั้นที่ 4**

ขั้นประเมิน

1. ครูประเมินผลโดยสังเกตจากการตอบคำถาม การร่วมกันทำงาน และการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
- 2.

ครูตรวจสอบผลจากการทำใบงาน และแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1 **สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้**

1. หนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1
2. แบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1
3. หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม

- ประสิทธิ์ ทิฆัมพภูมิ และศุภฤกษ์ ตันศรีรัตนวงศ์. (ม.ป.ป.).คู่มือเตือนภัยพิบัติทางธรรมชาติ.

กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า.

- วินัย วีระวัฒนานนท์. 2541. สิ่งแวดล้อมและการพัฒนา. นครปฐม : สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน.

5) กิจกรรมที่ 13.1 เรื่อง ภัยพิบัติที่เกิดจากปัจจัยด้านสภาพอากาศ **แหล่งการเรียนรู้**

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- <https://www.youtube.com/watch?v=BZu9kKa4CPB>

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. นักเรียนสามารถบอกสาเหตุการเกิดภัยพิบัติด้านสภาพอากาศได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 13.1	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 13.1	- ร้อยละ 60 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงภัยพิบัติด้านสภาพอากาศได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
3. นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยการทำกิจกรรมที่ 13.1 เรื่อง ภัยพิบัติที่เกิดจากปัจจัยด้านสภาพอากาศผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)	- สังเกตความมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง

.....
 .....
 .....

☐ แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....
 .....

☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฏฐิณี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 28

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102

สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 14 ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย

ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

เวลาเรียน 3 ชั่วโมง เรื่อง

ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (1)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง สอนโดย

นางณัฏฐิณี พันชมภู

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการ
 สร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่
 ยั่งยืน ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ม.1/3 วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติ และผลกระทบในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย **สาระสำคัญ** สิ่งแวดล้อมทางกายภาพมีอิทธิพลต่อกิจกรรมของมนุษย์ ขณะเดียวกันกิจกรรมของมนุษย์ก็ส่งผลต่อ

สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และก่อให้เกิดปัญหาการทำลายสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย การจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียจะช่วยให้ มนุษย์อาศัยอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

1. ประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
2. แนวทางการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียที่ยั่งยืน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน

มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายสาเหตุของปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้แต่ละทวีปเกิดปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ต่างกัน (P)
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยการทำกิจกรรมที่ 14.1 เรื่อง ปัญหาทรัพยากรน้ำ ปัญหาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ปัญหาทรัพยากรแร่และแร่พลังงานในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A) **การจัดการเรียนรู้**

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry

Process) ชั่วโมงที่ 1 ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

1. ครูแจ้งชื่อเรื่องที่จะเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ จากนั้นนักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

2. ครุ่นภาพ หรือคลิปวิดีโอปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียมาให้นักเรียนดู ซึ่งมีสภาพหน้าดินถูกน้ำกัดเซาะ สภาพน้ำเน่าเสีย สภาพป่าไม้ถูกทำลาย การทำเหมืองแร่ มลพิษทางอากาศ มลพิษทางน้ำ และมลพิษทางดิน
3. ครูถามคำถามกระตุ้นความคิดโดยให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม เช่น
  - 1) นักเรียนรู้จักหรือเคยได้ยินข่าวปัญหาทรัพยากรธรรมชาติใดบ้าง (แนวตอบ ปัญหาทรัพยากร ดิน ปัญหาทรัพยากรน้ำ ปัญหาทรัพยากรป่าไม้ ปัญหามลพิษ)
  - 2) ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติที่นักเรียนรู้จักหรือเคยได้ยินส่งผลกระทบอย่างไร (แนวตอบ ปัญหาทรัพยากรดินและปัญหาทรัพยากรน้ำทำให้มีปัญหาในการเพาะปลูก ปัญหาทรัพยากรป่าไม้ ทำให้ระบบนิเวศเสียหาย ปัญหามลพิษทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพของประชากรในเมือง)

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

ขั้นที่ 1 การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์

1. นักเรียนดูภาพปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นตามประเด็น ดังนี้
  - 1) ปัญหาที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย มีอะไรบ้าง (แนวตอบ ปัญหาทรัพยากรดิน ปัญหาทรัพยากรน้ำ ปัญหาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ปัญหาทรัพยากรแร่และพลังงาน และปัญหามลพิษ)
  - 2) ปัญหาทรัพยากรดินมีสาเหตุเกิดจากอะไร (แนวตอบ บางพื้นที่ทรัพยากรดินมีจำกัด หลายพื้นที่ใช้ที่ดินไม่เหมาะสมกับคุณภาพของดิน)
  - 3) ปัญหาทรัพยากรดินส่งผลกระทบอย่างไรบ้าง (แนวตอบ ดินสูญเสียความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายทางชีวภาพ บางกรณีทำให้เพาะปลูกไม่ได้ บางกรณีเกิดการพังทลายของหน้าดิน บางกรณีที่มีความแห้งแล้งและการเสื่อมสภาพของหน้าดิน)
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามทางภูมิศาสตร์เกี่ยวกับทรัพยากรดินเพื่อค้นหาคำตอบ เช่น
  - 1) ปัจจัยที่ทำให้ทรัพยากรดินในแต่ละทวีปมีปัญหาที่แตกต่างกันคืออะไร
  - 2) กิจกรรมของมนุษย์ก่อให้เกิดปัญหาทรัพยากรดินได้อย่างไร
  - 3) สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาทรัพยากรดิน มีอะไรบ้าง

3. นักเรียนดูภาพปัญหาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ปัญหาทรัพยากรแร่และพลังงาน จากหนังสือเรียน สังคมศึกษาฯ ม.1 แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกว่า ประเทศไทยมีปัญหาอะไรบ้าง (แนวตอบ ปัญหาป่าไม้ถูกทำลาย ปัญหาป่าไม้ลดน้อยลง ปัญหาสัตว์ป่าสูญพันธุ์ ปัญหาขาดแคลนพลังงาน)
4. จากนั้นครูให้นักเรียนร่วมกันตั้งประเด็นคำถามทางภูมิศาสตร์เกี่ยวกับปัญหาทรัพยากรป่าไม้และ สัตว์ ป่า ปัญหาทรัพยากรแร่และพลังงาน เพื่อค้นหาคำตอบ เช่น
  - 1) ปัจจัยที่ทำให้ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ทรัพยากรแร่และพลังงานในแต่ละทวีปมีปัญหาที่ แตกต่างกัน คืออะไร
  - 2) กิจกรรมของมนุษย์ก่อให้เกิดปัญหาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ปัญหาทรัพยากรแร่และ พลังงานได้อย่างไร

ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูล

1. ครูให้นักเรียนจับคู่ร่วมกันศึกษาค้นคว้าข้อมูล จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 เรื่อง ปัญหา ทรัพยากรดิน และปัญหาทรัพยากรน้ำ ในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย หรือจากแหล่งการเรียนรู้ อื่น ๆ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาอภิปรายในชั้นเรียน โดยแบ่งเป็นประเด็น ดังนี้
  - 1) สาเหตุของปัญหา
  - 2) ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาแตกต่างกัน
  - 3) ผลกระทบของปัญหา
2. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 - 5 คน ร่วมกันศึกษาค้นคว้าข้อมูล จากหนังสือเรียน สังคมศึกษาฯ ม.1 เรื่อง ปัญหาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ปัญหาทรัพยากรแร่และพลังงานในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย หรือจากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาอภิปรายใน ชั้นเรียน โดยแบ่งเป็นประเด็น ดังนี้
  - 1) สาเหตุของปัญหา
  - 2) ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาแตกต่างกัน
  - 3) ผลกระทบของปัญหา

ขั้นที่ 3 การจัดการข้อมูล

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวม มาอธิบายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน
2. จากนั้นนักเรียนช่วยกันคัดเลือกข้อมูลที่น่าสนใจเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง

3. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มนำข้อมูลที่ตนได้จากการรวบรวม มาอธิบายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน 4.
จากนั้นสมาชิกในกลุ่มช่วยกันคัดเลือกข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ขั้นที่ 4

การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

1. นักเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาทำการวิเคราะห์เพื่อนำมาอภิปรายและร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล โดยครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม
2. สมาชิกแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาทำการวิเคราะห์ และร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม
3. สมาชิกแต่ละกลุ่มอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นที่ 5 การสรุปเพื่อตอบคำถาม

1. ครูถามคำถามและให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม เช่น

1) ปัญหาทรัพยากรดินในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย เป็นอย่างไร (แนวตอบ

เอเชียกลาง ดินมีสภาพกึ่งทะเลทรายทำให้การเพาะปลูกไม่ค่อยได้ผล เอเชียตะวันตกเฉียงใต้ ดินมีสภาพแห้งแล้งเป็นทะเลทราย ทำการเพาะปลูกไม่ได้ จะต้องอาศัยการชลประทานในการเพาะปลูก เอเชียใต้ มีการทำการเกษตรในปริมาณมากดินจึงถูกใช้งานอย่างต่อเนื่องจนขาดแร่ธาตุ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ แต่มีการใช้ประโยชน์อย่างไม่เหมาะสม ทำให้เกิดปัญหาการปนเปื้อนของสารพิษ ดินเค็ม การพังทลายของหน้าดิน เอเชียตะวันออก เป็นพื้นที่ทำการเกษตรสำคัญ มีปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน ส่วนในออสเตรเลีย พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเขตแห้งแล้งทุรกันดาร ปัญหาที่พบมีทั้งการกัดกร่อนและการพังทลายของดิน การกัดเซาะชายฝั่ง ดินเป็นกรด หมู่เกาะโอเชียเนีย ดินมีความอุดมสมบูรณ์จากการผุพังของหินภูเขาไฟ แต่มีพื้นที่น้อย บางพื้นที่ประสบปัญหาการพังทลายของดิน เนื่องจากเป็นเนินเขาและทำปศุสัตว์)

2) โดยส่วนมากปัญหาทรัพยากรน้ำในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียมักมีสาเหตุมาจากสิ่งใด (แนวตอบ มักเกิดจากความต้องการในการใช้น้ำในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เพิ่มสูงขึ้น การขาดแผนการจัดการใช้น้ำที่รัดกุม รวมถึงการมีแหล่งน้ำที่เสื่อมโทรม เน่าเสีย หรือขาดคุณภาพ)

2. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญเพื่อตอบคำถามเชิงภูมิศาสตร์
3. ครูให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปสาระสำคัญ เรื่อง ปัญหาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ปัญหาทรัพยากรแร่และพลังงานในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย เพื่อตอบคำถามเชิงภูมิศาสตร์
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมที่ 14.1 เรื่อง ปัญหาทรัพยากรน้ำ ปัญหาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ปัญหาทรัพยากรแร่และพลังงานในทวีปเอเชียและทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย สื่อการเรียนรู้
แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1

2. แบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1

3. ภาพ หรือคลิปวิดีโอปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและ
โอเชียเนีย

4. กิจกรรมที่ 14.1 เรื่อง ปัญหาทรัพยากรน้ำ ปัญหาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ปัญหาทรัพยากรแร่และ
แหล่งพลังงานในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด

2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบาย สาเหตุของปัญหา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต่าง ๆ ได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ 14.1	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 14.1	- ร้อยละ 60 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ ปัจจัยที่ทำให้แต่ละทวีปเกิดปัญหา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ต่างกัน (P)	- ประเมินการนำเสนอ ผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความ มุ่งมั่นในการทำงานด้วยการทำ กิจกรรมที่ 14.1 เรื่อง ปัญหา ทรัพยากรน้ำ ปัญหาทรัพยากรป่าไม้ และสัตว์ป่า ปัญหาทรัพยากรแร่และ แร่พลังงานในทวีปเอเชีย ทวีป ออสเตรเลียและโอเชียเนียผ่านการ ทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)	- สังเกตความมุ่งมั่นในการ ทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของ ผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การด้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง

- .....
- .....
- .....
- ☐ แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....
- .....
- .....

- ☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฏฐิณี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 29

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102

สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 14 ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย

ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

เวลาเรียน 3 ชั่วโมง เรื่อง

ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง สอนโดย

นางณัฏฐิณี พันชมภู

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน **ตัวชี้วัด**

ตัวชี้วัด ม.1/3 วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติ และผลกระทบในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย **สาระสำคัญ** สิ่งแวดล้อมทางกายภาพมีอิทธิพลต่อกิจกรรมของมนุษย์ ขณะเดียวกันกิจกรรมของมนุษย์ก็ส่งผลต่อ

สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และก่อให้เกิดปัญหาการทำลายสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย

และโอเชียเนีย การจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย

และโอเชียเนียจะช่วยให้ มนุษย์อาศัยอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

1. ประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีป ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

2. แนวทางการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียที่ยั่งยืน **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายสาเหตุของปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ได้ (K)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้แต่ละทวีปเกิดปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ต่างกัน (P)
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยการทำกิจกรรมที่ 14.1 เรื่อง ปัญหาทรัพยากรน้ำ ปัญหาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ปัญหาทรัพยากรแร่และแร่พลังงานในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)

การจัดการเรียนรู้

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

ขั้นที่ 1 การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์

1. ครูนำภาพ 3 ภาพให้นักเรียนดู ทั้งมลพิษทางอากาศ มลพิษทางน้ำ และมลพิษทางดิน แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกว่า ทั้ง 3 ภาพ เป็นปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประเภทใด (แนวตอบ ปัญหามลพิษ)
2. จากนั้นครูให้นักเรียนช่วยกันตั้งประเด็นคำถามทางภูมิศาสตร์เกี่ยวกับปัญหามลพิษ เพื่อค้นหาคำตอบ เช่น
  - 1) ปัจจัยที่ทำให้ปัญหามลพิษในแต่ละทวีปแตกต่างกันคืออะไร
  - 2) กิจกรรมของมนุษย์ก่อให้เกิดปัญหามลพิษได้อย่างไร
  - 3) สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหามลพิษมีอะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูล

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่ม เท่าๆ กัน ร่วมกันศึกษาค้นคว้าข้อมูล จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 เรื่อง ปัญหามลพิษในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย หรือจากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาอภิปรายในชั้นเรียน โดยตัวแทนกลุ่มออกมาจับสลากเลือกหัวข้อ ซึ่งมีหัวข้อ ดังนี้

- 1) มลพิษทางอากาศ
- 2) มลพิษทางน้ำ
- 3) มลพิษทางดิน

ขั้นที่ 3 การจัดการข้อมูล

1. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มนำข้อมูลที่ตนได้จากการรวบรวม มาอธิบายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน 2. จากนั้นสมาชิกในกลุ่มช่วยกันคัดเลือกข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ขั้นที่ 4
การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

1. สมาชิกแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาทำการวิเคราะห์ และร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง ของข้อมูล ครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม

2. สมาชิกแต่ละกลุ่มอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นที่ 5
การสรุปเพื่อตอบคำถาม

1. ครูให้นักเรียนใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ส่องดู QR Code จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.1 แล้วถามว่า นักเรียนเห็นอะไร สิ่งที่เห็นจัดเป็นปัญหามลพิษหรือไม่ หากเป็นปัญหามลพิษเป็นมลพิษทางด้านใด (แนวตอบ เห็น แพขยะใหญ่แปซิฟิก นับเป็นปัญหามลพิษที่เป็นมลพิษทางน้ำ)
2. ครูให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปสาระสำคัญ เรื่อง ปัญหามลพิษในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย จากนั้นครูถามคำถามและให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม เช่น

1) ปัญหามลพิษในทวีปเอเชียเป็นอย่างไร (แนวตอบ เอเชียตะวันออกเฉียงเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ ที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก เนื่องจากการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ประสบ ปัญหาหมอกควันจากไฟป่า เพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน เอเชียใต้มีหมอกควันจากการเผาชีวมวล การเผาขยะ ฝุ่นละออง จากทะเลทราย)

2) ปัญหามลพิษในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียเป็นอย่างไร (แนวตอบ ออสเตรเลียมี

มลพิษทางทะเล เนื่องจากการใช้ปุ๋ยและสารเคมี การทิ้งขยะอุตสาหกรรมลงทะเลทำให้เกิดปัญหาปะการัง ฟอกขาว โอเชียเนียมีขยะพลาสติกพัดสู่ชายหาด)

3. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญเพื่อตอบคำถามเชิงภูมิศาสตร์

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ครูตรวจสอบความถูกต้องของใบงานที่ 14.1 เรื่อง ปัญหาทรัพยากรน้ำ ปัญหาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ปัญหาทรัพยากรแร่และแร่พลังงานในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
3. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1 เรื่อง ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นการทดสอบความรู้ที่ได้ศึกษามา

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมิน

1. ครูประเมินผลโดยสังเกตจากการตอบคำถาม การร่วมกันทำงาน และการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
2. ครูตรวจสอบผลจากการทำใบงาน และแบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1 สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1
  2. แบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1
  3. ภาพ หรือคลิปวิดีโอปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
  4. กิจกรรมที่ 14.1 เรื่อง ปัญหาทรัพยากรน้ำ ปัญหาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ปัญหาทรัพยากรแร่ และแร่พลังงานในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย แหล่งการเรียนรู้
1. ห้องสมุด
  2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายสาเหตุของปัญหา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 14.1	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 14.1	- ร้อยละ 60 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้แต่ละทวีปเกิดปัญหา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ต่างกันได้ (P)	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์
3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยการทำ กิจกรรมที่ 14.1 เรื่อง ปัญหา ทรัพยากรน้ำ ปัญหาทรัพยากรป่าไม้ และสัตว์ป่า ปัญหาทรัพยากรแร่และ แร่พลังงานในทวีปเอเชีย ทวีป ออสเตรเลียและโอเชียเนียผ่านการ ทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)	- สังเกตความมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง

.....

.....

.....

☐ แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....

.....

.....

☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฏฐิณี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 30

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21102

สาระการเรียนรู้ที่ 5 ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 14 ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย

ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย เวลาเรียน 3 ชั่วโมง เรื่อง

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เวลาเรียน 1 ชั่วโมง สอนโดย นางณัฏฐิณี พันชมภู

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการ
 สร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่
 ยั่งยืน ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด ม.1/4 วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีป เอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียที่ยั่งยืน **สาระสำคัญ** สิ่งแวดล้อมทางกายภาพมีอิทธิพลต่อกิจกรรมของมนุษย์ ขณะเดียวกันกิจกรรมของมนุษย์ก็ส่งผลต่อ

สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และก่อให้เกิดปัญหาการทำลายสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย การจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียจะช่วยให้ มนุษย์อาศัยอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน **สาระการเรียนรู้แกนกลาง**

1. ประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีป ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

2. แนวทางการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียที่ยั่งยืน **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**

ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของผู้เ

เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถระบุหลักการและแนวทางจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีป ออสเตรเลียและโอเชียเนียได้ (K)

2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์แนวทางการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีป ออสเตรเลียและโอเชียเนียได้อย่างยั่งยืน (P)

3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานด้วยการทำกิจกรรมที่ 14.2 เรื่อง ความร่วมมือทาง สิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศผ่านการทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (A)

การจัดการเรียนรู้

วิธีสอนแบบกระบวนการทางภูมิศาสตร์ (Geographic Inquiry Process)

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

- นักเรียนชมภาพ หรือคลิปวิดีโอ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีป ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย แล้วตอบคำถามกระตุ้นความคิด **ขั้นที่ 2 ขั้นสอน**

ขั้นที่ 1 การตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์

1.

นักเรียนคุณภาพการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็น 2.

นักเรียนช่วยกันตั้งคำถามเชิงภูมิศาสตร์ ขั้นที่ 2 การรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูล จากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 หรือจากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ
2. เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษาความรู้เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เพื่อนำมา อภิปรายในชั้นเรียน ตามประเด็นที่กำหนด ขั้นที่ 3 การจัดการข้อมูล

- สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มนำข้อมูลที่ตนได้จากการรวบรวม มาอธิบายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน
จากนั้น สมาชิกในกลุ่มช่วยกันคัดเลือกข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ขั้นที่ 4

การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

1. สมาชิกแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาทำการวิเคราะห์
และร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง ของข้อมูล ครูช่วยชี้แนะเพิ่มเติม

2. สมาชิกแต่ละกลุ่มอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นที่ 5

สรุปเพื่อตอบคำถาม

1. ครูถามคำถามและให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม
2. ครูให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปสาระสำคัญ
3. ทำกิจกรรมที่ 14.2 เรื่อง ความร่วมมือทางสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย
ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ขั้นที่ 4 ขั้นประเมิน

1. ครูประเมินผลโดยสังเกตจากการตอบคำถาม การร่วมกันทำงาน และการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
  2. ครูตรวจสอบผลจากการทำใบงาน และแบบฝึกสมรรถนะภูมิศาสตร์ ม.1
  3. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 14 เรื่อง ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้
1. หนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1
  2. แบบฝึกสมรรถนะฯ ภูมิศาสตร์ ม.1
  3. ภาพ หรือคลิปวิดีโอ

4. กิจกรรมที่ 14.1 เรื่อง ปัญหาทรัพยากรน้ำ ปัญหาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ปัญหาทรัพยากรแร่และ
แร่พลังงานในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
5. กิจกรรมที่ 14.2 เรื่อง ความร่วมมือทางสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ แหล่งการเรียนรู้
  1. ห้องสมุด
  2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. เพื่อให้นักเรียนสามารถระบุ หลักการและแนวทางจัดการ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีป เอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอ เชียเนียได้ (K)	- ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ 14.2	- กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 14.2	- ร้อยละ 60 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ แนวทางการจัดการทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีป ออสเตรเลียและโอเชียเนียได้อย่าง ยั่งยืน (P)	- ประเมินการนำเสนอ ผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

3. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความ มุ่งมั่นในการทำงานด้วยการทำ กิจกรรมที่ 14.2 เรื่อง ความร่วมมือ ทางสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศผ่าน การทำงาน และการมีส่วนร่วมในชั้น เรียน (A)	- สังเกตความมุ่งมั่นในการ ทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของ ผู้เรียน	- ระดับคุณภาพ 2 พอใช้ ผ่านเกณฑ์

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ( ) เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม
- ( ) มีองค์ประกอบครบ
- ( ) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด
- ( ) การบูรณาการเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนตามกระบวนการ
- ( ) บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงในสาระการเรียนรู้
- ( ) เชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- ( ) มีการส่งเสริมประชาธิปไตย
- ( ) มีสื่อการสอนที่เหมาะสม
- ( ) มีรูปแบบการวัดประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ( ) สามารถนำไปใช้ในการสอนในรายวิชาได้

ลงชื่อ.....

(นางพิศสวาท ศรีสะอาด)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการสอน

- ☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A
- ☐ มีการบูรณาการ คุณธรรม/การต้านการทุจริต/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน.....คน

- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน.....คน
- ☐ คิดเป็นร้อยละ..... อื่นๆ
- ☐ .....

3. ปัญหาและอุปสรรค

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน/ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☐ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ.....

4. แนวทางแก้ไข ☐ ควรนำแผนไปปรับปรุง เรื่อง

- .....
- .....
- .....
- ☐ แนวทางแก้ไขนักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน/ไม่สนใจเรียน.....
- .....
- .....

- ☐ ไม่มีข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ.....

(นางณัฐธิณี พันชมภู)

ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ